

*Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának
Bűnmegelőzési Stratégiája
2021-2026.*

Miskolc, 2021.

Tartalomjegyzék

1. PREAMBULUM.....	6
1.1 A Bűnmegelőzési Stratégia alapvető célja és szükségessége	6
2. Általános alapelvek	7
2.1. A biztonság, közbiztonság, bűnmegelőzés fogalma	7
2.1.1. A közrend értelmezése	7
2.1.2. A közbiztonság fontossága	7
2.1.3. Napjaink bűnmegelőzése	7
2.1.3.1. A bűnmegelőzés alapvető irányai.....	8
2.1.3.2. Hatékony bűnmegelőzési módszerek kritériumai	8
2.1.3.3. Hatékony bűnmegelőzési eszközök kritériumai.....	9
3. A stratégia jogszabályi háttere és módszertani alapja	9
3.1. A bűnmegelőzés jogi feltételei és keretei	9
3.2. Jogszabályi háttér	9
3.3. Módszertani alap	10
4. Célok.....	10
5. Földrajzi, történelmi, gazdasági és társadalmi elemek bemutatása	12
5.1. Földrajzi fekvése	12
5.2. Történelme.....	12
5.3. Népeségi adatok	12
5.4. Társadalmi elemek.....	13
6. Helyzetértékelés	13
6.1. Helyzetelemzés - Miskolc Megyei Jogú Város közbiztonsági helyzetének értékelése (bűnügyi fertőzöttség, közrend-közbiztonság állapota)	13
6.2. Miskolc közbiztonsági helyzetének értékelése.....	14
6.3. A regisztrált bűncselekmények számának alakulása	14
6.4. A közterületen elkövetett, ismertté vált bűncselekmények változása	15
6.5. A regisztrált kiemelten kezelt bűncselekmények számának alakulása	15
6.6. A szabálysértésekkel kapcsolatos tapasztalatok, adatok	17
6.7. A közlekedésbiztonsági helyzet, az abban bekövetkezett változások	17
6.8. A közterületi jelenlét mértéke, a közterületek, nyilvános helyek, valamint a kiemelt idegenforgalmi területek biztonsága.....	17
6.9. Kitűzött feladatok a következő időszakra.....	18
7. „A városi bűnmegelőzés szereplői”.....	18
7.1. Önkormányzat	20
7.1.1. Rendészeti Bizottság	20
7.2. Rendőrség.....	21

7.2.1. A Miskolci Rendőrkapitányság bűnmegelőzési, gyermek- és ifjúságvédelmi, áldozatvédelmi tevékenysége	21
7.2.2. Miskolc város területén az alábbi rendőrségi prevenció programok működnek ..	21
7.2.3. Az áldozatvédelem területén végzett rendőri tevékenység bemutatása	24
7.2.4. Együtműködések, együtműködők	28
7.3. Miskolci Önkormányzati Rendészet.....	28
7.3.1. Rendészeti Életpálya Modell	30
7.3.2. A MiÖR személyi állományáról, és lakossági kapcsolatrendszeréről.....	32
7.3.3. Az önkormányzati rendészet további feladatai a bűnmegelőzési stratégia végrehajtásában	33
7.3.4. Közterületi szolgálat	34
7.3.5. Külterületek védelmének elemei	35
7.3.6. Ügyeleti és térfelügyeleti szolgálat	35
7.3.7. Lakossággal való kapcsolattartás megújítása	36
7.3.8. Területi képviselőkkel történő együtműködés növelése	36
7.3.9. Ifjúságvédelmi tevékenységben történő részvétel, fiatalok bevonása a rendészet életébe	36
7.3.10. Informatikai fejlesztési célok	37
7.3.11. A térfigyelő rendszer fejlesztési lehetőségei	37
7.3.12. Térfelügyeleti Smart fejlesztés	38
7.3.13. A Miskolci Önkormányzati Rendészet összefoglalt céljai a bűnmegelőzési stratégia megvalósításához	38
7.4. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bűnmegelőzési Tanács	38
7.5. Miskolc Holding Önkormányzati Vagyonkezelő Zrt.	39
7.5.1. Szegregátumokkal kapcsolatos teendők	39
7.6. Polgárőrség	39
7.6.1. Járőrtevékenység	40
7.6.2. Jelzőőri szolgálat	40
7.6.3. Rendezvények biztosítása	40
7.6.4. Figyelőszolgálat.....	40
7.6.5. Bűnmegelőzési feladatok.....	40
7.6.6. Megállapítások	41
7.6.7. Jövőbeni célok	41
7.7. Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény	41
7.7.1. Prevenció tevékenységek bemutatása	42
7.8. Miskolci Kábítószer Egyeztető Fórum.....	46
7.8.1. Folyamatosan végzendő feladatok	47
7.9. Miskolci Egészségfejlesztési Intézet.....	47

7.10. Miskolci Drogambulancia	48
7.10.1. Drogambulancia Alapítvány az alábbi tevékenységeket folytatja:	48
7.10.2. Szociális szolgáltatások	48
7.10.3. TÁMOGAT-LAK Szenvedélybetegek Közösségi Ellátása	50
7.10.4. Drop In szoba	50
7.10.5. Drog szemét-mentesítés	50
7.10.6. Drogteszt elvégzésére	50
7.10.7. Pályázati programok	50
7.10.8. Együttműködések	51
7.11. Miskolci Áldozatsegítő Központ	51
8. Javaslatok a bűnmegelőzési cselekvési programok megszervezésére, lebonyolítására	52
8.1. A településbiztonság fokozása	53
8.1.1. Bűnmegelőzés építészeti eszközökkel	53
8.1.2. Külterületeken élők biztonságának fokozása	55
8.1.3. Vagyonvédelem	56
8.2. A gyermek és ifjúságvédelem, a megelőzésével kapcsolatos célok, feladatok	58
8.2.1. Megelőző vagyonvédelem	59
8.2.2. Hasznos szabadidőeltöltés	60
8.2.3. Szenvedélybetegség megelőzése, alkohol-és drogpreevenció	62
8.2.4. Konfliktusok és az erőszak megelőzése, kezelése	65
8.2.5. Média és az Internet veszélyei	67
8.3. A bűncselekmények áldozatainak segítése, az áldozattá válás megelőzése (a családon belüli erőszak csökkentése, az időskorúak védelme)	68
8.4. A bűnisméltés megelőzése	71
9. Bűnmegelőzési kommunikáció	72
9.1. A kommunikáció jelentősége a városi biztonság megteremtésében	72
10. A követendő magatartások népszerűsítése	73
11. Személtváltás a közbiztonságban	73

„Jobb megelőzni a bűntetteket, mint büntetni azokat. Ez a fő célja minden jó törvényhozásnak.”¹

„Meg akarjátok előzni a bűntetteket?

Tegyétek, hogy a törvények világosak, egyszerűek legyenek, és hogy a nemzet egész ereje azok védelmére összpontosuljon, s egyetlen része se használtassék fel megsemmisítésükre.

Tegyétek, hogy a törvények ne annyira az emberek osztályait, mint inkább magukat az embereket szolgálja.

Tegyétek, hogy az emberek tartsanak tőlük, de csakis tőlük tartsanak. A törvényektől való félelem üdvös, de végeztes és melegágya a bűnöknek az embereknek embertől való félelme.”

Közel 250 éve fogalmazta meg Cesare Beccaria az olasz felvilágosodás legnagyobb nemzetközi hatású remekművét, amely azóta a modern büntetőjog alapművévé vált. Napjaink büntetőpolitikájában a Beccaria-i megelőzés gondolat ismét prioritást kapott.²

¹ Cesare Beccaria (Cesare Beccaria, márki (Marchese de Bonensena) (Milánó, 1738. március 15. – Milánó, 1794. november 28.) olasz jogtudós, író, publicista, a modern büntetőjog és a felvilágosodás jelentős alakja.

² Forrás: Rosta Andrea: A bűnmegelőzés elmélete

1. PREAMBULUM

A Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata 2019 évben készítette el Bűnmegelőzési Stratégiáját, melyben megfogalmazódott, hogy annak teljesítését 2 év után felül kell vizsgálni, értékelni kell az elért eredményeket, és ennek alapján meg kell határozni a további célokat.

Ennek a célkitűzésnek megfelelően készült el a szakmai anyag- az új bűnmegelőzési stratégia - amely 2021-2026. évre vonatkozóan tartalmazza azoknak a teendőknél a megjelölését, amelyek nagymértékben meghatározzák a következő évek közbiztonsági-, rendészeti-, bűnmegelőzési célkitűzéseit, feladatait.

A stratégia tervezéskor figyelembe kell vennünk, hogy a koronavírus-járvány okozta válság milyen megrázkódtatást jelent a magyar gazdaságnak, az mennyire befolyásolta és a közeljövőben befolyásolja többek között a bűnmegelőzés lehetőségeit, valamint, hogy a járvány következményeivel meddig kell együtt élnünk. A munkanélküliség alakulása, az emberi közösségek megosztottságának és elszigeteltségének növekedése közvetlen hatást gyakorol a mindennapi élet minőségére, a közrend, közbiztonság és a bűnmegelőzés alakulására.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt sem, hogy a korábbi évekhez képest megváltozott az állam vezetésének viszonya az önkormányzatokhoz. Sok jelét tapasztaljuk az önkormányzatiság kiüresítésének, aminek következtében a feladatkörök leépítése mellett jelentős változásokat, forráscsökkenést fog jelenteni.

A rendvédelmi és rendészeti szervek feladatrendszere átalakult, a védekezésben való részvétel jelentős erőket kötött és köt le, elvonva ezzel egyebek között a bűnmegelőzési feladatoktól az adott szervezeteket.

A bűnmegelőzésben résztvevő társadalmi, civil szerveződések tevékenysége úgyszintén jelentős mértékben megváltozott, a rendezvények megtartása jelen körülmények között nem volt lehetséges.

Minden település helyi politikájának szerves része és alapvető érdeke, hogy a település lakosságának objektív és szubjektív biztonságérzetet javítsa, és amelyet az önkormányzati feladatok, valamint a rendvédelmi, rendészeti tevékenység összekapcsolásával tud megvalósítani. Miskolc város által kidolgozott, a település bűnügyi-közbiztonsági helyzetének széleskörű megismerésére alapozott programja a jövőre nézve a közbiztonság területén rendkívül fontos lesz. A programban kiemelkedő szerepet kapnak a helyi szervezetek. A civil, egyházi, állami szereplők szoros együttműködésének folyamatos összehangolása biztosíthatja a bűncselekmények elkövetési lehetőségeinek csökkentését, az áldozattá válás esélyeinek minél alacsonyabb szinten történő tartását.

1.1 A Bűnmegelőzési Stratégia alapvető célja és szükségessége

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Bűnmegelőzési Stratégiájának célja, hogy megfogalmazza az önkormányzat rendészeti-rendvédelmi terveit, egy részletes helyzetelemzést követően kijelölje mindazon többszintű célokat, amelyek rövid- közép- és hosszútávon eredményezhetik a közbiztonság javulását.

A rendelkezésre álló eszközök és lehetőségek felmérésével a végrehajtás módjának meghatározásával lehetőség nyílik egy életminőséget javító közbiztonság megteremtésére a városban.

A stratégia végrehajtásának szereplői folyamatosan figyelemmel kísérik a társadalmi változásokat, azokra adekvát módon reagálnak. A stratégia kizárólag hatályos jogszabályi előírások figyelembevételével kerül kidolgozásra és írja elő a résztvevők számára teendő feladatokat. Annak

érdekében, hogy a lakosság érezze a változást alapvető fontosságú a szükséges intézkedések megfogalmazása.

A megfogalmazott cél, hogy a közrend megóvása érdekében, a bűnmegelőzésben és a bűnüldözésben részt vevők közötti kommunikációt segítse elő, és megfelelő lehetőséget biztosítson a közös feladatok eredményes ellátására, valamint ösztönözze, koordinálja a szoros együttműködést, együtt-gondolkodást.

2. Általános alapelvek

2.1. A biztonság, közbiztonság, bűnmegelőzés fogalma

2.1.1. A közrend értelmezése

A közrend fenntartása egy rendkívül komplex, szerteágazó tevékenység, amely nem várható el kizárólagosan egyetlen erre rendelt állami szervezettől, történetesen a rendőrségtől. A rendvédelem küldetésének teljesítése, a biztonság megteremtése társadalmi kooperáció és kollektív munka eredményeként hajtható végre. Ebben a rendvédelmi szervek, illetve a rendészeti feladatokat ellátó szervek mellett fontos szerepet kapnak az önkormányzatok, a magánbiztonsági vállalkozások, a civil önvédelmi szervezetek és maga az állampolgár is.

A biztonság az állam és a társadalom érdekeinek, értékeinek, az ország területének és lakosságának külső és belső veszélyektől, fenyegetéstől mentes állapota, amely megőrzése és fenntartása a cél.

2.1.2. A közbiztonság fontossága

A közbiztonságról általában akkor beszélünk, amikor annak hiányát érzékeljük. A közbiztonság – mint definíció – rendkívül széleskörű és összetett fogalom, védendő értékek összessége, a társadalmi együttélés rendjének - adott időszakban és helyen - jogilag szabályozott olyan tényleges helyzete, amelyben az emberek élete, személye, javai és jogai biztosítottak az ille téktelen támadástól, fenyegetéstől. A jogrend és a törvények védik a közösséget, az egyes személyek életét, testi épségét, vagyoni javait.

A közbiztonság kérdése, egy olyan fogalom, amely mindenki számára érzékelhető, de általában akkor válik fontossá, amikor valakit valamilyen sérelem ér. Megfogalmazása tekintetében nincs kizárólagos definíció, azt többen, több helyen másként írják le, de lényegét tekintve elmondható, hogy jogbiztonsághoz fűződő érdeket takar, a személyek életének, testi épségének, a vagyonának védelmét, a köz érdekeinek védelmét jelenti.

„A közbiztonság, mint jogi tárgy, védendő értékek összessége, amelynek azonban a rendészeti jog nem a sérthetlenségét kívánja biztosítani, hanem annak oltalmát államméltóként határozza meg.”³

A közbiztonság alkotóelemei – egyben követelményei – az alábbiak:

- az emberek békés, jogsérelemtől mentes mindennapjai, az élet, a testi épség megléte, a vagyon megőrzése, valamint az állampolgári jogok és kötelezettségek érvényesítésének biztonsága, mint igény;
- a bűnözés, az egyéb devianciák, a bűnözés elleni harc, valamint a bűnmegelőzés állami, társadalmi eszközrendszere;
- a közterületek és a közlekedés biztonsága, mint igény, illetve a közállapotok rendjének jogi, rendészeti és intézményi eszközökkel való biztosítása.

2.1.3. Napjaink bűnmegelőzése

³ Forrás: Finszter Géza: Közbiztonság és jogállam című tanulmánya

A bűnmegelőzés jelentős fejlődésen ment keresztül az elmúlt időszakban, és jutott el addig, míg szakpolitikai kérdéssé nem vált a kriminálpolitikán belül. Ez viszont a társadalompolitika szerves része, így azt azzal összhangban kell alakítani és kezelni.

A mindenki által érzékelhető közbiztonságot a bűnmegelőzési tevékenység jelentősen befolyásolja, így elmondható, hogy a közbiztonság alakításában jelentős szerepe van, így meghatározható a fogalma és célja.

„A bűnmegelőzés minden olyan intézkedések összessége, melynek célja, eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, bűnelkövetés, az állampolgárok biztonságérzetének minőségi javítása, amely a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést előidéző okok hatásának mérséklésével, vagy a sértetté válás megelőzésével történik.”⁴

Az alábbi tényezők nélkül ma már elképzelhetetlen a hatékony bűnmegelőzés:

- az adott település bűnügyi, közlekedési, szabálysértési adatainak, a település fertőzöttségének folyamatos elemzése és értékelése nélkül,
- elengedhetetlen együttműködés a civil, és társadalmi szervezetekkel, szerveződésekkel, és nem utolsósorban a területen élőkkel,
- a helyi és országos média bevonása, tájékoztatása nélkül.

A bűnmegelőzés lehetséges társadalmi eszközei:

- Az a szociálpolitika, amely kiterjed a család-, gyermek- és ifjúságvédelem, az oktatás és nevelés, a sajátos társadalmi csoportok megelőzési célzatú védelmét biztosító területekre, az ezt biztosító jog- és intézményrendszer, továbbá az ezek alapján kialakított ellátások és szolgáltatások összessége.
- Mindazon vagyonvédelmi szolgáltatások széleskörű bevezetése, amelyek részt vállalnak a bűnmegelőzési tevékenység kiterjesztése érdekében.
- A lakosság folyamatos tájékoztatása, és az emellett kifejtett naprakész propagandatevékenység.
- Mindazon öntevékeny állampolgári és civil kezdeményezések, amelyek biztosítják a lakosság hatékony részvételét a bűnmegelőzésben.

2.1.3.1. A bűnmegelőzés alapvető irányai:

- a) Általános irány: a bűncselekmények elkövetését kiváltó vagy azt elősegítő okok csökkenését célzó törekvések kialakítása.
- b) Különös irány: az egyes deliktumok és devianciák lehetőségét korlátozó intézkedések végrehajtása (bűnelkövetésre lehetőséget nyújtó alkalmak számának redukálása, a biztonsági kockázatokra történő reagálás, mozgósító, felvilágosító programok tervezése és abban való részvétel).
- c) Speciális irány: az egyén, az egyes személy védettségét, a sértetté válásának elkerülését befolyásoló preventív tevékenységek kialakítása (hangsúlyozott feladat az egyén biztonságra törekvésének kialakítása, annak erősítése annak érdekében, hogy az egyén mindent megtegyen annak érdekében, hogy ne váljon áldozattá).

2.1.3.2. Hatékony bűnmegelőzési módszerek kritériumai

- fizikai/tárgyi védelmi, biztonsági elemet (rács, lakat, zár, riasztóberendezés, kutya stb.),

⁴ Forrás: www.bunmegelozesikozyont.hu (Tanulmány: Bűnmegelőzési Központ - a Bűnmegelőzési és Oktatási Szolgáltató Központ Egyesület a Csongrád Megyei Bíróságon 2013.12.31-én bejegyzett egyesület.)

- figyelembe veszi az aktuális közbiztonsági helyzetet,
- a média sokrétű lehetőségeinek kiaknázása,
- a tájékoztató előadás és szóróanyagok eljuttatása a lakossághoz,
- a bűnmegelőzési célú szemléletmód kialakítása, amely nem csupán az információt juttatja el a címzettekhez, hanem szemléletmód váltást is eredményez,
- a probléma megközelítése sokoldalú, preventív lehetőségeket közvetít,
- alkalmazkodik a célcsoport életkori sajátosságaihoz, intellektuális képességeihez,
- magas szintű, sokrétű felkészültség jellemzi, a célcsoportoknak hiteles személy juttatja el az információt.

2.1.3.3. Hatékony bűnmegelőzési eszközök kritériumai

- tiszteletben tartja az alapvető emberi jogokat,
- a prevenció állandó, folyamatos, visszatérő és tartós,
- a bűnmegelőzési kérdéskört teljességében öleli fel,
- előtérbe helyezi a prioritásokat, megvizsgálja a rendelkezésre álló adottságokat ,
- a bűnmegelőzési tevékenység állandóan igazodik a környezeti tényezőkhöz, amely képes az állandó megújulásra,
- igazodik a helyi adottságokhoz, figyelembe veszi a terület jellemzőit,
- meghatározza a szakmai tevékenységet koordináló és összefogó vezető személyt irányító személyt vagy apparátust,
- a lakossági és civil szervezetekkel folyamatosan együtt működik, közvetít a szakmai szervezetek és a lakosság között,
- a kommunikációt kiemelten kezeli.

3. A stratégia jogszabályi háttere és módszertani alapja

3.1. A bűnmegelőzés jogi feltételei és keretei

A bűnmegelőzés jogi lehetőségeinek keretén belül megvizsgálja a jogi környezet adta lehetőségeket, és az önkormányzat szerepvállalását a bűnmegelőzés területén.

3.2. Jogszabályi háttér

- Irányelvként szolgál az Európai Városi Charta (European urban Charter-Strasbourg 1992.03.18.), amely meghatározza az alapvető városi jogokat, továbbá segítve a helyi szintű városigazgatást a település minőségi fejlesztésére.
- Magyarország Alaptörvényének (2011.04.25.) 31-35. cikke az önkormányzatokra vonatkozóan, a 46. cikk pedig a rendőrségre vonatkozóan határozza meg az alapvető feladat-és hatásköröket.
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. §. 17. pontja írja elő, hogy az önkormányzatnak feladata a település közbiztonságának a biztosításában való közreműködés.
- A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény tartalmazza a rendőrség alapvető feladatait, ezen belül a bűnmegelőzési és büntetőeljárás tevékenységét. Szabályozza a települési önkormányzattal való kapcsolattartás lehetőségeit a bűnmegelőzés terén, továbbá előírja rendőrkapitányság számára a rendszeres beszámolást a képviselő testület előtt.
- A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény alapján a település közbiztonságának fenntartása érdekében az önkormányzat a helyi

közbiztonságról, vagyonának, más értékének védelméről kényszerítő eszköz alkalmazására törvény alapján jogosult szervezet létrehozásával is gondoskodhat.

- A közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény lehetőséget biztosít arra, hogy a települési önkormányzat a közterületi rend és tisztaság védelméről, valamint annak rendjét megbontó jogsértések hatékonyabb megelőzéséről, megakadályozásáról, szankcionálásáról, az önkormányzati vagyon védelméről közterület-felügyelet útján is gondoskodhasson.
- A 2012. évi CXX. törvény (rendészeti törvény) biztosít lehetőséget a települések részére, önkormányzati rendészeti szerv létrehozása, amely tevékenyen vesz részt a társadalmi bűnmegelőzési feladatok végrehajtásában.
- A polgárőrség alapvető feladatait a polgárőrsegről szóló 2011. évi CLXV. törvény szabályozza. Ezen, önkéntes alapon működő szervezet közterületi jelenlétével, preventív járőrszolgálatok elvégzésével hatékonyan vesz részt a bűncselekmények megelőzésében.

3.3. Módszertani alap

- A 1744/2013.(X.17.) kormányhatározattal elfogadott Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia a 2013-2023 időszakra vonatkozóan határoz meg célokat, ajánlásokat a bűnmegelőzés tekintetében.
- A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia 2020-2021. évekre szóló intézkedési terve, melyet a kormány 1585/2019.(X.16.) számú határozatában rögzített, és amely elfogadja az ezen időszakra szóló új bűnmegelőzési intézkedési tervet, egyetért annak mérhető céljaival, a szükséges beavatkozások területeinek, eszközeinek, valamint személyi és tárgyi feltételeinek meghatározásával.

4. Célok

A stratégiai célkitűzés, hogy Miskolc még biztonságosabb település legyen, feleljen meg az objektív biztonság követelményeinek és a lakosság elvárásainak.

A Kormány 1744/2013.(X.17.) kormányhatározattal elfogadta a nemzeti bűnmegelőzési stratégiát a 2013-2023 időszakra vonatkozóan, melyben a közbiztonság erősítése, környezetünk biztonsága, életminőségünk javítása érdekében megfogalmazza az alábbi általános célokat:

„Magyarország kriminálpolitikai törekvése a közrend erősítése, a közterületek biztonságának fokozása, a bűnözés mennyiségi visszaszorítása és csökkentése, a bűnözéssel okozott károk és negatív hatások enyhítése, megfelelő védelem biztosítása a családok és egyének számára, végső soron az állampolgárok biztonságérzetének javítása.”⁵

Jelen stratégiai dokumentum ezen kriminálpolitikai célok megvalósítását kívánja szolgálni.

A stratégiai beavatkozási területek kijelölése, azok vizsgálata alapján nyílik lehetőség arra, hogy kézzelfoghatóan javuljon településünkön a közrend és a közbiztonság, ezen belül

- alacsonyabb legyen a közterületen elkövetett bűncselekmények száma,
- a visszaeső bűnelkövetések és bűnelkövetők száma csökkenjen,
- alacsonyabb szintre kerüljön a gyermek- és fiatalok veszélyeztetettsége,
- az áldozattá válás veszélye csökkenjen, ugyanakkor az áldozatsegítés és a bűnözés okozta károk kezelése a jelenleginél aktívabb és szélesebb körű legyen.

Hosszú távú célok:

A stratégia alapvető célja, hogy az objektív és szubjektív biztonságérzet közelítsen egymáshoz, és az folyamatosan javuljon. Ennek érdekében állandó feladat a közbiztonság erősítése, a lakosság biztonságos életkörülményeinek javítása.

⁵ Forrás: 1744/2013.(X.17.) Kormányhatározat a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023)

Az Önkormányzat szerepének növelése a bűnmegelőzési, közbiztonsági feladatok koordinálásában, irányításában, ennek során folyamatosan együttműködik a rendőrséggel, polgárőrséggel, a társadalmi és civil szervezetekkel. Hosszú távú cél a településen élők folyamatos motiválása, ösztönzés az együttműködésben történő részvételre. Folyamatosan szükséges az ehhez való támogatások, pályázatok lehetőségeinek kiaknázása, a lakosság motiváltságának elérése.

Középtávú célok:

A bűnmegelőzési programokba a lakosság minden szegmensét be kell vonni, el kell érni, hogy a közösségi bűnmegelőzési célokat saját területükön fontosnak tekintsék, abban aktívan vegyenek részt. Ebben a programban résztvevő civil és társadalmi szervezetek a lakosságot minél szélesebb körben vonják be a tevékenységbe. A programok folyamatos értékelését követően azokat az igényeknek és lehetőségeknek megfelelően fejleszteni kell.

Rövid távú célok:

Rövidtávon fontos a minél rövidebb időn belül történő reagálás mindazon a közrendet-közbiztonságot érintő olyan jogsértésekkel szemben, amelyek kapcsolatosak a köztisztasággal, a közterületek rendjét sértő cselekményekkel, tiltott szeszesital fogyasztásokkal, csökkentik az illegális hulladék kihelyezések számát, az észlelt és joggal irritáló önkényes beköltözőkkel, illegális áramlopásokkal szemben hatékonyabban avatkoznak be. Fel kell térképezni az ilyen jogsértésekkel érintett területeket, ki kell dolgozni egy akciótervet, és azt folyamatosan végre kell hajtani. Meg kell teremteni az ehhez szükséges anyagi-technikai feltételeket, és gondoskodni kell azok biztosításáról.

Prioritások:

Az Országgyűlés a prioritásokat a Nemzeti Bűnmegelőzési stratégiában határozta meg.

A stratégia kiemelt beavatkozási területei:

- a településbiztonság fokozása érdekében megvalósítandó célok,
- a gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésével kapcsolatos célok,
- az áldozattá válás megelőzésével és az áldozatok segítésével kapcsolatos célok,
- a bűnisméltés megelőzéséhez szükséges célok elérésére fókuszál.

(A beavatkozási területek részletes kifejtése jelen stratégia 8. pontjában, a cselekvési programok között található meg.)

A Nemzeti bűnmegelőzési stratégia prioritásai Miskolc város sajátosságainak alkalmazásával az alábbiakban egészíthetők ki:

- közterületek rendjének fenntartása, kiemelt figyelemmel a belváros éjszakai rendjére,
- gyermek és fiatalkorú bűnözés csökkentése, elsősorban az oktatási intézményekben, illetve azok környezetében,
- droghasználat és kábítószer bűnözés megelőzése, kezelése, különös tekintettel a város érintett területeire, így pl. az Újgyőri főtér, Tetemvár, Lyukóbánya területe,
- a város általános közbiztonságának növelése, az ismertté vált jogsértések számnak csökkentése (a kiemelt jogsértések, lakásbetörések, rablások stb.),
- kapcsolati erőszak elleni hatékony fellépés,
- áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés,
- az idős, egyedül élők, fogyatékkal élők fokozott védelme, biztonságuk növelése, az előregedett városrészekben, illetve a perifériákon élők tekintetében,
- a lakosság nyugalmát zavaró, deviáns viselkedési formák csökkentése, az azokra történő gyors reagálás,
- bűnmegelőzés és közbiztonság érdekében közreműködő civil és non-profit szervezetek támogatása és tevékenységük koordinálása,

- a térfelüyleti rendszer további fejlesztése, fenntartása,
- a hátrányos helyzetű kisebbségek felzárkóztatása, bevonásuk a bűnmegelőzésbe.

5. Földrajzi, történelmi, gazdasági és társadalmi elemek bemutatása

5.1. Földrajzi fekvése

„Miskolc megyei jogú város az Észak-Magyarországi régió fővárosa és legnagyobb települése Magyarország északkeleti részén, a Bükk-vidék keleti lejtőinél található. Borsod-Abaúj-Zemplén megye és a Miskolci járás székhelye, a megye lakosságának negyede itt él. Az ország negyedik legnépesebb városa Budapest, Debrecen és Szeged után, agglomerációval együtt Budapest és Debrecen után a harmadik legnagyobb, illetve a második legnagyobb belterülettel/beépített területtel rendelkező város Magyarországon Budapest után.”⁶

5.2. Történelme

„Miskolc területe - régészeti leletek alapján alátámasztva - már ősidők óta lakott, egyben a legrégebben lakott terület Magyarországon. A 70 ezer éves leletek bizonyítják ezeket a tényeket, tehát nem csak Magyarország, hanem Európa legrégebben lakott területei közé tartozik, ezt a paleolitikus kori leletek is tanúsítják. A város egy nemzetségről, a Miskócról kapta a nevét, először 1173 körül említik így.”⁷

„A különböző tájegységek találkozásánál, fontos kereskedőutak mentén épült település már a középkorban kereskedőváros volt, és 1365-ben Nagy Lajos királytól kapott városi rangot. A város rohamos és látványos fejlődés mezejére lépett, gyarapodott a lakosok száma, egészen addig míg 1544-ben a törökök fel nem égették a várost. A diósgyőri várat bár sikerült visszafoglalni 1674-ben, a törökök 1678-ig adóztatták Miskolcot. A török kivonulása után ismét fejlődésnek indult a város, céhek jöttek létre és a lakosság létszáma újra felfelé ívelt.”⁸

„Ezután újabb nehéz idők következtek, 1706-ban az osztrákok kifosztották és felégették a várost, majd pár évvel később kolera pusztított, melyben sokan meghaltak. Miskolc ezután ismét felvirágzott és itt kezdték meg a megyeháza felépítését. Népszámlálást először 1786-ban végeztek, ekkor 14.179 lakost jegyeztek fel. 1886-os közigazgatási rendezés után Magyarország egyetlen városa Miskolc volt, mely a folyamatos és rohamos fejlődésének köszönhetően 1909-ben törvényhatósági jogú várossá alakult át.

Bár a város fejlődésnek indult ismét, a következő világháború újra csapást mért a városra, az első légitámadás 1944-ben érkezett Miskolcra. Az 1980-as évekre az ország második legnagyobb városává nőtte ki magát 200 ezer lakosával. Az 1990-es években azonban a népesség csökkent, a település ipara hanyatlásnak indult és átvette tőle az ország második legnagyobb városa címet Debrecen. A 2000-es évektől a város folyamatosan fejlődik, szépül. Miskolc ambíciója, hogy részben a helyi nagy múltú egyetem tudományos alapjaira építve, részben a már letelepedett nagyvállalatok műszaki hátterére alapozva, a térség kutató-fejlesztő központja legyen.”⁹

5.3. Népeségi adatok

⁶ Forrás: Wikipédia (Miskolc)

⁷ Forrás: Budapest.com (Miskolc története)

⁸ Forrás: Budapest.com (Miskolc története)

⁹ Forrás: Budapest.com (Miskolc története)

Miskolc lakónépessége 2021. január 1-jén 155 476 fő¹⁰ volt, ami Borsod-Abaúj-Zemplén megye össznépességének 24,57%-át tette ki. Miskolc népesség korösszetétele igen kedvezőtlen. A nemek aránya Miskolcon kedvezőtlen, ugyanis 72 475 férfi és 82 731 nő élt ebben az időben a településen. „A 19. század utolsó harmadától Miskolc lakosság száma fokozatosan növekedett, egészen 1980-ig azóta folyamatosan csökken. Az elmúlt évtizedek csökkenési ütemét figyelembe véve a demográfusok számításai szerint Miskolc lakossága 2025-re 145 000 főre is csökkenhet. Ma már kevesebben laknak Miskolcon, mint 1970-ben.”¹¹

5.4. Társadalmi elemek

Közbiztonsági szempontból jól elhatárolódnak egymástól a városrészek. Más problémák jelentkeznek a belvárosban, mint a kertvárosias jellegű Martin kertvárosban. Különbségek érzékelhetők az Avasi lakótelep, és a város családi házas lakóövezetei között is.

Ez természetes, hiszen más berendezkedésű az életvitel a lakótelepeken és a kertvárosokban. Minden városrész szociológiai összetételéből eredően magán viseli az ott élő személyek általános viselkedési jegyeit.

Az érezhetően és láthatóan módosabb területeken már az utcák rendje is feltűnően más, mint a leszakadó, vagy esetleg szegregált területeken élők által lakott közösségek tekintetében.

Jellemzően megmutatkoznak a szocializációs folyamat közötti különbségek ezeken a területeken. A láthatóan szegény és kevésbé igényes vidékek közterületeinek rendje, tisztasága, az utcákon közlekedők magatartása jelentős kihatással van a közbiztonságra. A módosabb területeken viszonylagos rend uralkodik, és nem jellemző az utcai jogsértés.

Mindezekről éles elhatárolódást tapasztalhatunk a roma kisebbség által jellemzően lakott Lyukóvölgyben.

Földrajzi adottságából adódóan a várost övező külterületeken számos zártkertes beépítés található, nagyon sok hétvégi házzal, gyümölcsültetvényekkel.

A korábban általában a vidékről Miskolcra költöző elsősorban a nagy gyárakban, bányánál munkát vállalók által létrehozott, kialakított kiskertes, hétvégi házas övezet a kezdetekben valóban rendezett, ápolt és gondozott volt.

A nagy foglalkoztatók megszűnésével megindult a hétvégi házak feltörése, majd a többszörös ilyen cselekmények, valamint a lakók kiöregedése, elhalálása miatt azok elhagyása. Ez magával hozta az illegális beköltözéseket, majd a házak kifosztását és szétverését. Ezen a területen esetleg korábban itt élő jogkövető lakók, tulajdonosok, a biztonságérzet jelentős romlása miatt elhagyták házaikat, amelyek ezáltal a már említett elkövetők birtokába kerültek.

6. Helyzetértékelés

6.1. Helyzetelemzés - Miskolc Megyei Jogú Város közbiztonsági helyzetének értékelése (bűnügyi fertőzöttség, közrend-közbiztonság állapota)

Ahhoz, hogy ki tudjuk tűzni a célokat, és az ehhez szükséges feladatokat meg tudjuk határozni, szükséges problémák megismerése, az azokat kiváltó okok feltárása, majd részletes elemzése. Ezt követően nyílik lehetőség arra, hogy a megoldási javaslatok kidolgozásra kerüljenek, hiszen csak arra a problémára tudunk megoldást találni, csak azt a jelenséget tudjuk megelőzni, amelyet kellő alaposággal megismertünk és elemeztünk.

Ebben a helyzetben a kiinduló pont annak vizsgálata, hogy az adott területnek milyen gazdasági, társadalmi, szociológiai és gazdasági lehetőségei vannak, és azok milyen összefüggést eredményeznek a közbiztonsági helyzettel, arra milyen hatást gyakorolnak. A bűnügyi-közbiztonsági helyzet értékeléséhez ismernünk kell a fenti jellemzőket, ezek alapján tudjuk

¹⁰ Forrás: Népszámítások

¹¹ Forrás: Wikipédia (Miskolc)

meghatározni a megoldandó problémákat, amelyekkel hatást tudunk gyakorolni városunk közbiztonságára.

Ha Miskolc város bűnügyi helyzetét kívánjuk áttekinteni és objektív képet szeretnénk alkotni, a pusztán statisztikai adatelemzés nem elegendő. A város bűnügyi operatív helyzetének megismeréséhez a statisztikai adatok értékelése csak egy momentum, bár annak fontos forrása. „Hasonlóan fontos kérdés a lakosság közbiztonságba vetett hite, az erről való vélekedése, amelyet napjainkban szubjektív biztonságérzetnek is nevezünk. A szubjektív biztonságérzetet meghatározza a város, illetve a szűkebb lakóhely objektív közbiztonsági állapota, valamint számos más tényező is, mint a médiában elhangzó információk, az adott személy társadalmi státusza, az ország gazdasági helyzete.”¹²

Miskolc területén az elkövetett jogsértéseket vizsgálva megállapíthatjuk, hogy azok jellemzői megegyeznek a nagyvárosi bűnözés általánosan jellemzőivel, és a bűncselekmények jellegét tekintve is ezen körben fordulnak elő leggyakrabban. A vagyoni elleni deliktumok adják a bűnesetek jelentős hányadát (a lopások különböző típusai, alkalmi és betöréses lopás, gépjármű feltörés, gépjármű lopás).

Elmondható, hogy az országos statisztikát megvizsgálva is ugyanezt a struktúrát láthatjuk.

Amennyiben a lakosság szubjektív és objektív biztonságérzetét jelentősen befolyásoló jogsértéseket vizsgáljuk, érzékelhető, hogy a közterületen elkövetett erőszakos, garázda jellegű cselekmények, a rablások, de a magánlakásbetörések száma is folyamatosan csökkent az elmúlt években. Csökkent a gépjárműlopások, és a jármű önkényes elvételek száma is.

A lakosságnak alapvető igénye az eredményes, gyors hatósági fellépés mindazon jogsértésekkel szemben, amelyek sértik az érdekeiket és hatással van mindennapjaikra.

6.2. Miskolc közbiztonsági helyzetének értékelése

Miskolc város közbiztonsági helyzete rendkívül összetett kérdés. Általában, amikor ezt a témakört kívánják szakemberek vagy laikusok körbejárni, nem minden esetben egyezik meg a két, véleményt alkotó csoport álláspontja.

A szakemberek elsősorban az objektív adatokra támaszkodva értékelik a közbiztonsági helyzetet, míg a laikusok, magánszemélyek általában egy-egy kiemelkedő vagy a köznyugalom szempontjából jelentős esemény alapján alkotnak véleményt, esetleg amennyiben az értékelőt, vagy a környezetében élő ismerőst, rokont érintő negatív esemény következett be, ezt fog alapul szolgálni a vélemény alkotására.

Ahhoz, hogy valóban reális képet kapjunk a valós helyzetről mindkét területet együttesen vizsgálva kell értékelést adnunk.

Természetesen objektív képet elsősorban a számadatok adnak számunkra, éppen ezért az elkövetkezendőben a statisztikai mutatók szolgálnak alapul az értékeléshez.

Tudnunk kell azonban a számok ismeretéhez azt is, hogy a jogsértések száma, több évtizedes megfigyelés alapján folyamatosan változik, és szinuszhullám-szerűen a csökkenéseket törvényszerűen emelkedések követik.

6.3. A regisztrált bűncselekmények számának alakulása

¹² Forrás: 1744/2013.(X.17.) Kormányhatározat a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023)

Miskolc városában rendőri eljárásban regisztrált bűncselekmények száma évek óta erőteljesen csökkenő tendenciát mutat az Egységes Nyomozási Ügyészségi Bírósági Statisztika (továbbiakban: ENYÜBS) adatai alapján. Az eddig ismertté vált információk alapján megállapítható, hogy a folyamatos csökkenés megállt a 2020-as évben, és stagnálás vagy minimális emelkedés jellemzi a bűnözést.

Miskolc város területén 2018-ban 3629, 2019-ben 3128, 2020-ban az eddigiekhez képest ahogyan azt már említésre került, minimálisan emelkedetten mért bűncselekményi adatok váltak ismertté, szám szerint 3246 jogsértés történt. Az elmúlt 10 év ismeretté vált bűncselekmények statisztikai adataiból megállapítható, hogy folyamatos a csökkenés (ezen tízéves időszak éves átlaga 6167 ismertté vált bűncselekmény évente, bár az elmúlt év egy alig mérhető emelkedést hozott).

6.4. A közterületen elkövetett, ismertté vált bűncselekmények változása

A közterületen elkövetett bűncselekmények száma is hosszú ideig csökkenést mutatott, hiszen a 2018-ban 828 db, 2019-ben 785 db, tavaly azonban volt egy emelkedés, így 962 eset történt. Ez az emelkedés elsősorban a közlekedési bűncselekmények számának növekedéséből fakadt, amely elsősorban az ittas vagy bódult állapotban elkövetett járművezetés ismertté válásából eredt. Ez az emelkedés gyakorlatilag azt is mutatja, hogy növekedett a rendőri aktivitás, hiszen az ilyen típusú cselekmények ismertté válása – a bekövetkezett közlekedési baleseteket során végrehajtott ellenőrzések eseteit leszámítva, a közúti ellenőrzések számának növekedését is jelenti.

Ennek a növekedésnek a jellege összehasonlítható a kábítószerhez köthető jogsértések számának változásához, hiszen a jogsértés létezik, és az ilyen cselekmények száma nagymértékben függ a rendőrségi kapacitás, az ellenőrzések számától és nyilván a latencia nehezen meghatározható ezekben az ügyekben. A közterületi bűncselekmények számának alacsony szinten tartásában az egyenruhás jelenlét mellett nyilvánvalóan jelentősége van az utcákon, tereken elhelyezett és jól működtetett térfigyelő kameráknak is.

Ezeknek a megfigyelt területek vonatkozásában vagy a jogsértő cselekmények észlelésében, vagy a már bekövetkezett eseményeknél a felderítésben és bizonyításban van komoly szerepe.

Fontos megjegyezni, hogy a kamerák képeit nemcsak az önkormányzati rendészet munkatársai, hanem sok esetben a Miskolci Rendőrkapitányság hivatásos állománya is figyeli.

Az eredmények elérésében jelentős szerepet játszik a fokozott közterületi jelenlét, amely elsősorban a rendőrségi járőrszolgálat teljesítésével jelenik meg – kiemelten kell említést tenni az önkormányzati finanszírozású túlórák lehetőségéről – másik részben az önkormányzati rendészet közterületi szerepe, és természetesen a polgárőrség jelenléte is meghatározó. A rendszeres rendőrendész közös járőrözés preventív hatása nem elhanyagolható, amely mindig a fertőzött területekre, illetve a közbiztonsági szempontból frekvenciált területekre összpontosul.

A járőrszolgálat vezénylések szükségességét a rendőrség és a rendészet vezető munkatársainak rendszerese, heti egyeztetése során határozzák meg, de természetesen az ad hoc jellegű, soron kívüli közös szolgálat is jelen van. Megállapítható, hogy az egyenruhás közterületi jelenlét, valamint a felderítések gyorsasága egyaránt, egymást erősítve javítja a biztonságérzetet.

6.5. A regisztrált kiemelten kezelt bűncselekmények számának alakulása

A lakosság szempontjából is kiemelten kezelt bűncselekményi kategóriákon belül a 2018-as év nagymértékű, korábbiakhoz képest 17,3%-os mérséklődése után 2019-es év még jelentősebb, 19,5%-os csökkenéskövetkeztbe, 2020-ban azonban 7,8 %-os emelkedés a változás. Szám szerint felsorolva 2018-ban 2273, 2019-ben 1829 db ilyen jellegű bűncselekményt regisztráltak, míg a 2020-as adatok szerint 1972 db a bekövetkezett események száma.

[Ide írhat]

A rablások száma 2018-ban 24 db volt, a felderítési eredményesség 82,6%, volt, 2019-ben emelkedett az esetszám 35 db-ra, míg a felderítési eredményesség 97,7% volt, 2020-ban újabb csökkenés volt kimutatható ezen a területen – csak 24 eset vált ismertté. A felderítési mutató ilyen eredményessége – amely 2020 évben 92,3% volt –, amely komoly fenyegetést jelent a bűnelkövetők számára, és az áldozatok vonatkozásában is megnyugtató, hogy az elkövetők rövid időn belül kézre kerülnek.

Fontos megjegyezni, hogy aki Miskolcon ilyet tesz, kiemelt bűncselekményt követ el, az nagy eséllyel gyors elfogással, és több éves börtönbüntetéssel számolhat, így ennek a ténynek komoly bűnmegelőzési vonzata is van.

A garázdaságok számában volt kismértékű emelkedés, hiszen míg 2018-ban 235 db esetet, addig 2019-ben 269 db esetet rögzítettek, a tavalyi évben ettől néhány esettel több ilyen jellegű cselekményt regisztráltak, 285 bűncselekmény vált ismertté.

A rendőrség hosszú évek óta magas szinten tartotta a szórakozóhelyekhez kapcsolódó bűnmegelőzési ellenőrzéseinek számát, hiszen a garázdaságok nagy része ezek vendégeihez köthető, akik alkoholfogyasztás után hazafelé menet, a közterületen követnek el garázda jellegű cselekményeket.

A testi sértések száma a 2018 évi nagymértékű csökkenő tendenciája után (175-ről 131-re), 2019 évben nem számottevő emelkedést mutatott, 139 db ilyen bűncselekményt regisztráltak. Ezt az elmúlt évben minimális emelkedés követte, 157 eseménnyel, mely esetszám ennek ellenére is az elmúlt tizenegy év második legkedvezőbb adata.

A lopások esetében is mérhető volt egy bizonyos csökkenő trend, a 2018. évi 1656-os számadatot alapul véve, a 2019-es 1184 eset az elmúlt tizenegy év második legjobb adata, ezt az eseményszámot ezen a területen is egy minimális növekedés követte, az elmúlt évben 1281 ilyen bűncselekmény vált ismertté.

A lopásokat, illetve azon belül a betöréses lopásokat a Miskolci Rendőrkapitányság kiemelten kezeli, gyakoriak a nyomozás során a szabadságelvonással járó kényszerintézkedések (őrizetbe vétel, letartóztatás, bűnügyi felügyelet), amelyek szintén hozzájárulnak a csökkenő esetszámhoz. Az ilyen jellegű cselekményt rendszeresen elkövetőkkel szemben foganatosított szabadságmegvonással járó rendőri intézkedése, bűnözés csökkentő hatással jár.

Említést érdemel a lakásbetörések (ez nem csak a lakott lakásokat jelenti, hanem a lakásokhoz, házakhoz tartozó pincéket, mellékhelyiségeket, tárolókat, garázsokat is) számának alakulása, hiszen 2018-ban 244 esetet regisztráltak, 2019 évben már csak 170 db ilyen eset volt és hasonló nagyságrendben következtek el ilyen cselekményeket az elmúlt évben is, ekkor 175 ilyen cselekmény következett be.

Kiemelten kezelt bűncselekmények és jellemzői	2018. év	2019. év	2020. év
Rablás	24	35	24
nyomozati eredményességi mutató	82,6%	97,7%	92,3%
Garázdaság	235	269	285

Testi sértés	175	139	157
Lopás	1656	1184	1281

6.6 A szabálysértésekkel kapcsolatos tapasztalatok, adatok

A tulajdon elleni szabálysértés miatt indult eljárások számának vonatkozásában is hasonlóan csökkenő tendencia mutatható ki. A 2018. évi 8,5%-os csökkenést követően (1261 eset) 2019. évben további 10%-os csökkenés volt megfigyelhető (1136 eset) 2020. évben az ilyen területen feldolgozott ügyek száma úgyszintén minimálisan csökkent 1121-re. Az ezen ügyekben alkalmazott szabálysértési őrizetbe vételek és gyorsított szabálysértési eljárás keretében alkalmazott bíróság elé állítások elérik a kívánt hatást, azok megfelelő visszatartó erővel bírnak és ennek eredményeképp kevesebb jogsértés történik.

Az említett szám adatok kedvező mértékű alakulására a különböző rendészeti és felügyeleti feladatokat ellátó szervezetekkel (pl. önkormányzati rendészek, mezőőrök, halőrök, erdészek) közösen végzett, eredményes munka szintén hatással van.

A tulajdon elleni szabálysértések felderítési eredményessége alacsonyabb a vagyon elleni bűncselekményekhez képest, azonban meg kell jegyezni, hogy a Miskolci Rendőrkapitányság ezen a területen is – országos szinten – jó eredményt produkál, hiszen 2018-ban 29,7% volt a felderítési eredményesség, míg 2019-ben 32,9%-át felderítették az ismertté vált ilyen cselekmények elkövetőinek, azonban az elmúlt év hozott egy kisebb mértékű csökkenést a felderítési eredményesség terén. Ennek ellenére az elmúlt évekhez képest is átlagosnak tekinthető ez az adat.

6.7. A közlekedésbiztonsági helyzet, az abban bekövetkezett változások

Miskolc város közlekedésbiztonsági helyzete folyamatosan javuló tendenciát mutat, a kedvező folyamat eredményeként 2018-2019 évben is 4-4 halálos eredménnyel járó közlekedési baleset történt. 2020. évben szerencsére ez is csökkent egy esettel, így három halálos kimenetelű közlekedési baleset következett be az elmúlt évben. A személyi sérüléssel járó balesetek száma, ha csak kis mértékben is, de a 2018-as 222-ről 218-ra csökkent 2019-ben. A 2020 évi adat 198 ilyen balesetet tartalmaz.

A közlekedés rendjének ellenőrzésébe a rendőrség beveti a kamerával felszerelt civil gépjárműveket, és az ezekkel végrehajtott és elsősorban a kiemelt szabálysértések felderítésére, megszakítására folytatott tevékenység a közlekedési morál változását is eredményezheti.

A rendőrség számára kiemelt szempont a gyalogos és kerékpáros tragédiák megelőzése, a szerteágazó baleset-megelőzési tevékenység, melynek ugyanúgy része az iskolások KRESZ oktatása, mint a baleseti gócpontok tekintetében a sebességellenőrzés.

Kiemelt szerepet kap az ittas és bódult állapotban lévő gépjárművezetők kiszűrése a forgalomból, ennek érdekében folyamatos közlekedésbiztonsági akciók kerülnek végrehajtásra, valamint egyre nagyobb szerepet kapnak ezen a területen a térfigyelő rendszerek által rögzített felvételek.

Az elmúlt évben megkezdődött a Martin-kertvárosi felüljáró építése, ami jelentős közutat érintő beruházásnak számít, és a vele járó helyzetváltozás a közlekedésben a rendőrségtől is fokozott figyelmet követel.

6.8. A közterületi jelenlét mértéke, a közterületek, nyilvános helyek, valamint a kiemelt idegenforgalmi területek biztonsága

A városban, a nap minden időpontjában 10-11 gépkocsival, 20-22 egyenruhás rendőr végez folyamatosan közterületi tevékenységet. A szolgálatos állomány havonta hozzávetőleg 14 500-15 500 órát tölt közterületi tevékenységgel, ez alatt 4500-5000 alkalommal kerül sor intézkedésre. A közterületi szolgálatot ellátók legfontosabb feladata az állandó közterületi jelenlét biztosítása, a lakosság szubjektív közbiztonságérzetének fenntartása, a jogsértéseket potenciálisan elkövető személyeknek e cselekményektől történő visszatartása, a közterület és a közlekedés rendjének fenntartása.

A kialakított útirányokon vegyes (rendőr-önkormányzati rendész) illetve rendőrpárosok teljesítenek szolgálatot, továbbá a Miskolci Önkormányzati Rendészet központjában is segít egy hivatásos állományú rendőr a térfigyelő kamerák képeinek elemzésében.

6.9. Kitűzött feladatok a következő időszakra

- A szervezeti működés hatékonyságának javításával a szélsőségektől mentes, kiegyensúlyozott közbiztonság fenntartása, a rendelkezésre álló erőforrások optimális felhasználásával a helyi és területi szintű közbiztonsági, közlekedésbiztonsági és bűnügyi helyzet változásaira rugalmasan reagáló közterületi jelenléttel, a lakosság szubjektív biztonságérzetét leginkább befolyásoló bűncselekmények, szabálysértések és baleseti okok előfordulásának csökkentése.
- A büntetőeljárások törvényes, szakszerű, időszerű és hatékony lefolytatása, a bűncselekményből származó vagyon minél nagyobb arányú elvonása és az okozott kár megtérítése érdekében a vagyonvisszaszerzés, az elkobzás és a vagyonelkobzás hatékony végrehajtása.
- A járványügyi helyzet miatt végrehajtandó rendőrségi feladatokból eredő új kihívások felismerése, és – a jogszerűség, szakszerűség és eredményesség követelményének szem előtt tartásával – olyan kiegyensúlyozott jogalkalmazási gyakorlat kialakítása, ami a közrend és a közbiztonság fenntartását szolgáló arányos intézkedésekkel egyúttal a nemkívánatos társadalmi és gazdasági hatások mérsékléséhez is hozzájárul.

7. „A városi bűnmegelőzés szereplői”

A bűnmegelőzésben részt vevő szervezetek bemutatása, a bűnmegelőzésben elfoglalt szerepük, szerepvállalásuk

„A bűnmegelőzés az egész társadalom ügye. A bűnmegelőzésben az állami szervezeteken kívül önkormányzati, civil és egyházi szervezetek, a gazdaság szereplői, tágabb fókuszban a családok és maguk az állampolgárok vesznek részt.”¹³

A városi prevenció akkor hatékony és eredményes, ha a résztvevők mindent megtesznek az áldozattá és elkövetővé válás megelőzéséért, a bűnalkalmak csökkentéséért és a bűnismétlés megelőzéséért. Az állampolgároknak a helyi problémákat helyben, szakember segítségével, egymással összehangoltan kell, megoldaniuk.

A bűnözés társadalmi összetett jelenség, nem kezelhető egyoldalú intézkedésekkel, ezért a megoldásnak is komplexnek kell lennie, és amelybe be kell vonni az érintettet egyéneket.¹⁴ Miskolc városában a bűnmegelőzési tevékenység elsősorban a szervezett keretek között, jogszabály által felhatalmazott apparátusok tevékenységéből adódik, amelyhez szervesen kapcsolódik az önszerveződés alapján létrejött, és a közbiztonság javításáért tenni akaró városlakók által alkotott polgár (civil) egyesületek közössége.

„A bűnmegelőzés területén a rendőrség vitathatatlanul fontos szerepet tölt be, ez a pozíció azonban felelősséggel is jár. A bűnmegelőzés szereplői, és tágabb értelemben véve az egész társadalom igényli és elvárja a rendőrségtől munkája magas színvonalú elvégzésén túl a tájékoztatást, illetve a megfogalmazott és kinyilatkoztatott véleményük figyelembevételét, hasznosítását.”¹⁵

¹³ Forrás: 1744/2013.(X.17.) Kormányhatározat a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023)

¹⁴ Forrás: 1744/2013.(X.17.) Kormányhatározat a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023)

¹⁵ Forrás: 1744/2013.(X.17.) Kormányhatározat a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023)

7.1. Önkormányzat

Az önkormányzat tevékeny és egyben meghatározó szerepet tölt be a városi közösség biztonságát szolgáló koncepció elkészítésében és az abban meghatározott feladatok végrehajtásában.

Kiemelkedő a kezdeményezése és a szerepvállalása a helyi bűnmegelőzési programok, rendezvények szervezésében, végrehajtásában, szervezi a helyi közösség szakmai és civil önszerveződéseit, biztosítja a rendvédelmi szervek működésének lehetőségét.

Az Önkormányzat bűnmegelőzési programja a „*Legyen eszed, hogy eszed legyen*” program sorozat, mely évek óta sikeresen szólítja meg a fiatalokat a közösségi szolgálat keretein belül.

A program az ifjúságfejlesztésre irányul, melynek keretében a tudatosság és a prevenció fontosságát hangsúlyozva, egy-egy közösséghez való tartozás élményére, a szabadidő hasznos eltöltésének módjaira, a művészetek felé való nyitottság fontosságára irányítja a fiatalok figyelmét. Elsődleges feladat a felnövekvő generáció támogatása abban, hogy konstruktív célokat tűzzön ki maga elé, ezért fontos felhívni a Miskolcon élő fiatalok figyelmét a szabadidő hasznos és egészséges eltöltésének módjaira.

A program célja, hogy a fiatalok következetesen és határozottan tudják visszautasítani azokat a negatív és gyakran veszélyes hatásokat, melyekkel bármikor szembesülhetnek.

Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy olyan ismeretekkel és tudással vértessük fel a diákokat, amelyek segítik egészséges énképük kialakítását, személyiségük és önértékelésük fejlődését.

Az együttműködés, a partnerség és az önkéntesség mentén különböző intézményeket, szervezeteket, civil szervezetek kerültek meghívásra előadóként a programsorozatba.

A bűnmegelőzés építészeti eszközeinek, mint újszerű kihívásnak, amelyben az önkormányzatnak - mint a területrendezésért felelős hatóságnak - elengedhetetlen szerepe van az építészeti bűnmegelőzési szerepében, valamint a szerepvállalására még a későbbiekben említés történik.

Az önkormányzatnak, illetve hatósági jogkörben az engedély kiadásakor a Polgármesteri Hivatalnak fontos szerepe van a szórakozóhelyek működési engedélyének kiadásánál. Az önkormányzati képviselőktől és más forrásból érkező jelzés alapján is, a jogszabályi feltételek megléte esetén a hivatal illetékes szerveinek lehetőségük van a szórakozóhelyek működésének szabályozásával kapcsolatosan, hiszen egy-egy település életét igencsak megkeserítheti a garázdaság, a rendezetlenség, a rendzavarás helyszínként működő vendéglátóhelység.

A bűnmegelőzés feltérképezésének szempontjából ketté kell választanunk a makro- és a mikrokörnyezetet, mint fogalmakat. A tágabb környezethez tartozik az egészségügyi és a szociális ellátottság, a lakhatás kérdése, a műveltségi szint, a munkanélküliség rátája, a létminimum megállapítása és az ott élők száma.

A mikrokörnyezet alakulását befolyásoló tényezők a család gazdasági helyzete, az iskola színvonala, a betöltött munkahely, a baráti kapcsolatok, a szórakozási lehetőségek és a mindennapi szokások. A makro- mind a mikrokörnyezet jelentősen befolyásolja a bűnözés minőségét és mértékét, ezért a megelőzést ezen környezeti tényezőkre és ok-okozati összefüggések figyelembevételével kell felépíteni, megszervezni.

A környezeti tényezőket figyelembevéve megállapítható, hogy a megelőző munka egyszerre állami, önkormányzati és társadalmi feladat is. A társadalmi prevenció elvárásainak megfelelően fontos a bűncselekmények felderítése, megakadályozása, a büntetőjogi felelősségre vonás és a kárenyhítés. A bűnmegelőzés területén a legfontosabb stratégiai partner a rendőrség és a rendvédelmi szervek.

7.1.1. Rendészeti Bizottság

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése 2016. november 10. napján tartott ülésén hozott XII-162/315.000/2016. számú határozatával döntött önálló bizottságlétrehozásáról,

amelynek tagjai között hat fő önkormányzati képviselő, és öt fő nem önkormányzati képviselő, ún. külsős tag található.

A *rendészeti bizottságelnöke* folyamatosan és rendszeresen tart kapcsolatot a rendvédelmi és rendészeti szervek vezetőivel, illetve operatív beavatkozást igénylő esetekben a szervezetekkel, társadalmi önszerveződésekkel.

A bizottság elnöke véleményezi a közrenddel és közbiztonsággal kapcsolatos előterjesztéseket, valamint az e területen létrehozott alapítványok működését, az Önkormányzat költségvetésének közrenddel, közbiztonsággal összefüggő fejezeteit.

Közreműködik az önkormányzat közrend- és közbiztonsággal kapcsolatos döntéseinek előkészítésében, a lakosság és a közrendvédelmi szervek közötti kapcsolattartásban, figyelemmel kíséri a Bűnmegelőzési Stratégiában foglalt feladatok alakulását.

7.2. Rendőrség

A rendőrség alapfeladatai ellátása révén hiteles, pontos képet alakít ki a bűnözés, mint társadalmi jelenség mennyiségi és minőségi jellemzőiről, összetételéről, alakulásáról, morfológiai sajátosságairól. Jogszabályi felhatalmazás alapján az elsődleges feladat a bűnmegelőzés terén a rendőrséghez kötődik, amelynek belső szervezeti egysége a Bűnmegelőzési Osztály, illetve a Miskolci Rendőrkapitányságon külön, függetlenített előadó végzi ezen tevékenységet.

A bűnmegelőzési szakemberek folyamatosan értékelik a lakosságot leginkább érintő bűncselekmények, szabálysértések alakulását, különös tekintettel valamely bűncselekmény elkövetési gyakoriságának ugrásszerű növekedésére vagy csökkenésére, illetve a sorozatos elkövetésére.

Természetesen nemcsak és kizárólag ezen szervezet és személy végez ilyen jellegű feladatot, hanem a rendőrség minden szervezeti egységének tagjai a napi munkájuk során folytatnak bűnmegelőzési tevékenységet, akár egy figyelemfelhívás közlésekor is, nem beszélve a közterületi jelenlét eleve preventív hatásáról.

7.2.1. A Miskolci Rendőrkapitányság bűnmegelőzési, gyermek- és ifjúságvédelmi, áldozatvédelmi tevékenysége

A Miskolci Rendőrkapitányságon egy fő foglalkozik a bűnmegelőzési, áldozatvédelmi feladatok ellátásával. Munkája egy részét képezi a városban és annak vonzáskörzetében található általános és középiskolákban, kollégiumokban a bűnmegelőzési órák megtartása.

Az előadó előzetes felkérésekre, osztályfőnöki órák keretein belül tart oktatást a kábítószerrel, új pszichoaktív anyaggal való visszaélés és más bűncselekményekkel kapcsolatosan az áldozattá, illetve bűnelkövetővé válás lehetséges eseteiről, fiatalok által leggyakrabban elkövetett bűncselekményekről, a nem megfelelő internethasználat kockázatairól és azok jogi következményeiről, valamint a szülők részére ad felvilágosítást, tájékoztatást a gyermek viselkedésének lehetséges következményeiről.

7.2.2. Miskolc város területén az alábbi rendőrségi prevenció programok működnek

- *DADA program*

A dohányzás, az alkohol, a drog és az AIDS szó kezdőbetűjéből álló DADA (mozaikszó) program az egyik leghatékonyabb rendőrségi bűnmegelőzési projekt. A szervezett iskolai rendszerre épülő prevenciós program célcsoportja az általános iskolás alsó és felső tagozatos tanulói. A program oktatását olyan rendőr/rendőrnő végezheti, aki motivált, kommunikatív és elkötelezett a gyerek- és ifjúságvédelmi munka iránt, valamint az ehhez szükséges szakmai oktatáson és pszichológiai vizsgálaton részt vett. „Az oktatás célja, hogy a gyermekek mindenkor felismerjék a veszélyhelyzeteket, meg tudják különböztetni a pozitív és negatív befolyásolásokat. Ki tudják számítani döntéseik, cselekedeteik következményét, eredményét. Képesek legyenek ellenállni még a kortársaiktól érkező csábításnak, kínálásnak, konfliktushelyzeteiket úgy oldják meg, hogy abból kikerülve ne érezzék vesztesnek magukat.”¹⁶

A programot oktató rendőrök az órán, olyan megoldási módszereket ismertetnek meg a tanulókkal, amelyeket, majd személyiségükbe építve készségszinten tudnak alkalmazni egy-egy veszélyhelyzet esetén. A filmvetítéssel egybekötött interaktív, élménypedagógiai elemekkel tarkított előadások célja, hogy tisztában legyenek a tanulók a tetteik következményével, azokat fel tudják mérni, valamint csökkenjen a gyermek- és fiatalkorúak potenciális sértetté, illetve elkövetővé válása.

- *ELLEN-SZER program*

Az ELLEN-SZER programot az ifjúkori bűnözés (14-18 év közötti életkor) romló tendenciáinak megállítására dolgozták ki, amely a DADA program középiskolásoknak szóló változata. Célirányosan a 16-17 éves korosztály számára jött létre, jelenleg Miskolcon 1 középiskolában 3 osztályban folyik az oktatás. Sajnos sok fiatal válik tudatlanságból, figyelmetlenségből áldozattá, vagy elkövetővé, ezért a rendőrség bűnmegelőzési előadója egy káros hatások ellen felkészítő programsorozat keretében a tanulókkal együtt keresik a megoldásokat a problémákra. A fő kihívást az iskolai erőszak és a kábítószeres jelenség, ezek ellen kell hatásos védekező mechanizmusokat kidolgozni, betanulni a tanulóknak a program során.

- *„Iskola rendőre” program*

Az ifjúságvédelem területén kifejtett bűn- és baleset-megelőzési tevékenységének számottevő része az ORFK által 2007-ben indított „Iskola rendőre” program keretén belül valósul meg. Az iskola rendőre komplex, de nem csupán a baleset-megelőzést előtérbe helyező ifjúságvédelmi program. A közoktatási intézményekben az előadók, mind a bűn-, mind a baleset-megelőzési tevékenységüket iskola rendőri minőségükben hajtják végre.

A rendőrkapitányság illetékességi területén több általános és középiskola került bevonásra a programba.

Az „iskola rendőre” program keretében a kapitányság minden év szeptember hónapban - már hagyományosnak tekinthető módon - tanévkezdéskor folyamatos rendőri jelenléttel biztosít a balesetveszélyes útvonalak mentén található iskoláknál. A demonstratív rendőri jelenléttel elősegítik a gyermekek biztonságos közlekedését és az iskola környékén a gépjárművezetők jogkövető magatartását. Az iskolakezdéshez kapcsolódó kampányt a polgárőrséggel közösen hajtja végre, és az írott és elektronikus sajtó útján igyekeznek felhívni a figyelmet a baleseti okokra, a gyermekekre leselkedő közlekedési veszélyekre.

A tanév során az iskolarendőr rendszeres kapcsolatot tart az intézmény vezetőségével, a diákokkal és a szülőkkel. Az iskolarendőr neve, elérhetősége a programban résztvevő iskolákban plakáton van kihelyezve.

- *Ovi-őrszaru program*

A program óvodás korúaknak szól és rendőri jelenléttel, információközlésen alapszik. Fontos, hogy már az óvodás korban kezdjük el felkészíteni a gyermekeket saját biztonságuk megőrzésére. A

¹⁶ Forrás: Police.hu

prevenció hatékony formája, hogy a gyermekek olyan információ birtokában jussanak, amelynek alapján el tudják kerülni a veszélyhelyzetet, fel tudja azt ismerni s reagálni tudjanak rá. A programban fő szempont az életkori sajátosságok figyelembevétele, ezért úgy kell bemutatni, eljátszani a veszélyhelyzeteket és az azokra történő megoldásokat, hogy önbecsülésüket és magabiztosságukat erősítse.

Az Ovi-zsaru programban 3 miskolci óvodai intézménnyel került sor együttműködési megállapodás megkötésére, a szükséges eszközök kitelepítésére, a foglalkozások megtartásának a leszervezése folyamatban van.

- *Iskolaőri program (tevékenység)*

Az iskolák biztonságosabbá tételének érdekében országos szinten a 2020/2021-es tanév kezdetétől indult az iskolaőri program, melybe a helyi rendőrkapitányság is bekapcsolódott és az illetékességi területén 2020 szeptemberében 8 oktatási intézményben kezdte meg szolgálatát iskolaőr. Az iskolaőri tevékenységben érintett intézmények közül 5 található Miskolc városában, melyek közül 3 középiskola, míg 2 általános iskola.

Az iskolaőrség feladata a nevelési-oktatási intézmények rendjének fenntartása, a pedagógusok, a nevelők és oktató munkát végzők törvényben meghatározott feladatai zavartalan ellátásának biztosítása, illetve a sérelmükre elkövetett jogellenes cselekmények megelőzése.

Az iskolaőrség bevezetését az intézmények kedvezően fogadták, a kezdeti időszakban egy-két iskolában a szülők részéről volt néhány negatív észrevétel, azonban az idő előrehaladtával ezek pozitív irányba változtak.

Az iskolaőrök jelenlétének hatására a tanítási év első félévében a rendőrkapitányság illetékességi területén lévő iskolákban nem került sor olyan intézkedésre mely szabálysértés vagy bűncselekmény miatt vált volna szükségessé.

Összességében megállapítható, hogy az eltelt időszakban az iskolaőrök megjelenése az iskolákban mind a pedagógusoknál, mind a tanulóknál pozitív fogadtatásra talált.

Az alábbi intézmények vezetői kérték, hogy a rendőrség iskolaőrség útján működjön közre a rend fenntartásában:

- Miskolci Szakképzési Centrum Martin János Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola
- Miskolci Szakképzési Centrum Kós Károly Építőipari, Kreatív Technikum és Szakképző
- Miskolci II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, valamint annak Győri Kapui Tagiskolája
- Miskolci Szakképzési Centrum Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

- *Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadó*

A kapitányság állományából 4 fő szenior állományú hivatásos rendőr iskolai bűnmegelőzési tanácsadói feladatokat lát el a város 6 oktatási intézményében.

Tanítási időszakban állandó jelenlétükkel biztosítják a felmerült helyzetek és esetek hatékony, azonnali megoldását. Feladatuk az iskolába járó fiatalok bűncselekményekkel szembeni fokozott védelme mind elkövetői, mind pedig a sértetti oldal tekintetében.

A tanácsadó, munkája során kiemelt figyelmet fordít az internet veszélyeire, az iskolai erőszakra, a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményekre.

Felvilágosító előadásokat tart a büntetőeljárásokról általánosságban, illetve a fiatalkorúakra vonatkozó speciális eljárásokról és a kábítószer káros hatásairól.

Az emberkereskedelem elleni küzdelem bemutatása

A fenti témakörben a rendőrkapitányság bűnmegelőzési előadója a lehetőségeihez mérten főleg a 14-18 éves korosztály részére tart tájékoztatást, melynek során az Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács

által rendelkezésre bocsátott oktatófilm is levetítésre került. A témához kapcsolódó tájékoztató füzeteket is eljuttatták az intézmények részére.

Megelőző vagyoni védelemben végzett tevékenység

Az időskorú lakosok körében vagyoni védelmi előadás megtartására, valamint a biztonságtechnikai eszközök bemutatására került sor, melynek során tájékoztatást kaptak az eszközök működéséről, beszerezhetőségéről, illetve azok költségvonzatáról. A nagyobb ünnepek, rendezvények alkalmával megnövekvő forgalom miatt a nagyobb bevásárlóközpontok, vásárcsarnokok, piacok, tömegközlekedési eszközein a bűnmegelőzés és áldozattá válás elkerülése érdekében felhívás, illetve szórólapok kihelyezése történik.

A 18 éven aluli fiatalok alkoholfogyasztásának visszaszorítása érdekében összevonva az ifjúságvédelmi őrzéssel, a társszervek bevonásával a Miskolci Rendőrkapitányság illetékességi területéhez tartozó települések szórakozóhelyein fokozott ellenőrzés történik.

A kábítószer prevenció helyzete

A beszerzett adatok szerint, statisztikai szempontból Miskolc veszélyeztetett területnek számít mind a bódító szerek fogyasztása, mind a hozzátartozó kereskedői réteg kialakulása szempontjából. A tendenciákat elemezve a jövőben nagyságrendekkel fokozottabban kell fellépni e problémával szemben és nemcsak rendészeti eszközökkel, hanem minden más, a társadalmi életet befolyásoló eszközzel. Jelenleg még kiszámíthatatlan, hogy milyen súlyos társadalmi konfliktusok keletkezhetnek, amennyiben a folyamatot nem sikerül lassítani, vagy megállítani.

A Miskolci Rendőrkapitányság a bűnmegelőzési előadót delegálva tevékenyen részt vesz a város Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) munkájában.

Kiberbiztonság

A kapitányság bűnmegelőzési előadója minden évben a Biztonságos Internet Nap keretében több általános iskola felső tagozatos osztályában, valamint a középiskolákban tart előadást.

A kiberbiztonsággal kapcsolatos előadások a továbbiakban is folytatódnak a középiskolai kollégiumokban, illetve az általános iskolák alsó tagozatos osztályaiban rajzfilmek vetítésével.

7.2.3. Az áldozatvédelem területén végzett rendőri tevékenység bemutatása

A rendőrkapitányságon az áldozatsegítés a bűncselekmények sértettjei részére a jogszabályokban meghatározottaknak megfelelően kerül végrehajtásra. A bűncselekményt elszenvedett és emiatt életminőségükben veszélybe került személyek társadalmi, erkölcsi és anyagi sérelmei enyhítésével való törődés, jogaik érvényre juttatása alapvető társadalmi feladat. A rendőrkapitányság az áldozatok személyiségi és adatvédelmi jogait igyekszik maradéktalanul érvényesíteni.

Az áldozatvédelem értékelése

A Miskolci Rendőrkapitányság áldozatvédelmi referense napi kapcsolatban áll az illetékességi területen tevékenykedő szakmai és civil szervezetekkel, a gyámhivatallal, a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal, a gyermekvédelmi intézményekkel, a polgárőrök szervezetével, az egyházak képviselőivel. A közreműködő szervezetek a jelzőrendszer működésével igyekeznek növelni a hatékonyságot és együttműködnek az áldozattá válás elkerülése, valamint áldozatsegítés érdekében.

Az áldozatvédelmi referens az áldozatsegítő szolgálat munkatársaival szintén napi kapcsolatban áll, az áldozatok így több esetben a közvetítésével jutottak el a szolgálathoz.

Az áldozattá válás elkerülése érdekében egyes célcsoportok körére különös figyelmet fordítottak, elsősorban az időskorúakra, valamint a gyermek és fiatal korosztályra. A sértetté válás elkerülésére felvilágosító, iskolai osztályfőnöki órák tartására mellett szórólapok, plakátok, és Lakossági Hírlevél formájában jutott el az információ az érintettekhez.

Az áldozatvédelmi referens az intézmények, családsegítő és gyermekjóléti szolgálatok felkérésére esetmegbeszéléseken vesz részt, ha az áldozat érdeke megkívánja, és a problémának van valamilyen bűnmegelőzési vonzata is.

Az áldozatvédelmi referens, az áldozatsegítés lehetőségeit kihasználva az áldozattá válás megelőzésével kapcsolatos felvilágosítást, tanácsot ad az állampolgároknak. Elsősorban a büntetőeljárás menetéről, eredményéről, valamint a segítség lehetőségeiről érdeklődhetnek.

A kapitányság az áldozattá válás megelőzése érdekében kifejtett tevékenységét az aktuális bűnügyi helyzetre tekintettel, külön intézkedési terv alapján hajtja végre.

A bűnmegelőzési feladatokat teljesítő munkatárs figyelemmel kíséri az elkövetési formákat, és tapasztalatai az esetek elemzését követően felhasználásra kerülnek.

Az áldozattá válás főbb területei, jellemzői

A gyermek és fiatalok egyik részét a kapcsolati erőszak megnyilvánulási formáin belül, elsősorban a kiskorú veszélyeztetése sértettjeként merülnek fel, másrészt olyan vagyon elleni és erőszakos bűncselekmények (lopás, csalás, rablás) áldozataiként, melyek elkövetői kortársaik vagy náluk idősebb fiatalok közül kerülnek ki. Korosztályon belül kisebb-nagyobb konfliktusok gyakran torkollanak testi sértés, garázdaságok elkövetésébe. Áldozattá válásuk leggyakoribb okai a figyelmetlenségük, könnyelműségük, értékeikkel való hivatkozásuk, naivitásuk, befolyásolhatóságuk, kiszolgáltatottságuk, védekezésre képtelen állapotuk, továbbá a kortársak negatív befolyásolása. Áldozattá válásuk helyszíne elsősorban a családi környezet, az iskola, illetve a szórakozóhelyek környéke.

A nők áldozattá válásának leggyakoribb színtere a család, ahol családi veszekedések során kialakult erőszakos cselekmények, testi sértések áldozataivá válnak, amikor az elkövető kihasználja a gyengébb fizikai adottságát, párkapcsolati függő helyzetét, nemiségét.

Gyakran követnek el nők sérelmére vagyon elleni bűncselekményt, amelyek a sértettek közreható magatartása miatt következnek be, ezek közül kiemelendő a gondatlanság, óvatlanság, figyelmetlenség, idegenekkel szembeni túlzott bizalom.

Az áldozattá válás szempontjából az egyik legvesélyeztetettebb korcsoport az időskorúak. A vagyon elleni bűncselekmények a legjellemzőbbek, elsősorban a trükkös lopások, besurranásos és betöréses lopások, kifosztás, rablás, ahol az időskorúak hiszékenységét, mozgásban való korlátozottságát kihasználva készpénzt, látható helyen tárolt értékeket tulajdonítanak el.

Viszonylag könnyen kötnek ismeretséget, örülnek, hogy beszélgethetnek, ezáltal a bűnelkövetők nagyobb nehézség nélkül a bizalmukba férkőznek.

A hozzátartozók közötti erőszak tekintetében megállapítható, hogy büntetőjogi szempontból rendkívül széles kategória, magába foglal több bűncselekményt, melyek közül leggyakrabban fordul elő a kiskorú veszélyeztetése és a kapcsolati erőszak.

Mindkét bűncselekmény típus speciális nyomozást igényel, hiszen amíg a kiskorú veszélyeztetése esetében a gyermekkel kapcsolatba kerülő személyek, így a pedagógusok, gyermekorvosok, védőnők, pszichológusok véleménye alapján állapítható meg, hogy a szülő a nevelési feladataiból adódó kötelezettségeit súlyosan megsértette-e, addig a kapcsolati erőszak esetében többnyire csak a családtagok vallomásai állnak rendelkezésre.

A hozzátartozók közötti erőszakos ügyek felderítése, nyomozása, vizsgálata során nagy körültekintéssel jár el a kapitányság annak érdekében, hogy az ilyen cselekménnyel érintett sértettek - főként a kiskorúak - az eljárás során ne szenvedjenek el további érzelmi, erkölcsi sérülést. A lelkiileg megviselt áldozat vallomásának hang és képi rögzítésére, a különleges meghallgató szobában lehetőség van, melyet indokolt esetben alkalmaznak is.

A kapitányság épületében 2013-tól működik a speciálisan kialakított Gyermek meghallgató, kihallgató helyiség, majd a 34/2015. (XI.10.) IM rendelet alapján 2016. évtől átminősítésre került és különleges meghallgató szobaként működik.

Kialakítására nagy figyelmet fordított a kapitányság, hogy a meghallgatás, kihallgatás során a büntetőeljárás céljával összhangban biztosítható legyen, hogy az eljárási cselekmény a gyermekkorú, a sértett vagy tanú lehetőség szerinti kíméletével, és érdekét szem előtt tartva valósuljon meg. Így a helyiség berendezése már nem a megszokott, rideg hivatali környezetet tükrözi, hanem berendezési tárgyival igazodik a gyermekek világához is.

A különleges meghallgató szoba használata folyamatos, elsősorban kapitányság nyomozói, az igazságügyi pszichológus szakértő, a B-A-Z. Megyei Rendőr-főkapitányság nyomozói veszik igénybe.

A hozzátartozók közötti erőszakkal kapcsolatos ügyek nyomozását és vizsgálatát jól képzett elméleti és gyakorlati ismeretekkel, tapasztalatokkal és empátiával rendelkező kollégák végzik, akik az első kihallgatástól kezdve követik az ügyet. A sértettekkel törekszenek jó kapcsolatot kiépíteni, és ezáltal az átélt trauma káros hatásait is próbálják csökkenteni.

A bántalmazottak főbb kriminalisztikai jellemzői

A kapcsolati erőszak fő jellemzője, hogy zárt ajtók mögött zajlik, és a bántalmazottak nem mernek segítséget kérni, félnek a bántalmazó bossújától. Az áldozatoknál megfigyelhető a gyengeség, tehetetlenség, megszegyenülés, önbizalomvesztés, alacsony önértékelés, szexuális zavar. Az erőszak a legtöbb esetben a nők ellen irányuló férfi erőszak, melynek oka a családtagok közötti társadalmi egyenlőtlenség, elsősorban az anyagi függőség miatt kerül az elszoruló fél kiszolgáltatott helyzetbe.

A kapcsolati erőszak bűncselekményi megfogalmazása lényegében az együtt élő személyek közötti erőszak minden formáját büntetni rendeli, a testi sértéstől az agresszív, mások emberi méltóságát megalázó viselkedésig. Az erőszak esetében nagy látenciával számolhatunk, hiszen gyakran előfordul, hogy a családi vitákat, családon belüli bántalmazásokat nem jelenti a bántalmazott semmilyen szerv felé, mivel bízik a családi béke helyreállításában.

Rendkívül fontos a hozzátartozók közötti erőszak tekintetében a társszervekkel való szoros kapcsolattartás, hiszen a veszélyeztetést első körben a védőnők, családgondozók, pedagógusok észlelik, rosszabb esetben az orvos, ahová ellátásra jelentkezik a sértett. Amennyiben rendőri intézkedés során kerül észlelésre a kapcsolati erőszak, és annak feltételei fennállnak, ideiglenes megelőző távoltage elrendelésére kerül sor, amelynek időtartama 72 óra.

Ez komoly eszköz az intézkedő rendőrök kezében, megszakítja a jogellenes cselekményt, és biztosítja, hogy a bántalmazó, ha rövid időre is, de ne tudjon fizikálisan a bántalmazott közelébe jutni és sérelmére esetleg újabb bűncselekményt elkövetni.

Általánosságban elmondható, hogy a hozzátartozók közötti erőszakos cselekmények tekintetében a bántalmazottak, amikor a rendőrséghez fordulnak, intézkedést kérnek az agresszív családtaggal

szemben, szeretnék az elkövető felelősségre vonását, sokszor azonban az intézkedést követő eljárás már teherré válik számukra, a hatósággal nem működnek együtt, magánindítványt nem terjesztnek elő, vagy a mentességi jogukkal élnek.

Tapasztalatok azt is mutatják, hogy a bántalmazottak szinte már csak végső lépésként fordulnak a rendőrséghez. Az említett okok miatt az ilyen típusú bűncselekmények tekintetében a vádemelés eredményességének a javulása továbbra sem várható.

A fogyatékkal élők áldozattá válása az elmúlt években sem volt jellemző. Többségük zárt, ellenőrzött intézményekben, családokban, vagy nappali ellátó otthonokban él. A jól működő ellátás és védettség ellenére időnként előfordul körükben az elkóborlás vagy eltűnés, azonban a rendőrség segítségével rövid időn belül felkutatásra kerülnek.

A bántalmazók főbb kriminalisztikai jellemzői

A kapcsolati erőszak elkövetői a legkülönbözőbb társadalmi körökből kerülnek ki. Az erőszak attól függ, hogy az illető mennyire és hogyan tanulta meg feldolgozni a dühét, a stresszt, ami minden ember életének meghatározó része. A feleségbántalmazás általában nem egyszerűen feszültségből, idegességből fakadó indulati jellegű cselekmény, hanem a hatalmi fölény kihasználása és az uralom érvényesítése. Nagyon gyakori a szerelemfáltésből adódó agresszív viselkedés is, de ennél még gyakoribb az alkoholista életmódra visszavezethető bántalmazás. A bűncselekmények elkövetői okai között megtaláljuk a gyors anyagi haszonszerzésre való törekvést, a bűnözői szemléletet, a munkakerülő életmódot éppúgy, mint a családi problémákat és az alkoholista életmódot.

Az elkövetők előszeretettel használják ki az életkori sajátosságok „negatív” adottságait, a fiataloknál elsősorban a gyengeségüket, idősebbeknél a hiszékenységüket.

Az erőszakos cselekmények esetében, jellemző a vélt vagy valós sérelmek felhánytorgatása, a szerelemfáltés, illetve provokáló magatartás. A testi sértések esetében, vagy kísérleteinél az elkövetők magatartásában gyakran meghatározó az alkoholizáló életmód.

Az elkövetési magatartások további jellemzői

A trükkös lopások elkövetőiről továbbra is megfigyelhető, hogy megnyerő modorúak, jó megjelenésűek, határozott fellépésűek, mondandóik naprakészek, az idősek számára hihető, életszerű, mindennapjaikban szerepet játszó történetekkel, könnyedén férfőznek a potenciális áldozatok bizalmába.

Az elkövetők haladnak a kor technikai fejlődésével, viszonylag új elkövetési módszerként értékelhető az internet és a mobil kommunikációs eszközök felhasználása a bűncselekmény elkövetéséhez, internetes csalások, közösségi oldalak feltörése, zaklatások, valamint az időskoriak sérelmére elkövetett úgynevezett trükkös lopások. A „Facebook” és más közösségi oldalon ismerkedő fiatalokat használnak ki családi helyzetük, a szülők felügyeletének hiánya, illetve naivitásuk miatt.

A bankkártya adatokkal való visszaélések miatt napjainkban egyre többen válnak sértetté, adataik védelme azonban sokkal összetettebb kérdés. Elsősorban fokozott figyelemmel kell eljárni a bankkártya használatánál, valamint ügyelni kell az interneten megadott bankkártya adatokra. Az eljárások során megfigyelhető, hogy az állampolgárok nem fordítanak kellő figyelmet a bankkártya és azok adatainak használatára.

A büntetőeljárásban, illetve szabálysértési eljárásban az áldozatok büntetőeljárási, személyiségi és adatvédelmi jogainak érvényesülése

A kapitányság az áldozatok büntetőeljárási, személyiségi és adatvédelmi jogainak érvényesítésére nagy hangsúlyt fektet. Az eljárás során az áldozat írásban nyilatkozik adatainak zárt vagy nyílt kezeléséről. Biztosítják az iratmegismerését, a felvilágosítást, a bünyügyi iratokból jogszabály által meghatározott mértékben történő másolatkérést, a polgári jogi igény előterjesztésének lehetőségét, valamint az indítvány, észrevételezés és a jogorvoslat lehetőségét, továbbá az anyanyelv használatát. Jogaik biztosításával egyidejűleg megtörténik a sértettek tájékoztatása a büntetőeljárás során őket terhelő kötelezettségekről.

A médiában, sajtóközlemény kiadása során kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy a nyilvánosságra hozott információk ne sértsék az áldozatok személyiségét, kegyeleti jogait, magánéletét, emberi méltóságát.

7.2.4. Együttműködések, együttműködők

Az elmúlt években kialakított széles körű kapcsolatrendszerek, a közösségi együttműködések továbbra is jól működnek. Rendszeres kapcsolattartás alakult ki a MESZEGYI-hez tartozó területi Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálatokkal, iskolákkal, óvodákkal, védőnőkkel, a Gyámügyi Osztállyal, a Miskolci Áldozatsegítő Központtal, Áldozatsegítő Szolgálattal, a területen működő hajléktalan szállók és egyéb egészségügyi szervek képviselőivel.

Az eljárások folyamán elsősorban a Miskolci Járási Hivatal Gyámügyi Osztályával, illetve a települések gyámügyi előadóival, jegyzőivel tartják a rendőrség munkatársai a kapcsolatot, akikkel már hosszú évek óta jó az együttműködés. A kiskorú veszélyeztetésének megszüntetésére, illetve az ezzel kapcsolatos erőszakos jogsértések megelőzésére folyamatos kétoldali munkakapcsolat alakult ki az említett osztály és kapitányság dolgozói között. Folyamatos, kölcsönös tájékoztatás zajlik közöttünk és a kialakult személyes ismeretséget kamatoztatva igyekeznek segíteni egymás munkáját. A tájékoztatás és információáramlás a szervek között gyors, a lehetőségekhez képest mindenre kiterjedő, a nyomozók az általános és a büntetőügyekben is gyakran keresik meg a szolgálat dolgozóit a kérdéses családdal kapcsolatban, illetve a szolgálatok dolgozói is folyamatosan tartják a kapcsolatot a rendőrséggel az ő hatáskörüket meghaladó eljárás lefolytatása miatt.

A kapitányság a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermejjóléti Intézménnyel, a Területi Gyermejjóléti Szolgálattal, a Miskolci Áldozatsegítő Központtal, az Áldozatsegítő Szolgálattal, valamint a Miskolci Önkormányzati Rendészettel folyamatosan tartja a kapcsolatot, segítik egymás munkáját és az általuk megrendezésre kerülő szakmai megbeszéléseken részt vesznek, az együttműködés tapasztalatait megvitatják.

A Miskolci Rendőrkapitányság szorosán, napi munkája során együttműködik a bűnmegelőzés terén is a Miskolci Önkormányzati Rendészettel, amely ezen az úton kapcsolódik Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatához.

A két szervezet heti egy alkalommal előre tervezett módon egyeztet a rendőrségen az elmúlt időszak történéseiről és az elkövetkezendő hét közös teendőiről, várható eseményeiről, valamint a közös szolgálatokról. A kapitányság immár néhány hónapja minden nap megküldi a MiÖR vezetője számára az un. napi jelentést, amely tartalmazza a város területén bekövetkezett eseményeket, elősegítve ezzel a város tájékoztatását.

7.3. Miskolci Önkormányzati Rendészet

A Miskolci Önkormányzati Rendészet (továbbiakban MiÖR) alapfeladatainak végrehajtása során a rá vonatkozó jogszabályok alapján jelentős szerepet vállal Miskolc város közterületi rendjének fenntartásában.

Jelentősnek tekinthető létszámban, gyalogosan és gépjárművel, a nap 24 órájában, folyamatos ügyeleti és járőrszolgálat teljesítésével végzi feladatait annak érdekében, hogy Miskolc város lakossága biztonságban érezhesse magát, és hogy mindazon kisebb súlyú jogsértések, amelyeknek kezelésére a rendőrségnek nincs már szabad kapacitása, és amelyek vonatkozásában a rendészetet intézkedési jog és kötelezettség terheli, ne maradjanak hatósági reagálás nélkül.

Ma már elmondható, hogy a Miskolci Önkormányzati Rendészet megkerülhetetlen eleme a város életének, a lakosság szolgálatának. A MiÖR tagjai önállóan, a Miskolci Rendőrkapitányság járőreivel, esetenként a Polgárőrség tagjaival felügyelnek a város nappali és éjszakai nyugalmára.

A folyamatos járőrszolgálat ellátása mellett jelentős szerep hárul a térfelügyeleti szolgálat tagjainak, akik a nap 24 órájában több mint 200 kamera megjelenített képét figyelik, észlelik az esetleges jogsértéseket, azokra reagálnak önállóan, vagy a rendőrség értesítésével biztosítják, hogy a bekövetkezett esemény, jogsértő cselekmény megfelelő módon kezelésre kerüljön.

A járőrszolgálat teljesítése azonban nemcsak a belvárosi területekre terjed ki, hanem a mezei őrszolgálat tagjainak segítségével jelen van a rendészet a várost körülvevő hétvégi házas övezetekben, erdő- és mezőgazdasági művelés alatt álló területeken is.

Folyamatosan segíti a MiÖR a város lakosságát nemcsak a törvény által előírt feladatok teljesítése körében, hanem jelentős szerepet vállalt –vállal főleg a szociális terület megsegítésében is. A hétvégi házas övezetekben élők, esetenként a város területén az utcákon, tereken élő fedél nélküliek is gyakran kapnak segítséget a rendészet munkatársaitól, melynek egyik kiemelt, fontos célja, hogy az érintettek biztonságban érezhessék magukat, és amikor rászorulnak, megkapják a szükséges segítséget.

A szervezet szakmai-fejlődési folyamatában különös hangsúlyt fektet egyrészt a központi szabályozókban – Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, a Közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény, Az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvény-, valamint a képviselő-testület által megalkotott és a MiÖR számára feladatot és hatáskört megállapító önkormányzati rendeletekre. A MiÖR a 2013-évi alapításától eltelt évek tapasztalatainak hozzáadásával szolgálja Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának közrendre és közbiztonságra vonatkozó törekvéseit.

A helyi sajátosságok figyelembevételével összhangban végzett jogalkotási és rendészeti jogalkalmazási tevékenységek egymásra visszahatva, egymás létjogosultságát megerősítve szolgálják városunk biztonságát, ezzel értékesebbé, élhetőbbé, stabilabbá és szebbé téve Miskolcot.

A jelen pontban meghatározott jogszabályi követelményeknek eleget téve a MiÖR alapító okiratában meghatározott közbiztonsági tevékenysége az alábbi feladatok ellátásában valósul meg:

- A közterületek jogszerű használatának, a közterületen folytatott, engedélyhez, illetve útkezelői hozzájáruláshoz kötött tevékenység szabályszerűségének ellenőrzése.
- A közterületek rendjére és tisztaságára vonatkozó jogszabályok által tiltott tevékenység megelőzése, megakadályozása, megszakítása, megszüntetése, szükség esetén szankcionálása.

- A jogellenes állapot jelzése, intézkedés kezdeményezése, ha a szükséges eljárás más hatóság feladatkörébe tartozik.
- Közterületen jogtalanul, szabályellenesen elhelyezett építmények, tárgyak eltávolításának kezdeményezése.
- Az önkormányzat tulajdonában, használatában lévő vagyontárgy védelmét a közterület-felügyeletről szóló törvény keretei között.
- Miskolc Megyei Jogú Város közterületek rendjéről, köztisztaságról szóló önkormányzati rendelet végrehajtásának ellenőrzése.
- Az élhető környezet védelmének érdekében közreműködik az közterület, az épített és természetes környezet védelmében.
- A közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének a jogkövetkezményeiről szóló 35/2013 (X.1.) sz. önkormányzati rendelet végrehajtásának ellenőrzése.
- Az életminőséget befolyásoló antiszociális magatartásformák elleni fellépés.
- A kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet végrehajtásának ellenőrzése.
- A Közgyűlés által a MIÖR számára rendeletben, határozatban meghatározott feladatok ellátása.

A fenti jogszabályokban meghatározott feladatok mindegyike szorosan kötődik a bűnmegelőzési tevékenységhez, hiszen bármelyik szegmensét vizsgáljuk is a feladatmeghatározó előírásoknak, az elkerülhetetlenül kapcsolódik a bűnmegelőzéshez.

A tevékenységek, feladatok elvégzése természetesen szorosan kötődik a bűnmegelőzési stratégia úgy a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia, valamint Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Bűnmegelőzési Stratégiájának végrehajtásához is.

A közelmúltban, a MiÖR állománytáblájának módosításával a rendészetben is létrejött egy új beosztás, amely elsősorban a bűnmegelőzésben, a család és gyermekvédelemben, a kábítószerfogyasztás megelőzésében érdekelt szervezetekkel tart kapcsolatot, illetve egyeztet feladatokat.

A rendészet napi munkája során rendszeresen találkozik olyan veszélyeztetett környezetben élő, adott esetben valamilyen kisebb nagyobb jogsértést elkövető gyermek vagy fiatalokkal, akik életkorukból fakadóan akár áldozati, akár elkövetői oldalról veszélyben vannak.

Éppen ezért a jövőben jobban ki kell használni a MESZEGYI, továbbá a Járási Hivatal Gyámügyi Osztályához fűződő kapcsolatokat. Mindezen szervezetek, napi tevékenységük során észlelhetnek olyan eseményeket, helyzeteket, amelyek további intézkedést igényelhetnek bűnmegelőzési területen.

Nem elhanyagolható tehát a fenti szervezetek részvétele a társadalmi bűnmegelőzési feladatok végrehajtásában, és a gyermekvédelmi jelzőrendszerben rejlő kötelezettségek és elvárások teljesítésében.

A stratégia végrehajtása elsősorban kötődik a rendészet közterületi állományának tevékenységéhez, de természetesen elengedhetetlen a feladatok végrehajtásához a megfelelő vezetői feladatmeghatározás is.

A MiÖR munkatársai között már megtalálható részben a bűnmegelőzési, ifjúságvédelmi feladatkörrel felruházott munkatárs, aki folyamatosan egyeztet az operatív feladatokat az együttműködő szervezetekkel, elsősorban a rendőrség és a MESZEGYI munkatársaival.

7.3.1. Rendészeti Életpálya Modell

[Ide írhat]

A rendészetben dolgozó köztisztviselői állomány ahhoz, hogy hatékonyan tudja feladatait elvégezni, elengedhetetlenül szükséges az alapképzés végrehajtása mellett az állandó szakmai fejlesztés.

A rendészetben belüli rendszeres és tematikus képzések ezt a célt szolgálják annak érdekében, hogy a közterületi feladatok végrehajtása során kellően felkészített, a szakmai kihívásokra megfelelő választ adó járőrök teljesítsenek szolgálatot.

Közismert tény, hogy minden munkavállaló – dolgozzon az élet bármely területén is – vágyik az előrelépés lehetőségére, az elismerésre. Ennek a célnak kívánt megfelelni a MiÖR, amikor 2019-ben megalkotta az életpálya modellt (ÉPM).

A Rendészeti Életpálya Modell a Közszolgálati egyéni teljesítményértékelés rendszerével összhangban alkalmazva gyakorol hatást a MiÖR- köztisztviselőinek illetményére.

A két rendszer együttes alkalmazása:

- a motiválható köztisztviselőket minőségi munkavégzésre, fejlődésre készíti,
- a jó szakmaisággal és szorgalommal dolgozókat ambíciójuk megőrzése mellett hasznos kompetenciáikban tovább erősíti.

A MiÖR-nél alkalmazott teljesítményértékelés valós adatokon, objektív értékelésen alapul. Az éves értékelés ösztönző hatással bír a munkatársak teljesítményére, és az ÉPM-ben is rögzített Rendészeti Előmeneteli Jelképrendszer (REJ), amely az átlag szemlélő számára, mint rendészeti rendfokozat jelenik meg, a rendészek számára pedig kihívás az előre lépésre.

I. középfokú végzettség							II. Felsőfokú végzettség						
	segédfelügyelő	R1		R2					Kiemelt rendész	szolgálatvezető	csoporthoz vezető	osztályvezető	igazgató
		1.	2.	1	2	3	4	5					
Rendészeti Előmeneteli Jelkép (REJ)													
Képesítési feltételek													
Érettségi	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
K-F vagy M vizsga		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Közig. Alapvizsga		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Kiemelkedő telj.				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ProBono képzések				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Tehetségprogram I.						✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Pályázat (belső)							✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Közig. Szakvizsga								✓	✓	✓	✓	✓	✓
Vezetőképző 1.									✓	✓	✓	✓	✓
Vezetőképző 2.										✓	✓	✓	✓
Vezetőképző 3.											✓	✓	✓
Rendészeti vez. Kép.													✓

A fenti jelképrendszer, és a hozzá kapcsolódó, besorolási táblázat részletesen ismerteti, milyen alapokon nyugszik a rendszer, és hogy az egyes szintek eléréséhez milyen bemeneti kompetenciák szükségesek.

7.3.2. A MiÖR személyi állományáról, és lakossági kapcsolatrendszeréről

A rendészet személyi állományának összetételéről, feladatmeghatározás szerint szükséges beszélnünk.

A személyi állomány keretei maximálisan 160 főben kerültek meghatározásra, de elmondható, hogy a távozó kollégák helyére 2019-ben is már csak néhány esetben, 2020-ban pedig egyáltalán történt felvételi eljárás és pótlás.

A MiÖR-nél szolgálatot teljesítő vezetői, részben az adminisztratív területen dolgozó és legfőképpen a közterületen szolgálatot teljesítő állomány a rendészeti törvény meghatározása szerint ún. rendészeti feladatokat ellátó személynek minősülnek, és ezek a következők.

A közterület-felügyelő és a mezei őrszolgálat tagja, akiknek a tevékenységét segédfelügyelő támogathatja és ezen személyek mindegyike Miskolc város közterületein teljesít szolgálatot.

A vezetői, illetve adminisztratív feladatokat ellátókon kívül a lakossággal való kapcsolattartásban kiemelkedő szerepet töltenek be a jelenleg már Ügyeleti és Térfelügyeleti Osztály munkatársa, akik fogadják a lakosságtól érkező hívásokat, irányítják a közterületen szolgálatot teljesítők munkáját, kiadják majd dokumentálják a feladatok elvégzését is. Mindezek mellett, nem utolsó sorban folyamatosan figyelemmel kísérik a közterületi térfigyelő kamerák képeit is, amelyekből napi szinten kb. 200-220 kamera működőképes.

A közterület-felügyelői szolgálatok elsősorban gyalogosan, illetve gépkocsizó járőrként kerülnek végrehajtásra. Ezen szolgálati formákat egészítette ki a kerékpáros, illetve robotos szolgálat is, amely a lakossághoz történő közelítést szolgálta. Ezen a területen a robotos feladatellátás háttérbe

szorult, amelynek oka a robogók műszaki állapota, a folyamatos szervízigény, amely már gazdaságtalanná tette a fenntartásukat.

A mezei őrszolgálat tagjainak szolgálatteljesítése részben gyalogosan, részben gépkocsival, illetve szolgálati lovon kerül végrehajtásra. A lovas szolgálat átmeneti felfüggesztése befejezésre került, a lakossági igény, a közterületi kihívások a város vezetésnél pozitív döntést eredményeztek, így az 1 lovas párossal már visszaállításra került. Ennek a szolgálati ágnak a kiemelt jelentősége, hogy a rendvédelmi szervek egyike sem képes jelenleg a külterületeken rendszeres járőrszolgálat végrehajtására, és ezzel a részben preventív, részben pedig a bekövetkezett eseményekre történő reagálással biztosítani a hatósági jelenlétet. A mezőőrök tevékenysége szinte az egyetlen olyan jelenléttel biztosított bűnmegelőzési tevékenység, amely ezeken a helyeken megjelenik.

Az ebben a szolgálati csoportban dolgozó kollégák figyelemmel kísérik a külterületeken élő idős, vagy egyéb okból segítségre szorulókat hétköznapjaikat, szükség esetén tanácsokkal látják el őket, vagy indokolt esetben önállóan, a rendőrség, a gyermekjóléti szolgálat vagy a gyámhatóság bevonásával megteszik mindazon lépéseket, amelyek akár kiskorú veszélyeztetettségének fennállása esetén indokolt, de ugyancsak intézkednek minden olyan esetben és bevonják a katasztrófavédelem munkatársait is, amikor egy tüzelőberendezés jelent veszélyt a családra.

Az elmúlt években sokat emlegetett „közösségi rendészet” fogalma külső tényezők hatására, amely elsősorban a kialakult járványhelyzetnek volt köszönhető, átalakulásra került. Bizonyos területeken a rendészet a korábbiakhoz képest közelebb került a közösséghez, a város lakóihoz, hiszen jelentős segítséget kaptak lakosok a napi megélhetéshez a MiÖR-től a lakosok, azonban pontosan ugyanilyen okok miatt a távolságtartás bizonyos eltávolodást is jelentett. Ez a kettősség jellemezte az elmúlt időszakot.

Elengedhetetlenül szükséges azonban, hogy a rendészet – legyen az önkormányzati rendészet, vagy rendőrség – a területen élő lakossággal minél szorosabb kapcsolatot tartson, velük folyamatosan közösen működjön együtt, a lakosság megbízzon a rendészeti szervekben, míg azok pedig valóban magas szakmai színvonalon szolgálják a településen élőket.

Ennek a területnek a legfontosabb megvalósulási elemei részben a gyalogosan teljesített szolgálat, részben pedig a bekövetkező eseményekre történő minél rövidebb időn belüli reagálás, és adekvát intézkedések foganatosítása, lehetőleg minél eredményesebben.

Szükséges és elkerülhetetlenül fontos a rendészet részéről a nyitottság, a lakosság bizalmának megnyerése, a szervezet elfogadtatása. Ez nem megy másképpen, csak olyan, a közösséget szolgáló rendészekkel, akik kellőképpen felkészültek, a szükséges mértékig közvetlenek, és szinte együtt élnek a terület lakosságával, értik, érzékelik, és megfelelően reagálnak a terület problémáira.

A lakossággal való kapcsolattartást egészíti ki a területi önkormányzati képviselőkkel történő rendszeres, probléma-feltáró, és azokra jól reflektáló együttműködés. A képviselők jól ismerik az általuk képviselt választópolgárok gondjait, problémáit, és esetlegesen olyan információkat is tudnak közvetíteni, amelyeket a városrészben élők vele osztanak meg, azonban rendészeti intézkedést igényelnek.

Ezen feladatvégrehajtási területek együttese adja a rendészet bűnmegelőzési szakterületen folytatott munkáját.

7.3.3. Az önkormányzati rendészet további feladatai a bűnmegelőzési stratégia végrehajtásában

A fontossággal bírt és bír az idősekre, a védtelenekre, kiszolgáltatott helyzetben élőkre történő odafigyelés, a számukra történő segítségnyújtás, és természetesen ehhez kapcsolódóan mindazon körülmények felfedése, amely számukra veszélyt jelenthet.

Tekintettel arra, hogy a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiában (továbbiakban NBS-ben) megfogalmazottakon kívül is minden embernek alaptörvényben biztosított joga a biztonsághoz, az élethez, testi épséghez való jog, így ennek biztosítása minden, rendészeti szerv irányába elvárás.

Miskolc város vezetése számára is elsődleges fontossággal bír a településen élők biztonságának megteremtése, a rájuk veszélyt jelentő körülmények, fenyegetések minimalizálása, melyben kiemelkedő szerepet szánt a MiÖR-nek.

Nem szabad elfeledkeznünk arról sem, hogy a biztonság megteremtése nemcsak szakmai, hanem politikai kérdés is. A választópolgárok jogos igénye a biztonságos város, lakókörnyezet, illetve az utcák, közterületek biztonsága, hogy oda a nap bármely szakaszában úgy lehessen kimenni, hogy ne kelljen semmilyen atrocitástól tartani.

Köztudomású tény, hogy a közrend, közbiztonság megteremtése nem kizárólagos joga és kötelessége a rendőri szerveknek. A béke, a biztonság csakis összefogással teremthető meg, amelyből szinte mindenki ki kell, hogy vegye a részét.

A rendőrség, az önkormányzat, a rendészet, és a polgárőrség címzettjei, nevesített végrehajtói a közterületi rend megteremtésének, de természetesen mindenki, aki ebben civilként, vagy civil szervezet tagjainak részt kíván vállalni, jogszabályi lehetőségek keretén belül támogatni kell a feladatvállalást.

Tekintettel arra, hogy a MiÖR fontos szereplője a területnek, így a szervezetre váró, és elkövetkezendő időkre szóló feladatok, területekre bontva a következők.

7.3.4. Közterületi szolgálat

Mint mindannyiunk előtt ismert, a rendészet közterületi szolgálata egyfajta kapocs a város és annak lakói között. Indikátor szerepet tölt be, hiszen a rendészet felé kerülnek továbbításra olyan tapasztalatok, jelzések, amelyek a város közbiztonsági helyzetében bekövetkezett eseményeket, problémákat közvetítik, és természetesen nemcsak a probléma közvetítésére kerül sor, hanem várják azok megoldását is. Ennek fokmérője, hogy hetente általában – bár változó mértékben - 80-120 közé tehető mindazon lakossági bejelentések száma, amelyek érintik a közterületek rendjét, és a MiÖR-nek megoldást kell biztosítani a problémára.

A MiÖR egyenruhás állománya és a lakosság közötti kapcsolattartás talán az egyik legfontosabb eleme ennek a kérdésnek. Éppen ezért egyáltalán nem mindegy, hogy mennyi személyes találkozás van a lakosság és a rendészet tagjai között. A körzeti rendészeti szolgálat alap gondolata jó, ez már megszületett a rendészet megalakulásával egyidőben, azonban az elmúlt időszakban elvégzett elemzések azt mutatják, hogy a szolgálat ezen formájában fejlesztést igényel, amely elsősorban szolgálatszervezési kérdéseket vet fel.

Szakmai feladat, szakmai kihívás, és részben a lakossági, részben a képviselői elvárásoknak megfelelően be kell fejezni azt a fejlesztési folyamatot, amely azt fogja eredményezni, hogy valódi találkozások és problémamegoldások születhessenek.

A rendészet állománytáblájának, szervezeti felépítésének újragondolása – amely folyamat már előrehaladott állapotban van – végkifejletként azt kell eredményezze, hogy valódi módon kerüljön közelebb a lakossághoz a rendészet, segítve ezzel is a bűnmegelőzési tevékenységet.

A turizmus újraindításához köthetően a kerékpáros szolgálat ismételt beindítása egyaránt szolgálja a lakosság, valamint a városba érkező turisták biztonságát, érdekeit, mozgékonyasága, mobilitása közelíti egymáshoz a hivatalos szerveket, illetve a civil lakosságot.

A közterületi szolgálat fontos eleme a belvárosi fokozott jelenlét. A belvárosba összpontosuló szórakozóhelyek nagyságrendje, az ide látogató fiatalok, a jelenléthez köthető jogellenes cselekmények, illetve azok megelőzése, indokolt esetben megszakítása kiemelt feladat.

A területen megjelenő közterületi szeszital fogyasztás, esetenként kábító hatású anyag befolyása alatt lévő fiatalok megjelenése, az anyag terjesztése, illetve a kábult állapotból eredő veszélyeztetettség, bűncselekmény áldozatává válás megelőzése a rendőrség mellett a rendészettől is jogos elvárás.

Az elmúlt év pandémiás időszaka, a szórakozóhelyek bezárása, illetve a kijárási korlátozások, tilalom bevezetése jelentős hatással bírt a rendészeti szolgálatszervezésre, és a közterületi jelenlétre.

A nyilvános helyek újra nyitása ismételten magával hozza az elsősorban péntek és szombat estéken jellemző belvárosi életet, amely mellé oda kell rendelni a fokozott rendészeti jelenléteket is.

Újra kell indítani az önálló, valamint a társszervekkel közös ifjúságvédelmi járőrszolgálatot, melynek tagja a rendőrség ifjúságvédelmi előadói, a MESZEGYI szakterületi munkatársai, és be kell vonni a közös munkába a Gyámhatóság tagjait is.

Az újra nyitással egyidejűleg szinte természetes módon velejáráó, és a félreértelmezett szabadságot, amely gyakran szabadosságba csap át, megfelelő módon, ifjúságvédelemben jártas szakemberek bevonásával kell kezelni. Őket fel kell készíteni a várható feladatokra, kihívásokra annak érdekében, hogy megfelelő módon kezeljék a nyilvános helyeken fellépő problémákat.

7.3.5. Külterületek védelmének elemei

A külterületek biztonságának megteremtése a rendvédelmi szervek fontos feladata. Sajnálatosan azonban ezek a szervek leterheltségük, létszámhelyzetük miatt nem tudnak minden kihívásnak megfelelni.

A lakosság, a hétfégi házas övezetekben ingatlanal rendelkezők jogosan várják el, hogy lássák, érzékeljék az egyenruhás jelenléteket, amelynek megnyugtató hatása mellett jelentős preventív szerepe van.

A mezei őrszolgálat külterületi ellenőrzésben betöltött szerepe jelentős, hiszen talán az egyetlen olyan szervezet, amely rendszeresen megjelenik a területen, másrészt pedig intézkedési jogosultsággal is rendelkezik.

Ezen szolgálati formán belül külön kiemelt szerep juthat a lovas mezőőröknek, hiszen a lóháton történő megjelenés egyrészt csendes, másrészt váratlan, harmadrészt pedig olyan területekre is eljut, amely más módon csak nagyon közelíthető meg. A lakosság kifejezetten kedveli ezt a szolgálati formát, amely bár jelentős költségköltséggel tud csak működni, ennek ellenére a betöltött szerepe kiemelt.

A lovas mezőőri szolgálat felfüggesztésének megszüntetése, a járőrszolgálat visszaállítása - figyelembe véve az anyagi lehetőségeket is – nagyon komoly jelentőséggel bír a fentiek miatt úgy szakmai, mint várospolitikai és bűnmegelőzési szempontból egyaránt.

A rendelkezésre álló technikai eszközök – elsősorban a drón – eddigi alkalmazásainak növelése, akár önállóan, akár a rendőrség munkatársaival közösen. Mindezeket túl a Katasztrófavédelem munkatársaival közösen, vagy az általuk adott iránymutatás alapján a külterületek ellenőrzése, amely kiterjed az elhanyagolt, gazos ingatlanoktól kezdve a más, tűzveszélyes területek ellenőrzésére is. Feljűk, illetve a gyámhatóság felé a szabálytalan, jelzésadás az esetenként életveszélyesnek tűnő tüzelőberendezésekről, amelyek akár kiskorúakat is veszélyeztetnek.

7.3.6. Ügyeleti és térfelügyeleti szolgálat

Az operatív műveleti központ, amely magába foglalja az ügyeleti és térfelügyeleti szolgálatot egyaránt, a rendészetek között országosan is egyedülálló módon szolgálja a város érdekeit, lakosságát.

A központ szervezeti felépítésének folyamatban lévő megváltoztatása, az új szolgálati struktúra kialakítása teljes mértékben a hatékonyabb szolgálatellátás, ezáltal a lakosság magasabb szintű kiszolgálásának irányába hat.

A rendkívüli események bekövetkezése, a térfigyelő rendszer kameraképeinek elemzési lehetőségei, a műveleti központ vezetési pontként történő felhasználása sok eddig még nem használt lehetőséget rejt magában.

A központ létrehozásának indoka, az együttműködő társszervek rendkívüli esemény bekövetkezés kori hatékonyabb kihasználása jelentős mértékben függ a szervek közötti együttműködés szintjétől. Ezen a területen jelentős munka vár ránk annak érdekében, hogy a ki nem használt lehetőségek kihasználásra kerüljenek.

A térfigyelő kamerák Közgyűlés által már elfogadott bővítési koncepciójának végrehajtása komoly kihívás, tekintettel arra, hogy az két nagyon fontos tényezőtől függ.

Az egyik a NISZ általi hozzájárulás az optikai hálózat használatához, a másik pedig az anyagi lehetőségek korlátjai a rendszer tovább építéséhez.

Természetesen a technikai fejlesztés, a bővítés magával vonhatja a személyi fejlesztés lehetőségét is, hiszen minél több megfigyelendő kamera kerül a rendszerbe, annál több megfigyelő szemet is igényel. Elkerülhetetlen a rendelkezésre álló eddig még kihasználatlan technikai lehetőségek megismertetése és alkalmazása a térfigyelők által is a fejlesztendő területek közé tartozik, amelyek együttesen szolgálják a bűnmegelőzési stratégia céljait.

7.3.7. Lakossággal való kapcsolattartás megújítása

A korábbiakban már tettünk említést a lakossággal történő kapcsolattartás fontosságáról, szerepéről. A jelenlegi, viszonylagosan korlátos személyi találkozások számának növelése a lehetőségek határára belül, a rendészet nyitottságának, transzparenciájának növelése alapvető elvárás.

Amennyiben erre lehetőség nyílik, meg kell szervezni olyan rendészeti nyílt nap megtartását, amelyen akár könnyed, szórakoztató formában, esetleg családok bevonásával ismertetjük meg az érdeklődőkkel tevékenységünket, hétköznapjainkat. Ezáltal akár a rendészet vonzóvá tétele segíthet az állomány megújításában is.

7.3.8. Területi képviselőkkel történő együttműködés növelése

Az önkormányzati képviselők lakossággal való kapcsolattartása, és az onnan származó információk beérkezése komoly támpontot jelent a rendészet szolgálatának vezényléséhez, a területet érintő problémák megismeréséhez és a megfelelő reakció kialakításához.

Tehtetttel arra, hogy a rendészet nem öncélú szervezet, így a hatékony működéshez elengedhetetlenül fontos, hogy információkkal rendelkezzen a területet érintő problémákról, ismerje az ott élők közbiztonsággal kapcsolatos problémáit. Ennek egyik forrása kell, hogy legyen az önkormányzati képviselő, éppen ezért indokolt a rendészet képviselője és az önkormányzati képviselője közös, rendszeres, probléma-feltáró területbejárása is.

A már jól bevált formában, a jövőben megtartandó, és a közbiztonságot érintő kérdésekkel is foglalkozó lakossági fórumokon való részvétel ugyancsak egyik formája a közös munkálkodásnak.

7.3.9. Ifjúságvédelmi tevékenységben történő részvétel, fiatalok bevonása a rendészet életébe

Mint tudjuk, az ifjúság a jövő záloga, az ő szerepük kiemelkedően fontos a jövő építésében. Egyáltalán nem mindegy tehát, hogy az elkövetkezendő időszak generációja a szocializációs folyamat során milyen magatartásokat tart követendőnek, ő maga mit tanúsít az emberi kapcsolatok és a viselkedés terén. Erre vonatkozóan a rendészetnek viszonylag kevés ráhatása van, erre szinte kizárólag a közterületi érintkezés során van lehetőség, amikor valamely jogsértő cselekmény elkövetésekor találkozunk az ifjúsággal.

Van azonban egy terület, amely a rendészet irányába fogékony fiatalokat terelheti irányunkba, és egyrészt lehetőséget biztosít a rendészetnek, új, fiatalos gondolkodásmóddal rendelkező alkalmazottak foglalkoztatására, másrészt egyfajta szabálykövető magatartás kialakításában lehet közös szerepünk. Ez aztán az emberi kapcsolatokon keresztül, a jó példa mutatásával áttételesen kihathat a jogsértő magatartások elkerülésére.

Ebbe a tevékenységbe egyébként jól beilleszthető a tavaly ősszel, a Nemzeti Bünmegelőzési Tanács helyi szerveként létrejött Megyei Bünmegelőzési Tanács, és a velük való szoros együttműködés. A Miskolci Önkormányzati Rendészet a meghatározott rendeletek, törvények alapján szervezeten a problémára koncentrálna, hatáskörének megfelelően hajtja végre a város közbiztonságának, közrendjének, köztisztaságának érdekében végzett feladatait.

7.3.10. Informatikai fejlesztési célok

A Miskolcon működő, országosan is egyedülálló Operatív Műveleti Központ közterületi térfigyelő rendszere folyamatos bővítés alatt áll. A kamerák képeinek folyamatos figyelemmel kísérése, a rögzített felvételek felderítő, illetve bizonyítási eljárásokban történő alkalmazása jelentős kihatással van a bekövetkezett események történéseinek megállapításában, az eseményekben részt vevő személyek, esetleg járművek azonosításában.

Ma már nem múlik el nap, hogy elsősorban a Miskolci Rendőrkapitányság munkatársai ne foglaljanak le kamerafelvételeket, jelentősen előre mozdítva ezzel a bizonyítási eljárásokat. A MIÖR munkatársai által észlelt jogsértésekre történő rendészi-rendőri reakálás a jogsértések megszakításában, az elkövetők kilétének megállapításában fontos szerepet játszik.

Az egyszerre, egyidőben szolgálatot teljesítő térfelügyeleti munkatársak száma, tapasztalatuk az általuk megfigyelt kb. 200 kamera képe, eredményezett már nagyszámú tettenérést, elkövető szinte azonnali elfogását, még rablás büntetnének elkövetésében is. A központ hasznossága ennek alapján megkérdőjelezhetetlen.

A térfigyelő kamerák rendszere folyamatos fejlesztés alatt áll, amely folyamatot a jelenlegi vírushelyzet, az ebből fakadó forráshiány, illetve a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. A Modern Városok Program keretében célzott forrásként felhasználható keret jelenleg nem elérhető, annak újbóli elérhetősége biztosítani fogja a rendszer bővítésének lehetőségét.

A központ szerves részeként kiépített vészhelyzeti tárgyaló, bármilyen rendkívüli esemény bekövetkezése során lehetőséget biztosít a védekezésben részt vevő szervezetek képviselőinek arra, hogy irányítsák a védekezési tevékenységet.

7.3.11. A térfigyelő rendszer fejlesztési lehetőségei

Miskolc térfigyelő rendszerének kiépítettsége jelenleg a város legfrekvenciáltabb, illetve bünmegelőzési szempontból leginkább érintett területeire koncentrálódik.

Ahhoz, hogy a biztonságos város koncepciónak megfelelően a bünmegelőzésben és felderítésben a térfigyelő rendszernek továbbra is meghatározó szerepe legyen, szükséges annak további fejlesztése, hogy minél inkább csökkenteni lehessen a térfigyelő rendszerrel nem biztosított

területek nagyságát. Ez hozzájárul a lakosság szubjektív biztonságérzetéhez, illetve a bűnelkövetőket a lebukás nagyobb kockázatával kiszorítja a megfigyelt területekről és közvetlen környezetükből. A Modern Városok Program további forrásainak rendelkezésre állása esetén a térfigyelő rendszer fejlesztése további lendületet vehet.

7.3.12. Térfelügyeleti Smart fejlesztés

A térfigyelő rendszer másik továbbfejlesztési iránya a meglévő intelligens funkciók kihasználása, illetve továbbiak fejlesztése. Ennek célja a kezelő személyzet tehermentesítése, hogy a valóban fontos feladatokra tudjanak koncentrálni munkájuk során.

Az egyes kamerákba beépített, illetve a megfigyelő szoftverben kialakított intelligens funkciók kihasználásához szükséges a MiÖR térfelügyeleti állományának célzott képzése. Az intelligens funkciók hatékony kihasználásához össze kell állítani annak kimutatását, hogy az egyes kamerák on mely funkciók bekapcsolása hozhat eredményt, és időről időre felül kell vizsgálni, hogy szükségesek-e, illetve elégségesek-e a bekapcsolt intelligens funkciók.

A rendszer további funkciókkal való bővítése a Miskolc Holding Informatika bevonásával lehetséges. Ilyen funkciók lehetnek a belvárosi behajtást szabályozó, a város egyedi rendeletének megfelelő rendszer, vagy éppen a körözött autók valós időben való kiszűrését lehetővé tevő rendszer is.

Mindezek a fejlesztések hozzájárulnak a rendszer meglévő képességeinek fokozásához, illetve hatékonyabbá tételéhez. Ennek nem első sorban a bírságbevételek növelése a célja, hanem az állampolgárok szabálykövető magatartásra való ösztönzése, ezáltal hozzájárulva a lakó- illetve pihenőövezetek nyugalmához és rendjéhez.

7.3.13. A Miskolci Önkormányzati Rendészet összefoglalt céljai a bűnmegelőzési stratégia megvalósításához

- a lakossághoz való közelítés,
- az önkormányzati képviselőkkel fennálló kapcsolat szakmai alapokon nyugvó újragondolása,
- a megváltozott körülmények közötti közösségi rendészet újragondolása,
- a fiatalok szélesebb körű bevonása a rendészet életébe
- a Miskolci Szakképzési Centrum Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégiumával szakmai kapcsolat kialakítása, annak fejlesztése,
- a Polgárőrség egyesületeivel a kapcsolat megújítása, aktualizálása,
- a Miskolci Járási Hivatal Gyámügyi Osztályával kapcsolat megújítása,
- a belvárosi ifjúságvédelmi ellenőrzések újraindítása,
- a frissen alakult Megyei Bűnmegelőzési Tanáccsal szakmai kapcsolat és együttműködés kiépítése,
- a Nemzeti Községi Egyetem Magánbiztonsági és Önkormányzati Rendészeti Tanszékével szakmai együttműködés megvalósítása,
- a rendészet személyi állománya szakmai képzésének folyamatos és magasabb szintre történő emelése.

A fenti célok mindegyike önállóan és együttesen szolgálják azt a célt, amellyel Miskolc Megyei Jogú Város Bűnmegelőzési Stratégiája megvalósulhasson.

7.4. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bűnmegelőzési Tanács

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bűnmegelőzési Tanács 2020. szeptember 16-án alakult meg, a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia hatályos intézkedési terve alapján a célkitűzések helyi szintű megvalósítása érdekében. Alapvető célkitűzései között szerepel a több célcsoportra kiterjedő

prevenció, a jelzőrendszer tagjainak, kiemelt figyelemmel a pedagógusok továbbképzése, eszköztár bővítése, új innovatív megoldások feltérképezése és használata, bűnmegelőzési programok végrehajtása, a települések biztonságának elősegítése, valamint a bűnmegelőzés helyi szereplőinek összefogását erősítő kezdeményezések megvalósítása. A rendelkezésére álló személyi, technikai feltételekkel, anyagi erőforrásokkal, jelentős feladatot tud vállalni városunkban, ennek első lépcsőjeként már több esetben zajlott egyeztetés, megbeszélés a partnerek között a teendőkről, kapcsolódási pontokról.

7.5. Miskolc Holding Önkormányzati Vagyonkezelő Zrt.

Miskolc városában a korábban meghozott döntés alapján a nehéz sorsú, szegényebb rétegek számára vált elérhetővé, a „Fészekrakó lakásprogram” keretében több lakás.

Ezen döntés eredménye okozta a mindenki által ismert problémát, amely a közösségi együttélés szabályait be nem tartó, az ingatlanokat, a bérházak lépcsőházait rövid idő alatt jelentős mértékben megkárosító személyek jelenlétét eredményezte.

Ennek a rétegnek a közösségellenes, antiszociális magatartása, az alapvető viselkedési szabályok be nem tartása a lakóközösség biztonságérzetét jelentősen lerontotta, megemelkedett a különböző rongálások, csendháborítások, garázdaságok száma, a lépcsőházak élhetetlenné váltak jelentős részben.

A tarthatatlan állapotnak a felszámolására megkezdődtek a közüzemi díjakat és egyéb költségeket nem fizető lakók kiköltöztetése, és a terület rehabilitációja, az érintett lakások önkormányzati tulajdonba vétele, a kilakoltatások, majd a lakások felújítása, illetve az ingatlanokat felújítási kötelezettséggel, és egyéb biztosítékkal védve, új bérlők számára történő kiadása.

A városvezetés és a Holding döntése alapján jelenleg is zajlik az a folyamat, amely a megfelelő bérlőkiválasztás alkalmazásával, a bérleti konstrukció szerződésben rögzített feltételeinek biztonságot jelentő elemeinek beillesztésével nemcsak az ingatlanok állapotában következik be pozitív változás, hanem a lépcsőházak, közterületek közrendjében-közbiztonságában is.

7.5.1. Szegregátumokkal kapcsolatos teendők

A város elkötelezett célja a helyi gazdaság fejlesztése érdekében a tömeges munkahelyteremtés, az alacsonyabb képzettségi szintről induló potenciális munkaerő nagy számban történő foglalkoztatása, élethelyzetének javítása. A telep-felszámolási program céljai is ezt tükrözik, hiszen az a cél, hogy megszűnjenek az egészségtelen, a legalapvetőbb higiéniai viszonyoknak sem megfelelő lakhatási körülmények, melyek közegészségügyi és közbiztonsági veszélyforrásokat jelentenek. A szegregátumok felszámolásának szintén 2011. évtől történő felgyorsult gyakorlati megvalósulása városfejlesztési koncepciók, ingatlangazdálkodási tervek alapján történik, a fejlesztéseket a gazdasági és a környezeti fenntarthatóság egymást erősítő logikája mentén szabad csak megvalósítani, amibe beletartozik többek között a környezettudatos város- és épületrehabilitáció.

7.6. Polgárőrség

A XXI. századi felgyorsult világunkban, az exponenciálisan növekvő biztonsági kockázatok közepette különösen fontos tényező az állampolgárok civil bűnmegelőzési mozgalmának az erősítése, azon lehetőség kihasználása is, hogy a közösségeken belüli problémák és gondok csírájában történő felismerésére az önszerveződő közösségeknek vannak meg a legkedvezőbb feltételei. Hazánkban az egyetlen ilyen országos civil bűnmegelőzési szervezet a polgárőrség, amelynek súlya, szerepe és jelentősége tovább növekszik.

A társadalmi önszerveződés alapján létrejött Polgárőrség nem elhanyagolható szerepet játszik a bűnmegelőzési feladatok végrehajtásában. Jelentős létszámú szervezetként a rendezvénybiztosítási feladatok végrehajtása mellett a szinte folyamatosan végzett közterületi járőrszolgálat során észlelt események jelzése az intézkedésre jogosult szervezetek (rendőrség, MiŐR) felé, a jelenlét visszatartó hatásának kiaknázása, részben pedig a közös járőrszolgálatok teljesítése – ezzel a rendészeti-rendvédelmi szervezetek segítése – ma már szinte mindennapos tevékenység.

A Polgárőrség tagjaitól rendszeresen érkeznek olyan jelzések, információk, amelyek segítik a rendészeti-rendvédelmi tevékenységet, az egy-egy területen megjelenő gyanús személyekről, járművekről, vagy bekövetkezett jogsértésekről. A lakossággal való rendszeresen kapcsolattartásuk alátámasztja a beérkező információkat, és segíti a bűnmegelőzési tevékenységet is.

A polgárőrség rendszeresen tart – elsősorban az időskorúak számára – bűnmegelőzési előadásokat, foglalkozásokat, melyeken az idősekre leselkedő veszélyekre, azok elkerülésére hívják fel a figyelmet, és adnak hasznos tanácsokat.

7.6.1. Járőrtevékenység

- Az egyesületek a lakosság igényeit figyelembe véve végeznek önálló járőrtevékenységet.
- A városi környezetben gyalogos szolgálat, a külterületeken, nagy kiterjedésű családi házas és üdülő területeken mobil (motoros, kerékpáros, gépkocsi) járőrözés valósul meg. A rendőrség és a MiŐR járőreivel közös tevékenység elsősorban gyalogos szolgálat, illetve külső területen gépkocsizó járőrözés.
- Speciális kíséresi feladat a postai alkalmazottak részére segélyfizetés idején az un. deviáns körzetekben.
- Valamennyi egyesület bevonásával a Miskolci Rendőrkapitányság szervezésében a MiŐR-rel közösen a péntek-szombati napokon a fiatalok szórakozásának ellenőrzésére „Éjszakai őrzőjárat” elnevezéssel speciális járőrszolgálat.
- Külterületi bűnmegelőzési szolgálat néven az egyesületek területükön lévő üdülőket, ültetvényeket, elhagyott, ritkán lakott területeket ellenőriznek.

7.6.2. Jelzőőri szolgálat

- Az iskolai tanévi félévkezdéseknél egy hónapon keresztül a fontosabb iskolai gyalogátkelőhelyeknél.
- Fontosabb iskolai gyalogátkelőhelyeknél napi szinten segítségnyújtás.
- Városi rendezvényeknél a forgalom terelése, iránymutatás céljából.

7.6.3. Rendezvények biztosítása

A polgárőrök a különböző önkormányzati, egyházi, kulturális, sport stb. rendezvények helyszínének biztosításában a rendőrség vagy a rendezvény szervezőjének felkérésére vesznek részt. Feladatot vállalnak a kiemelt ünnepi rendezvények biztosítási feladataiban.

Nagy forgalmú ünnepi időszakok szakmai feladataiban vesznek részt és mindezek mellett különböző szakmai napok biztosítását is végzik.

7.6.4. Figyelőszolgálat

A Miskolc-Belváros Polgárőr Egyesület rendelkezik gépkocsiba telepített rendszámfelismerő rendszerrel, mellyel heti rendszerességgel a város területén próbálják kiszűrni a keresett gépkocsikat.

7.6.5. Bűnmegelőzési feladatok

A jelzett alaptervékenységek magukban a bűnmegelőzést szolgálják, viszont e mellett speciális munkát is magába foglal.

Prevenációs tevékenységek:

- fiatalok közösségi szolgálatának lehetővé tétele,
- szakmai gyakorlat biztosítása a rendészeti oktatást végző intézmények részére,
- bűnmegelőzési előadások oktatási intézményekben, „ifjú polgárőr” tagtoborzás,
- idősök védelme, figyelemfelhívások,
- részvétel városi területi lakossági fórumokon, meghallgatásokon,
- részvétel a Miskolci Rendőrkapitányság heti közbiztonsági egyeztető fórumain,
- havi rendszerességgel koordinációs értekezlet a miskolci egyesületek vezetői részére.

7.6.6. Megállapítások

Az egyesületeken belüli csoportok létrehozását több esetben az önkormányzati képviselőkkel, intézményi vezetőkkel való személyes kapcsolat generálta. Nagy jelentőséggel bír részükre a képviselővel való jó együttműködés. Fontos a csoport működési területén lévő intézményvezetőkkel való baráti, munkakapcsolat. hiszen az innen származó információk alapul szolgálhatnak az ellenőrzendő területek kijelölésében.

7.6.7. Jövőbeni célok

2019-2021. vonatkozásában felmérték az Megyei Polgárőr Szövetség Miskolc város és vonzáskörzetében működő polgárőrségek szakmai és koordinációs tevékenységét, ennek megfelelően a városra kiterjedő járási koordinátor feladatát kiterjesztik a vonzáskörzetekben lévő egyes rendészeti szempontból fontosabb városokra is.

További elképzelés és intézkedés a Miskolc területén lévő polgárőr egyesületek szakmai és anyagi-technikai megerősítése, melyet az Önkormányzattal és illetékes szervezeteivel, intézményeivel közösen kívánnak megoldani.

A Polgárőrség jövőben is továbbra is az önálló tevékenység mellett a Miskolci Rendőrkapitánysággal és a Miskolci Önkormányzati Rendészettel való közös szolgálatellátást és szakmai tevékenységet preferálja.

Az Országos Polgárőr Szövetséggel történt szakmai egyeztetések alapján az alábbi feladatok jelentenek prioritást:

- Közúti balesetek megelőzésében aktív polgárőr közreműködés.
- Külterületek biztonságának további javítása.
- „Tiszta Magyarországért” programban való részvétel.
- A koronavírus okozta pandémiás helyzet kezelésében való közreműködés.

7.7. Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény

Az intézmény a szakmai munkája során szerteágazó bűnmegelőzési tevékenységet folytat, komplex módon együttműködve az érintett egyházi, civil és egyéb szervezetekkel. Fokozott figyelmet fordítanak az idősek, a szociálisan leszakadók, nehéz helyzetbe jutók életkörülményeire, valamint annak megelőzésére, hogy bűncselekmények elkövetőivé vagy sértettjeivé váljanak.

Az integrált jellegéből adódóan több szakmai területen, így a gyermekjóléti alapellátások és a célcsoport specifikus ellátások (időskorúak, pszichiátriai betegek, fogyatékos személyek) területén is végez a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia kiemelt beavatkozási pontjainak megfelelő tevékenységet, mint a gyermek és fiatalkorú bűnözés megelőzésével kapcsolatos és az áldozattá válás megelőzésével és az áldozatok segítségével összefüggő feladatokat.

A fiatal- illetve gyermekkorú elkövetőknél tapasztalható az átlagtól eltérő családi, szociális háttér, azaz gyakrabban fordul elő a családi, rokoni környezetben a bűnelkövetés, a gyermek és a szülők alacsony iskolázottsága, a hátrányos szociális háttér, munkanélküliség.

Amennyiben ehhez társul a családban előforduló bűnözés, akkor gyakran a fiatal- vagy gyermekkorú is összeütközésbe kerül a törvénnyel. Az esetek többségében az okok továbbá a családon belüli problémákra, a szülői felügyelet, a szeretetkapcsolatok nélkülözésére, a rossz baráti társaságra és veszíteni való hiányára vezethetők vissza.

A család védelmi funkciójának növelése tekintetében az intézmény család és gyermekjóléti szolgáltatása végez kiemelt tevékenységet. A családsegítés a szociális munka eszközeivel támogatja a helyes életvezetés kialakítását a veszélyeztetett gyermekek és családok körében.

Hatósági eljárás során a gondozási-nevelési terv tartalmazza a gyermek, a szülő, az esetmenedzser, a család- és gyermekjóléti szolgálat, illetve a jelzőrendszeri tagok feladatait. Az együttműködés során az intézmény azt tapasztalja, hogy vannak családok – szülők, gyermekek -, akik megértik a probléma súlyát, a bűncselekmény következményeit viselik, és szülői odafigyeléssel kerülnek az ismételt bűnelkövetést.

A legsúlyosabb esetekben az elkövető gyermekvédelemben vételének sincs igazán visszatartó ereje a további bűncselekmények elkövetésére, melynek végső kimenetele a gyermekvédelmi szakellátásba vagy büntetés végrehajtási intézetbe történő bekerülés.

Súlyos probléma, hogy a különböző kábítószeres használat a hatóságok előtt rejtve marad, hiszen a fogyasztók maguk is arra törekednek, hogy ne lepleződjenek le. Nagy a látencia, és a Szolgálat sok esetben tehetetlenül áll a problémával szemben. Veszélyes forrás az új tudatmódosító szerek használatánál, amelyek gyakran semmilyen tiltólistán nem szerepelnek, hogy beláthatatlan egészségügyi veszéllyel fenyegetnek, hiszen gyakran az összetételük, illetve hatásuk a fogyasztó számára teljesen ismeretlen.

Az intézmény minden, gyerekeknek szervezett prevenciós programját tekinthetjük általános bűnmegelőzési prevenciós tevékenységnek.

Az óvodai és iskolai szociális segítők által szervezett csoportos foglalkozásaikban rugalmasan reagálnak a gyerekek problémáira, az őket érő veszélyforrásokat figyelembe véve állítanak össze tematikus foglalkozásokat.

Az utcai szociális munkások rendőrséggel és a Miskolci Önkormányzati Rendészettel végzett gyermekvédelmi őrjáratai a célzott bűnmegelőzési tevékenységeink közé tartoznak.

Folyamatosan növekedik a rendőrségtől érkező jelzések száma, mely alapvetően a jelzőrendszeri tanácsadó egyeztető tevékenységének köszönhető. A pártfogó felügyelőkkel a bűnelkövető fiatalok kapcsán szoros az együttműködés.

7.7.1. Prevenciós tevékenységek bemutatása

- *Arany János úti Területi Szolgáltatási Központ programjai*
 - Nyári napközis táborok, játszóházak szervezése változatos külső szabadidő programokkal zajlódnak.
 - A Szolgáltatási Központ helyet ad az Anonim Alkoholisták Klubjának, akik önszervező csoportként tartják össze a tagjait.
- *Avasi Területi Szolgáltatási Központ prevenciós tevékenysége*
 - Az egyéni esetkezelés mellett minden munkatárs nagy hangsúlyt fektet a közösségi szociális munkára.
 - Figyelnek a területen megjelenő szakmai kihívásokra, és az ellátottak szükségleteire. Ennek megfelelően állítanak össze újabb szakmai terveket a hatékonyabb problémamegoldás érdekében.

2014 óta működtetik a *Nyitott Kapu Játszóház* elnevezésű programjukat a Szolgálat Közösségi terében. Színes programokkal várják az Avason és vonzáskörzetében élő, illetve az utcán csellengő fiatalokat és a klienskörükbe tartozó gyermekeket. Előzetes bejelentkezés vagy állandó tagság nem szükséges a részvételhez. A klub egyes foglalkozásai önállóan is élményt jelentenek, nem képeznek

egymásra épülő folyamatot. Cél az ellátási területen élő gyermekek szabadidejének hasznos megszervezése, életkörülményeinek figyelemmel kísérése, szocializációja. A játszóházak során a gyermekekkel együtt a régi és új szokások felelevenítésre és gyakorlásra kerülnek. Mindezek fontos szerepet töltenek be a gyermekek identitásának kialakításában, a hagyományok őrzésében, továbbörökítésében vagy éppen újak megismerésében.

A klubfoglalkozás által a gyermekek veszélyeztetettségének kialakulása megelőzhető, kiváltható a csellengés, csavargás. Nem titkolt céljuk, hogy szociális szempontok alapján megfigyeljék magatartásukat, társaikhoz való kötődésüket és személyiségüket.

Mindezek alapján szerzett tapasztalataikról folyamatosan konzultálnak a gyermek családsegítőjével, amellyel segíthetik a családgondozás további folyamatát.

A *munkaerő-piaci tanácsadás* olyan tartós munkanélkülieknek nyújt segítséget, akik önerőből képtelenek munkát találni, iskolázottságuk vagy infrastrukturális lehetőségeik miatt. Az alacsony iskolai végzettségük miatt a nyílt munkaerőpiacon hátránnyal indulnak, nincsenek meg a képességek és készségek ahhoz, hogy önállóan munkát találjanak.

A célcsoportra jellemző, hogy nehezen motiválhatóak, folyamatos gondozásra szorulnak.

A jövedelmük nagy részét a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, illetve a családi pótlék teszi ki. A szolgáltatás célja, hogy az álláskeresőket, a tartósan munkanélküli személyeket aktivizálja, visszajuttassa a nyílt munkaerőpiacra.

A *Hitel-S Program adósságrendeziési tanácsadási programja* foglalkozik rászoruló családokkal, alapelveik között szerepel az önkéntesség, a titoktartás, a semlegesség, közvetítés, a támogatói hálózat. A Hitel-S Programban nem a lakásokra, hanem a családokra koncentrálnak, nem a lakás „megmentése”, hanem a család kereteinek újrafogalmazása, az önségítés megerősítése a cél.

Táborok

A Napraforgó Nyári Napközis tábor és az „Aprajafalva” Nyári Napközi tábor megrendezése. A táborokat a barangolás jellemzi, tehát a gyermekekkel nem az intézmény területén tartózkodtak, hanem Miskolc kulturális és természeti kincseit, szépségeit fedezik fel.

50+ klub

A klub a Területi Szolgáltatási Központ ellátási területén élő idősebb korosztály bevonását célozza meg. A klubban év elején általában az éves program tervezetése történik. A klubtagok kedvelik a különböző játékokat is, activity, pozitívity, sakk, kártya és társasjátékok.

Egyéb prevenciós rendszeres jellegű tevékenységek bemutatása:

Korrepetálás: hátrányos helyzetű fiatalok korrepetálását, többnyire általános iskolásokat, önkéntesek, közösségi szolgáltatók fiatalok, egyetemisták végzik, hetente több alkalommal, felmerült igényekre reagálva.

Kézműves klub: Önkéntes vezetésével, felnőttek részére. Változatos, különböző technikák felhasználásával készítenek egyedi tárgyakat.

Fotóklub: Önszerveződő klub. Két hetente találkoznak, önkéntes vezető segítségével ismerik meg a fotózás rejtélyeit. Gyakran fotóznak a térben is, de sok természetfotójuk is van.

50+ torna: Az Otthon Segítünk Alapítvány által meghirdetett torna idősebb nőknek. A tagok egészségi állapotuknak megfelelő tornagyakorlatokat végeznek önkéntes segítségével.

- *Kassai úti Területi Szolgáltatási Központ prevenciós tevékenysége*
 - A csoportfoglalkozások tekintetében az intézmény jelentős fejlődési tendenciát mutat, hiszen a halmozottan hátrányos helyzetű kliensek számára, akiknél elsődleges problémaként jelentkezik az anyagi, életviteli probléma több célirányos csoportfoglalkozás indult.

Remény filmklub, szeretett csoport

Célja a halmozottan hátrányos helyzetű, mélyszegénységben élő klienseink számára - akik az élelmiszerosztásra érkeznek - a sorszámosztás és az adomány megérkezése közötti másfél órnyi időtartamban lehetőségük nyílik képzett csoportvezető irányítása mellett a közösen megfogalmazott témákban tematikus foglalkozásra. Nagy hangsúlyt helyeznek a különféle nehézségekkel küzdők, életvezetési tanácsadására, így a csoport témákat ennek függvényében állítják össze. Kreatív, alkotó foglalkozásokat és nyári időszakban közös főzést, szalonnasütést, erdei kirándulások színesítik a tevékenységet.

Háziaszony csoport

Azoknak az érdeklődő klienseknek tartották, akik szeretnek beszélgetni nemcsak a házimunkáról, hanem tematikusan egyéb aktuális témákról. Ezekon az alkalmakon szó esett a karácsonyi ételekről, a vízkeresztről, valamint a burgonya kapcsán, az ebből készíthető receptekről.

Bölcsődei szociális munka

A Kassai úti Területi Szolgáltatási Központ családsegítő kollégája a bölcsődei szociális munkát a Heim Pál Bölcsődében végzi.

Fejlesztő pedagógiai szolgáltatások, korrepetálás, helyiség biztosítása

A tanulásban lemaradt gyermekek részére felzárkóztató, korrepetálási munka az iskolai tantárgyakból egy családsegítő kolléga, illetve fejlesztő pedagógiai foglalkozást végez az intézmény fejlesztőpedagógusa.

Táborok

A nyári táborok mindig nagyon népszerűek, és jelentős igény van rá. A tábor az óvodás és iskoláskorú gyermekek nyári felügyeletét és szórakoztatását hivatott megoldani, ügyességi játékokkal, sok kirándulással, strandolási lehetőséggel, valamint kreatív foglalkozásokkal kiegészítve.

- *A Diósgyőr-Vasgyári Területi Szolgáltatási Központ prevenció tevékenysége*

Csoportokkal végzett szociális munka

A programok szervezésénél két nagy problémával kellett szembenézniük. Az egyik, hogy a járványügyi intézkedések miatt csoportos prevenció tevékenységet nem tudtak végezni, a másik problémát pedig a helyhiány jelenti. Nincs olyan tér, ami megfelelően tágas lenne csoportos foglalkozások lebonyolítására.

Nyári napközis tábort 6-14 éves gyermekek számára szerveznek a klienskörükben gondozott gyermekek szabadidejének hasznos eltöltése, a segítő és ellátott közötti bizalmi kapcsolat erősítése céljából.

Cél a szociális munka eszközeivel az ellátott gyermekek figyelemhiányára fókuszálva megtalálni a segítő és kliens közötti kapcsolat megerősítésére való lehetőségeket, a nyári szabadidő hasznos eltöltése, a korcsoportok közötti kapcsolódási pontok megtalálása, esetleges pozitív baráti kapcsolatok kialakítása a gyerekek között.

Alkalmazott módszerek: szabadtéri játékok, figyelemkoncentrációs feladatok, kézműves foglalkozások, oktatáshoz kapcsolódó ismeretanyagok átadása, konfliktuskezelés, prevenció foglalkozások a deviáns magatartásformák elkerülése érdekében. Mindkét tábor teljesen ingyenes volt a résztvevők számára.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata, mint fő pályázó a MESZEGYI-vel és a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal együttműködve a Területi Szolgáltatási Központ ellátási területén működteti „A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok” (TOP-6. 9. 1-15-20116-0001) „Társadalmi integrációt elősegítő beavatkozások a Vasgyárban” a Területi Operatív Programot.

A program rész céljai:

- Segítse elő a TOP-6.7.1 projekt előkészítését, az integrált lakókörnyezetbe költöztetendő személyek, vagy a projekt során a költöztetésbe bevont személyek felkészülését.
- Segítse elő a már az integrált lakókörnyezetben élők, vagy már az akcióterületen lévő felújított lakókörnyezetben élők „fogadókészségét”, az új családok befogadását.
- Javuljon az akcióterületen élő célcsoportti személyek jövőképe, növekedjen az önfenntartásra, a család és a háztartás fenntartására vonatkozó tudása, igénye.
- Javuljon a környezetben élők szolgáltatásokhoz való hozzáférése.
- Növekedjen azon személyek száma, akik társadalmi felzárkózást segítő, különösen oktatási, képzési és foglalkoztatási programokba kapcsolódnak.
- Növekedjen a célterületen élő személyek közül a foglalkoztatásba kerülők száma.
- Javuljanak a programba bevont iskoláskorú gyermekek / fiatalok iskolai előrehaladási esélyei, tanulmányi eredményei és szabadidő eltöltési lehetőségei.

- *Prevenációs tevékenység a Perecesi Területi Szolgáltatási Központban*

A TSZK munkatársai az alapfeladatok ellátása mellett nagy hangsúlyt helyeznek a prevencióra, melynek célja a gyermek családban történő nevelésének elősegítése, szocializációjának támogatása, veszélyeztetettség megelőzése. A bűncselekmények döntő többsége a tanítási idő után történik. A probléma kialakulásának legfőbb okát a szabadidő hasznos eltöltésének hiányában látják.

A kialakult veszélyhelyzet indukálja a családgondozást, a prevenció szolgáltatás megelőzi a veszélyeztető helyzet kialakulását. A célcsoport a legoptimálisabb helyzetben a településrészen élő összes gyermek és szülője lenne. A családgondozók véleménye alapján a szabadidős foglalkozások alkalmával a fiatalok megfontoltabbá válnak, jobban átgondolják cselekedeteiket.

A szabadidős tevékenységek során közvetett, illetve közvetlen információkat kapnak a bűncselekmények elkövetésének következményeiről és az elkövetés felelősségéről. A foglalkozások alkalmával eredményesen kezelhetők a családban jelentkező nevelési problémák, hiányosságok káros hatásainak enyhítése.

Bölcsődei szociális munka

Célja az elsődleges prevenció biztosítása annak érdekében, hogy a gyermek lehetőség szerint ne kerüljön be a gyermekvédelem rendszerébe. Valamint közvetlen segítségnyújtás a szülőknek, gondozóknak, az intézmény dolgozóinak.

Ifjúságvédelmi őrzőjárat

Miskolc város közterületén a Miskolci Rendőrkapitánysággal végzett ifjúságvédelmi őrzőjárat, amely az iskolakerülésre, egészségkárosító szerek fogyasztására, koldulásra, kéregetésre, kriminalizálódás megelőzésére, megakadályozására irányul.

Az őrzőjáratok a város közterületein, forgalmasabb utcáin, parkjaiban, bevásárló és szórakoztató központokban kaptak nagyobb hangsúlyt és az éves tervezet alapján végezik.

Tanítási napokon, délelőtti órákban a fent említett frekvenciáltabb területeken, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztályának 1 fő munkatársával, az esti és

éjszakai órákban főként italkimérő egységek, bárók, pubok, zenés-táncos szórakozóhelyek, több társhatóság részvételével (Miskolci Rendőrkapitányság, Fogyasztóvédelmi Hatóság, Miskolci Önkormányzati Rendészet, Katasztrófavédelem, Hatósági Osztály munkatársai) zajlott az ellenőrzés.

Az utcai munkások feladatköre

Munkaidejük meghatározott részében – napközben és az esti órákban – felderítő munkát végeznek, bejárják azokat a területeket, helyeket, ahol a célcsoport előfordulása valószínűsíthető. Az utcai szociális munkások felkutatják a magatartásával, testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő, lakhelyéről eltávozó, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyerekeket. A felderítések célja, hogy a város minden pontján a kiskorúak csoportosulásának helyét megtalálják, a gyerekekkel kapcsolatot létesítsenek, iskolák, óvodák, játszótérek környékén jelen legyenek a város teljes területén. A felderítések helyszínei közül a legkeresettebb hely továbbra is a belváros, és annak környékén lévő parkok, játszótérek. Az iskolai időben nem az oktatási intézményekben levő fiatalok elsősorban a Plázában és a Szinvaparkban vannak, illetve a parkolóházakban. Lehetőség szerint beszélgetést kezdeményeznek a fiatalokkal, akikkel találkoznak, ha kiskorúak és láthatóan iskolában lenne a helyük. A cél, hogy a fiatalok lássák, van kint szakember az utcán, akihez fordulhatnak baj esetén, de meg is előzze az oktatási intézményekből való idő előtti távozást. A fiatalok által kedvelt helyszíneket az utcai szociális munkások gyakrabban látogatják.

7.8. Miskolci Kábítószer Egyeztető Fórum

„A Magyar Országgyűlés 2000. december 5. napján elfogadta a Nemzeti Stratégia a kábítószer probléma visszaszorítására című dokumentumot, mely a kormány kábítószer-ellenes stratégiájának koncepcionális alapjait rögzíti. Az Ifjúsági és Sportminisztérium a Stratégia szándékának megfelelően a településen folyó drogprevenációs munka összehangolása céljából Helyi Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok létrehozását kezdeményezte. Az elsődleges megelőzést szolgáló rendezvények megvalósításában és sikerességében az eddigiekben is döntő volt azon intézmények és szakemberek együttműködése, akik az ügy iránt elkötelezettek, s tevékeny részesei a probléma megoldásának.

A Nemzeti Stratégia ezen helyi közösségi együttműködésekhez, a települési szinten történő összefogásokhoz és összehangolt cselekvésekhez nyújt felhatalmazást, szakmai támogatást, s pályázati lehetőséget teremtve pénzügyi háttérrel.”¹⁷

A Miskolci Kábítószer Egyeztető Fórum (továbbiakban: KEF) megalakulását 2001. április 5. napján Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlése III-46/3.192/2001. sz. Határozatával fogadta el.

A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum olyan szervezete Miskolcnak, ahol egységesen kidolgozott szakmai szemléletmód mentén, együttműködésben dolgoznak a város azon intézményei, szakemberei, akik érintettek és elhivatottak a helyi szinten zajló kábítószer fogyasztást megelőző és kezelő tevékenységben.

Kitűzött célja a szakembereket összefogó fórumnak a kábítószer-probléma visszaszorítása érdekében megalkotott Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia pontjai figyelembevételével az egészséges életmód értékeinek megismertetése, propagálása.

¹⁷ Forrás: www.miefi.hu

A közös munka és az együttműködés erősítésével el kell érni, hogy „a társadalom váljon érzékeny a droghatóságok hatékony kezelése iránt, a helyi közösségek pedig növeljék a problémamegoldó készségüket a kábítószer-probléma visszaszorításában.”¹⁸

A Miskolci KEF társadalmi súlyának megfelelően kezeli a helyi droghatóságot, ismeri annak veszélyeit, a hatékony fellépés eszközeit és a közös cselekvésben való részvétel lehetőségeit.

A Fórum fontosnak tartja a veszélyeztető tényezők visszaszorítását, a megelőzés és kezelés eszközrendszerének bővítését, valamint a meglévő szolgáltatások megerősítését és további fejlesztését.

Élén a szakmai oldal képviselőjében elnök, a helyi önkormányzat képviselőjében pedig társelnök áll.

7.8.1. *Folyamatosan végzendő feladatok*

- A miskolci Kábítószerügyi Egyeztető Fórum tagok (szervezetek, intézmények) megelőzéssel, kezelés – ellátással, kínálatcsökkentéssel, egészségfejlesztéssel foglalkoznak, mely tevékenység a kábítószer problémákon túl kiterjed az addiktológiai viszonylatban értelmezhető egyéb függőségekre is, mint alkohol, dohányzás, játék, internet, gyógyszer, illetve étkezési és kapcsolati - társ - függőségekre is.
- Összehangolja a helyi szereplők tevékenységét, javaslatokat tesz, ajánlásokat fogalmaz meg az esetleges párhuzamosságok elkerülése, ill. a hiányosságok kiszűrése érdekében.
- A KEF tagjai közös szakmai álláspontjuk kialakítását követően a célok elérése érdekében teszik meg konkrét megoldási javaslataikat a képviselőtestület, a szakmai bizottságok, a Polgármesteri Hivatal, illetve az érintett intézmények felé.
- A KEF munkáját a mindenkor hatályos Nemzeti Drogellenes Stratégia szakmai ajánlásaival összhangban végzi.
- A helyi társadalom tájékoztatására a feltárja a droghatósággal kapcsolatos adatokat, amelyek származhatnak helyi adatgyűjtésből, vagy pedig az országos adatok helyi kigyűjtéséből.
- A rendelkezésre álló információkat a munkacsoportok elemzik, melyek alapján a KEF helyzetértékelést végez.
- Szakmai javaslatokat fogalmaz meg a helyi közigazgatás számára. Javaslatai lehetnek kábítószerügyi prognózisok, illetve az ezekhez kapcsolódó, vagy önálló cselekvési tervek, droghatósági, határozati javaslatok.
- Segít a helyi erőforrások mozgósításában, összehangolja a helyi szereplők tevékenységét, kiszűri a párhuzamosságokat.
- Támogatja a helyi társadalmi ill. szakmai kezdeményezéseket, továbbá szakmai ajánlóként koordinálja és elősegíti az országos, illetve nemzetközi pályázatokon való helyi részvételt.
- Igyekszik összhangot teremteni - a mentálhigiéniával, droghatósági megelőzéssel foglalkozó, ill. a kábítószer és szenvedély - problémákat kezelő szervezetek, intézmények munkájában, és ezzel összefüggésben a különböző szakmai és módszertani szemléletmódok harmonizálására törekszik.

A KEF megelőzési szemlélete az egészség megőrzésére, egészség-tudatos magatartás kialakítására, a negatív minták elutasítására, a már kialakult kábítószer-fogyasztás ártalmainak csökkentésére, további súlyosbodásának megelőzésére irányul.¹⁹

7.9. *Miskolci Egészségfejlesztési Intézet*

¹⁸ Forrás: Nemzeti Stratégia a kábítószer-probléma visszaszorítására (a kormány kábítószer-ellenes stratégiájának koncepcionális alapja)

¹⁹ Forrás: www.kef.hu

A Miskolci Egészségfejlesztési Intézetet (továbbiakban MEFI) 2016-ban Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlése hozta létre, a gondoskodó város koncepciójának keretében, azzal a céllal, hogy megteremtődjön egy egységes egészségügyi alapellátási rendszer városunkban.

Kidolgozásra került az országos szinten egyedülálló egészségfejlesztési modellprogram, mely gyermekeink egészségét hivatott hosszú távon megőrizni. Kulcselemei a komplex szemlélet, az egységes szakmai tartalom, és a standardizált vizsgálati körülmények biztosítása.

A program része az átfogó egészségfejlesztési foglalkozások, melyeken pszichológus által koordinált oktatás zajlik. A program legfőbb erőssége, hogy minden miskolci iskolába járó gyermek számára a korábnál szervezettebben teszi lehetővé az egészségnevelést, mely során folyamatban lehet figyelemmel kísérni a miskolci iskolák tanulóinak az egészségtudatos kiegyensúlyozott, egészséges felnőtt válását.

7.10. Miskolci Drogambulancia

A 30 éves a Drogambulancia Alapítvány működteti 2008 óta a Miskolci Drogambulanciát.

Regionális hatáskörrel, de miskolci székhellyel létrejött drogambulancia tevékenysége a helyi droproblémák kezelése, a megelőző és felvilágosító munka összefogása, különös tekintettel a régióban jelentkező droprobléma kezelésével foglalkozó szolgáltatások létrehozása és működtetésük szakmai feltételeinek biztosítása útján.

Az Alapítvány, mint közhasznú szervezet célja a nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés, a gyermek és ifjúságvédelem, gyermek és ifjúsági érdekképviselet, az egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, gyógyító, egészségügyi, rehabilitációs tevékenység

7.10.1. Drogambulancia Alapítvány az alábbi tevékenységeket folytatja:

- Drogambulancia működtetése

A B-A-Z Megyei Központi Kórház és Egyetemi Oktató Kórház között fennálló szerződés értelmében biztosítják a drogbetegek ambuláns egészségügyi ellátását.

- Hatósági eljárás

A kezelést kérő, új kliensek körében lényegesen nagyobb a hatósági eljárás miatt jelentkezők száma, mint a saját elhatározásból megjelenőké. A kezelés során egyéni esetkezelésre kerül sor a szolgáltatás folyamatos.

- Ártalomcsökkentés

Metadon kezelésre 2004. szeptemberétől van lehetőség Miskolcon. A Metadon program egészségügyi háttérét kezdetektől a Drogambulancia biztosítja. A programban résztvevőknek a kötelező orvosi vizsgálaton túl kötelező a heti egyszeri mentoráláson való részvétel is. A Metadon kezelés mellett a Suboxon-ellátást szubsztitúciós kezelés céljából ópiátfüggők kezelése is folyik.

7.10.2. Szociális szolgáltatások

- TÁM-PONT Szenvedélybetegek Alacsonyküszöbű szolgáltatása

A szolgáltatás célja a szenvedélybetegek és közvetlen környezetük minél szélesebb körének elérése, fogadása és ellátása, a szerhasználatnak, valamint járulékos ártalmainak a csökkentése, a változás elindítása és segítése, az életvitelbeli változás ösztönzése.

Az alacsonyküszöbű kifejezés arra utal, hogy nem támaszt magas követelményeket az igénybe vevőkkel szemben, a szolgáltatás igénybevételének szinte nincs feltétele. Az ellátás során nincsenek szigorú elvárások, terápiás szerződések, nem követelmény az absztinencia, a betegbiztosítási (TAJ) kártya, a szolgáltatást igénybe vevő akár nevének közlése nélkül is kaphat segítséget.

Cél a szenvedélybetegség által okozott ártalmak csökkentése, az életet veszélyeztető helyzetek elhárítása, valamint az életmódváltás elindítása segítése, az ellátás az anonimitást és az önkéntes igénybevétel lehetőségét biztosítja.

- Az alacsonyküszöbű szolgáltatás lényege
 - az egészségügyi és szociális szolgáltatások megismertetése, használatuk ösztönzése, megkönnyítése a szenvedélybetegek, az addiktológiai problémával küzdő populáció számára,
 - az intézményi kapcsolatot nem preferáló rendszeres szerhasználókkal való kapcsolatépítés, közvetlen környezetük elérése, fogadása, aktuális problémájuk kezelése, a járulékos ártalmak csökkentése, a változás elindítása és segítése,
 - a droghasználat járulékos ártalmainak csökkentése.
- Állandó helyszíni alacsonyküszöbű szolgáltatás fix helyszínen leggyakrabban nyújtott szolgáltatások:
 - egyéni konzultáció,
 - álláskeresési tanácsadás,
 - információs, valamint felvilágosító szolgáltatások, - injektor csere.
- Egyéni konzultáció: a pszichés gondok kialakulásának és az egyéni életút összefüggéseinek feltárására, az egyéni motiváció felmérésére. Szerhasználattal kapcsolatban valamint családi és párkapcsolati konfliktusok miatt kértek legtöbbször a hozzánk fordulók.

Klubszerű szolgáltatás: nyitott csoport, rendszeres, rögzített időpontban, amire nagyon szívesen és lelkesen járnak a kliensek behozva más barátaikat is. A járványhelyzetre való tekintettel sajnos nem tudunk klubszerű szolgáltatást biztosítani. Információs, valamint felvilágosító szolgáltatás, előadások:

Az alapvető információk nyújtása (pl. egészségügyi, szociális és jogi) nyitvatartási időben személyes megkeresésre, szóróanyagok.

Tanácsadás: elsősorban az addiktológiai problémával küzdő személyek és a környezetükben élők jelentik.

Esetkezelés: azoknál, akiknél a felmerülő probléma megoldásához előre láthatóan hosszabb, szükség esetén több szolgáltatási elemet is magába foglaló segítői folyamatra van szükség. Drop in rendszeres illetve eseti pszicho szociális intervenciókkal, eszközökkel, szermentességet nem megkövetelő, de szerhasználatnak teret nem adó és preventív valamint szinten tartó foglalkozásokkal járul hozzá a szolgáltatást igénylő személy életviteli szükségleteire reagálva az önálló életvitel fenntartásához, a szermentes életvitel elősegítéséhez/kialakításához/eléréséhez stb. megtartásához.

- Megkereső tevékenység

Elsődleges célja, a szolgáltató intézménybe delegálni a célcsoportot, hogy az ottani szolgáltatásokat igénybe vegye. A megkereső munka alkalmával a segítő az ellátási területen élő, vagy ott életvitelszerűen tartózkodó, vagy az ellátási területen meghatározott céllal megjelenő, „rejtőzködő” segítő intézménnyel kapcsolatot nem tartó droghasználó egyénnel, csoportokkal, közösségekkel történő kapcsolatfelvételt illetve tücsérét és információnyújtást végeznek.

Megkereső munka olyan helyszíneken, ahol nagy arányban tartózkodnak sérülékeny vagy kockázati magatartást tanúsító csoport tagjai, akik intézményi kapcsolódást egyébként nem keresnek.

A megkereső munkát végző szakemberek segítő szolgáltatásokat biztosítanak közösségi irodáknak és intézményeknek pl. ifjúsági iroda, iskola.

A kapcsolatfelvételen kívül az információ nyújtása, a szemléletformálás is kiemelt feladat.

Azokon a területeken, ahol szerhasználó csoportok nagyobb arányban tartózkodnak, tűszedő akciók keretében igyekszünk eltávolítani a keletkezett drogszemetet.

7.10.3. TÁMOGAT-LAK Szenvedélybetegek Közösségi Ellátása

2008. szeptember 01-től biztosít szenvedélybetegek részére közösségi ellátását, elsősorban illegális kábítószer fogyasztóknak, de szolgáltatásainkat igénybe vehetik olyanok is, akiknek alkohol problémájuk van, vagy viselkedési addikcióban (pl. játékszenvedély) szenvednek.

Ez az ellátás a szenvedélybetegek számára komplex, hosszú távú, közösségi alapú gondozás, az ellátottak otthonában, illetve lakókörnyezetében. A szolgáltatás munkatársai igyekeznek felkutatni azon látens szerfogyasztó populációt, amely számára eddig nem volt sem lehetőség ilyen jellegű ártalomcsökkentő, preventív szemléletű programokon való részvételre, sem közvetlen csatorna a pszichoaktív szerhasználattal foglalkozó intézményekkel való kapcsolatfelvételre.

Célja a szenvedélybetegek integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak. Segítségnyújtás a kliensek számára egészségi és pszichés állapotuk javításában, meglévő képességeik és készségeik megtartásában, illetve fejlesztésében. Hatékonyság átfogó, integrált és rugalmas módon.

Egyéni megoldások, a leghatékonyabb pszicho-szociális rehabilitáció megvalósítása. Csökkenteni az erős társadalmi intoleranciával kezelt csoport sérülékenységét, különösen a társadalmi igazságtalanság, a diszkrimináció, a kirekesztés és a szegénység tekintetében.

Kliensek leggyakoribb problémái melyekkel megkeresik a szolgáltatásokat:

- szerhasználat, főleg a dizájner drogok,
- nemet mondás készségének hiánya illetve alacsony volta,
- munkanélküliség,
- mentális és pszichés problémák,
- családi, párkapcsolati krízisek,
- veszteségek az élet bármely területén,
- problémamegoldó képesség,
- társadalmi diszkrimináció.

7.10.4. Drop In szoba

Magyarországon egyedülálló módon 2020. februárjában kerültek kialakításra a Drop In szobák. Elsősorban szerhasználó szenvedélybetegek számára nyújt minimális elvárások mellett pihenési, józanodási lehetőséget. A kliens egy-egy gyógyszerbeállítás után itt tölt pár órát felügyelet alatt.

7.10.5. Drogszemét-mentesítés

A Drogambulancia Alapítvány ma már szakszerűen képes ellátni a drogszemét-mentesítést is. A drogszemét veszélyes hulladék, és komoly veszélyeket jelent azok számára, akik érintkeznek vele (HIV, hepatitis B, hepatitis C), így a drogszemét összeszedését csak komoly óvintézkedések mellett, illetve felszerelések birtokában lehet végezni. A miskolci Drogambulancia Alapítvány ezeket az eszközöket támogatásból szerezte be. Az összeszedett veszélyes hulladék elhelyezését és megsemmisítését a sajátbányoni ÉMK Észak-Magyarországi Környezetvédelmi Kft. vállalta.

7.10.6. Drogteszt elvégzésére

A drogtesteket az Alapítvány saját költségén vásárolja. A teszt elvégezhető akár úgy is, ha a szülő ismeretlen port vagy gyanús folyadékot, tablettát, dohányszármazékot talált a gyermeke szobájában, mit összeszed és bevisz Ambulanciánkra. Tesztek segítenek eloszlalni, vagy megerősíteni a gyanút.

7.10.7. Pályázati programok

- „Lelki Egészségközpont Miskolcon” c. projekt, melynek keretében havi rendszerességgel az általános prevenció részeként információnyújtó előadások tartása a lakosság körében.
- „B Terv – A másik választás” c. projekt megvalósítását. Az alapítvány a program keretében szerteágazó tevékenységet végez az általános és célzott prevenció területén.

A projekt célja a fiatalok számára, olyan közösség kialakítása, mely megvédi őket a káros és veszélyes kortárshatásokkal szemben, valamint pozitív mintát nyújt a szabadidő hasznos eltöltésére, a résztvevők egészségtudatos magatartásának fejlesztése, a droghasználattal kapcsolatban az ahhoz vezető kockázati tényezők szerepének csökkentése, a drogfogyasztás előfordulását mérséklő, védő tényezők felelősítése, összességében a droghasználat (legitim és illegitim drogok) előfordulási arányának csökkentése.

7.10.8. Együttműködések

- A miskolci, szendrői, encsi, ózdi és gönci EFI-k, a tiszaujvárosi és a debreceni KEF szervezetekkel.
- A városban működő szociális, köznevelési és egészségügyi intézmények és társszervek: MESZEGYI, TEGYESZ, Önmegvalósítás Egyesület, Dialóg Egyesület, Észak-Keleti Átjáró Egyesület, Esélyteremtő Nonprofit Kft. Máltai Szeretetszolgálat, Napfényt az Életnek Alapítvány, B-A-Z Megyei Alkoholizmus Ellenes Egyesület, Baptista Tevékeny Szeretet Misszió „Új esély háza” Miskolc, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókórház Pszichiátriai Osztály, Miskolci Egyetem Állam és Jogtudományi Kar, Bölcsészettudományi Kar, Egészségügyi Kar.
- Tevékenyen vesz részt az alapítvány a miskolci KEF, valamint a Szociális és Egészségügyi Civil Műhely munkájában.
- Valamennyi városi szintű rendezvényen (Kábítószer-ellenes világnap, szociális munka napja, Miskolc Város napja) képviselteti magát.
- Nemzeti Drogfókuszpont munkájában (áras-kutatás).²⁰

7.11. Miskolci Áldozatsegítő Központ

A Miskolci Áldozatsegítő Központ 2018-ban a Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötött együttműködés után kezdte meg munkáját.

Az Áldozatsegítő Központ szoros szakmai együttműködésben dolgozik az Áldozatsegítő Szolgálattal, mely során olyan személyeket támogat, akik akár közvetlenül, akár közvetett módon, valamely bűncselekmény áldozataivá váltak és értelemszerűen fel kell dolgoznia ennek hatásait. Ilyen esetekben normális emberi reakció, ha fizikai vagy lelki problémák jelentkeznek, emellett anyagi nehézségek is felléphetnek. Ezeken a területen ad támogatást a hazai áldozatsegítő rendszer, valamint számos olyan preventív feladatot is ellát, amely az áldozattá válás megelőzését szolgálja.²¹

A Szolgálat rendezvényei városi közösségi házakban, művelődési házakban nagy nyilvánosság előtt kerülnek megrendezésre interaktív, tájékoztató előadásokkal, személyre szabott és helyzethez illeszkedő teljes körű tájékoztatás megtartásával, valamint problémamegoldó szervezethez történő áldozatirányítás érdekeik érvényesítésének elősegítése céljából.

2021-ben közös munka vette kezdetét a város a Kapcsolati Erőszak Áldozatainak Támogatására Tervezett Stratégia előkészítése kapcsán, amelynek meghívott szakmai résztvevője a Központ.

²⁰ Forrás: Drogambulancia Alapítvány 2020. évi szakmai beszámolója

²¹ Forrás: www.vansegitseg.hu

Az Áldozatsegítő Szolgálat a bűncselekmény vagy tulajdon elleni szabálysértés során közvetlenül (sértettként) vagy közvetett módon (pl. tanúként vagy családtagon keresztül) áldozattá vált személyek számára az elszenvedett bűncselekménnyel kapcsolatban felmerült érzelmi, lelki, anyagi és más problémák megoldásához nyújt segítséget, valamint:

- felvilágosítást ad jogaikról, kötelezettségeikről, lehetőségeikről;
- jogi tanácsot ad és gyakorlati segítséget biztosít;
- ügyvédi segítség igénybevételéhez is hozzásegít;
- igazolja az áldozati státuszt;
- krízishelyzet fennállása esetén azonnali pénzügyi segítyt adhat (a bűncselekményt, vagy tulajdon elleni szabálysértést követő 8 napon belül beadott kérelem alapján) a személy elleni erőszakos bűncselekmények súlyos sérültjei és a halálos áldozatok hozzá tartozói számára mindezen túl állami kárenyhítést is adhat.

8. Javaslatok a bűnmegelőzési cselekvési programok megszervezésére, lebonyolítására

Miskolc város közbiztonságának megteremtése, a településen élők szubjektív biztonságérzetének emelése, a bűnözést előidéző folyamatok közben tartása, továbbá a bűnözés számadatainak csökkentése csak a területet lefedő célok meghatározásával teremthető meg.

Az átfogó célkitűzéseket specifikus célkitűzések elérésével lehet konkretizálni. A stratégia átfogó célkitűzéseit a prioritások, specifikus célkitűzéseit a beavatkozási területek jelentik.²²

A célirányos bűnmegelőzési programok tervezésénél nélkülözhetetlen annak felmérése, hogy milyen körét érinti a lakosságnak, és hogy kiket kívánunk megcélolni a programokkal.

A legszélesebb értelemben a megelőzés célcsoportja lehet Miskolc város lakossága, de a tevékenység megcélozhatja akár a potenciális áldozatot, vagy az elkövetői kört is.

A stratégiában meg kell keresni mindazon prioritást élvező területeket, amelyekre újszerű és megvalósítható programok végrehajtásával javíthatnak a közrend-közbiztonság jelenlegi állapotán.

Jelen dokumentum az egyes beavatkozási területeket követően tartalmazza a 2021-2026 évre vonatkozó cselekvési tervet, vagyis mindazon intézkedési elgondolásokat, amelyeket ebben az időintervallumban kell előkészíteni, illetve végrehajtani.

Stratégiai célterületek, beavatkozási területek, intézkedések, megvalósítandó feladatok

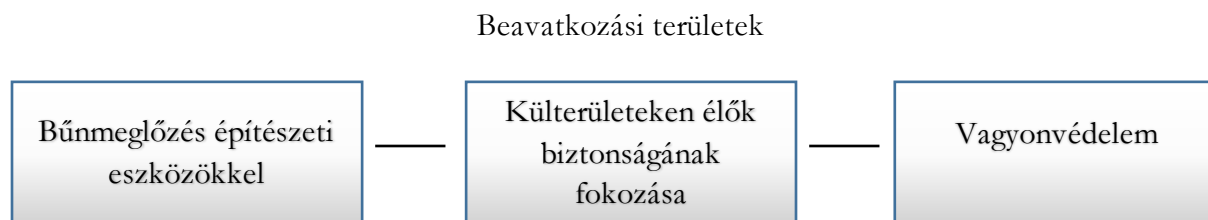
A stratégia kiemelt beavatkozási területei az NBS-ben meghatározottakkal összhangban:

1. A településbiztonság fokozása
2. A gyermek- és ifjúságvédelem
3. A bűncselekmények áldozatainak segítése, az áldozattá válás megelőzése (a családon belüli erőszak csökkentése, az időskorúak védelme)
4. A bűnismétlés megelőzése

²² Forrás: 1744/2013.(X.17.) Kormányhatározat a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023)

8.1. A településbiztonság fokozása

„Egy település közbiztonsági helyzete a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése és a jogsértések megelőzése elsősorban helyi összefogással és az egyéni felelősségvállalással valósulhat meg. A jogsértések visszaszorítása osztársadalmi igény és feladat, amelyben az állami is civil szervezeteknek, szervezeteknek az összefogására van szükség.”²³ A közterületi jogsértések bekövetkezését elősegíti a meglévő, de nem megfelelő építészeti megoldások, a környezet elhanyagoltsága, rendezetlensége is.

*„Nem a tények zavarják az embereket,
hanem a tényekről alkotott véleményük.”
(Epiktétosz)*

8.1.1. Bűnmegelőzés építészeti eszközökkel

A nagyvárosokban nagyobb gyakorisággal fordulnak elő személy elleni és tulajdon elleni bűncselekmények, mint más típusú településeken. Az ezek elleni küzdelemnek az építészeti eszközökkel történő bűnmegelőzés egy olyan hatékony szegmense, amelyre korábban kevés figyelem irányult. Az építészet általános célrendszerében az életminőségjavítása ugyanakkor fontos helyet foglal el, az életminőséget pedig a biztonságos környezet jelentős mértékben befolyásolja.

Az építészeti bűnmegelőzés alapgondolata, hogy az építészet, a települések és az épületek tervezésének eszközeivel jelentős mértékben lehet csökkenteni a bűncselekmények elkövetési lehetőségeit.

Várospolitikai, várostervezési döntéseknél célszerű figyelembe venni az építészeti bűnmegelőzés alapgondolatait.

Átlátható, de élettel teli, gondozott helyeken sokkal kevesebbszer fordul elő személyek és tárgyak elleni erőszak. A kellemes környezet, és benne mások jelenléte növeli a szubjektív biztonságérzetet, és egyidejűleg ösztönöz a tér gyakori használatára.

Egy terület átalakítása kellemes, hívogató környezetté, és a terület folyamatos gondozása azt közvetíti a külvilág felé, hogy a területnek gazdája van, aki odafigyel rá.

A közparkok, zöldterületek gondozásánál, a növények telepítésénél és nyírásánál lényeges az átláthatóság biztosítása, és ezzel a lehetséges bűvóhelyek és menekülő utak számának csökkentése.

Az Önkormányzatnak, ha kisebb mértékben is, de ráhatása van a családi házas övezetek közbiztonságára is, részint közvetlen beavatkozásokkal, részint pedig olyan kommunikációval, amely ismerteti a lakossággal a bűnmegelőzés számukra rendelkezésre álló eszközeit, és felhívja a figyelmet ezek fontosságára.

²³ Forrás: 1744/2013.(X.17.) Kormányhatározat a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023)

A helyhatóságnak az építészet bűnmegelőzésre irányuló alkalmazása irányulhat a közterületek szervezésére, például kerékpárutak vagy gyalogosbarát járdák, játszóterek, közösségi pihenőhelyek kialakításával. A lakosság felé irányuló tájékoztatás pedig például szólhat arról, hogy mennyire befolyásolja a betörő dolgát a kerítés kialakítása.

Az építészeti bűnmegelőzés vonatkozásában is átgondolt várostervezési döntések jelentős mértékben csökkenthetik a bűnelkövetések számát, amellet, hogy esztétikusabb, élhetőbb környezetet is teremtenek.²⁴

Beavatkozási terület:

Intézkedési területek:

Biztonság növelése környezeti, építészeti eszközökkel

- A közterületek rendjét, tisztaságát veszélyeztető cselekmények megelőzése, lehetőség szerinti gyors felderítése, szükség esetén eljárások kezdeményezése, valamint az együttélési normák betartásának elősegítése érdekében tett intézkedések tovább folytatása.
- Folyamatossá kell tenni a parkok, játszóterek, egyéb közterületek gondozását, a közvilágítás hibáinak kijavítását, a rongálódásból, elhasználásból adódó pótlásokat, javításokat.
- A köztisztaság fenntartására, javítására szemétszedési akciók szervezése, bevonva az iskolákat, lakóközösségeket.
- A lakosság széleskörű bevonása a közös képviselők, társasházkezelők segítségével a különböző pályázatok útján épület felújítási, külső-belső kert, függőfolyósok, erkélyek, homlokzatok, kapu és kocsibejárók megújítására, szépítésére.
- Törekedni kell az illegális hulladéklerakók felszámolására, egy-egy felszámolást követően az ellenőrzés a rendelkezésre álló térfigyelő kamerákkal és élőerővel történő végrehajtására.
- Tanácsadás a lakosság számára.
- A lehetőségek keretein belül ösztönző módszerek kidolgozása és alkalmazása az építészeti bűnmegelőzés módszereinek minél szélesebb körű elterjesztésére.
- A bűnmegelőzés és a felderítés szempontjából is fontos feladat a közterületi kamerarendszer további fejlesztése.
- A várostervezésbe be kell, hogy épüljön a bűnmegelőzési célú építészet annak érdekében, hogy a terület ne csak új és rendezett legyen, hanem biztonságos is.

Tevékenységek:

Javasolt programok:

- „Érezz magadénak egy parkot!”

Résztevők:

- Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának feladattal érintett osztálya
- Miskolci Rendőrkapitányság
- MiÖR

Felelős:

- a szakterületért felelős alpolgármester

²⁴ Forrás: Kara László: Bűnmegelőzés építészeti eszközökkel (Felelős kiadó: Lechner Nonprofit Kft., 2017.)

Határidő: folyamatos

8.1.2. Külterületeken élők biztonságának fokozása

A külterületeken, különösen a használaton kívüli, elhagyott víkendházakban, romos épületekben gyakoriak az illegális beköltözések, a vagyon elleni bűncselekmények, azon belül is alkalmi, betöréses lopásokat követnek el, amelyek nem csak a berendezési és használati tárgyakra koncentrálnak, hanem az épületek bontásával, elemeinek eltulajdonításával is károkat okoznak.

A külterületen élő lakosság szubjektív biztonságérzetének növelése érdekében, illetve a bűnelkövetési alkalmak visszaszorítása érdekében, a területek átláthatóságának és tisztántartásának céljából „látható”, könnyen megközelíthető külterületeket kell létrehozni és azokat folyamatosan figyelemmel kísérni.

Az átláthatóság érdekében tehető intézkedések között szerepel a közvilágítás szükség szerinti megerősítése, a szemét eltávolítása, a szituációs bűnmegelőzés érdekében az építészeti megoldások alkalmazása.

A tájékozódás elősegítése érdekében információs, tájékoztató táblák elhelyezése, építmények egyedi azonosíthatósággal történő ellátása a beazonosíthatóság érdekében.

A szociális városrehabilitáció bűnmegelőzési szempontjai tekintetében a biztonságos külterületek megteremtése az egyik legnagyobb kihívás, és egyben a legösszetettebb feladatok közé tartozik. Fontos az itt élők életkörülményeinek, fizikai környezetének javítása.

A város ritkán lakott és kevésbé beépített peremkerületei közbiztonságának javításához elengedhetetlen a mezőőri szolgálat aktív és megelőző jellegű közreműködése, amelybe a polgárőrség bevonása is szükséges.

Beavatkozási terület:

Külterületeken élők biztonságának fokozása

Intézkedési területek:

- A közvilágítás rendszeres ellenőrzése, karbantartása, a hibák rövid időn belüli kijavítása.
- A területen élő, a bűnmegelőzés céljaira hatékony együttműködésbe bevonható személyek felkutatása, akár az itt élő kisebbségi lakosok helyi képviselőjén keresztül is.
- A területen dolgozó, szociális feladatokat ellátókkal szélesebb körű kapcsolatrendszer kialakítása, a jelenlegi kapcsolatok bővítése.
- Rendszeres gyalogos, lovas, kutyás mezőőri szolgálat biztosítása, valamint a külterületek folyamatos ellenőrzésének biztosítása
- A zártkerti és telkes övezetekben fokozni szükséges a lovas, a kutyás (terepjáróval és gyalogos) szolgálatban végrehajtott mezőőri ellenőrzéseket, amelyek visszatartó hatással vannak az illegális ingatlanhasználatra, az illegális személtelhelyezésre, a háziállatok rendezetlen körülmények között tartására, a jogsértő elkövetői kör beazonosítására és az elkövetői magatartás megszüntetésére.

- A MiÖR-nél rendszeresített technikai eszközök, a drón gyakoribb és hatékonyabb kihasználása a terület ellenőrzéshez.
 - Az önkormányzati rendeletek felülvizsgálata, a helyi szabályozás szükségszerű és törvényes kiszélesítése.
 - Feladat a külterületi problémakörök részletesebb megismerése céljából problématerkép készítése, valamint az ebben intézkedésre jogosult együttműködő szervezetekkel a megállapításokra történő megfelelő reagálás.
 - Továbbra is biztosítani kell a külterületi városi tömegközlekedési eszközök használati rendjének ellenőrzését, részben biztonsági személyzettel, részben a MiÖR járőreinek jelenlétével, az MVK Zrt.-vel történő egyeztetés alapján.
- Tevékenységek:**
- Tájékoztatni kell a lakosságot mindazon mechanikai, elektronikai biztonsági lehetőségekről, amelyekkel csökkenteni lehet a bekövetkezett bűnesetek számát. Az igények felmérését követően önkormányzatnak szükség esetén biztosítani kell olyan helyiséget, ahol megfelelő vagyonvédelmi tanácsadást és szolgáltatások népszerűsítését lehet elvégezni.
- Javasolt programok:**
- Meg kell újítani a Szomszédok Egymásért Mozgalom (SZEM) lehetőségeit, amellyel az azonos területen élők, a szomszédok odafigyelnek egymásra, a területen megjelenő idegen személyekre, és a támogatást indokolt esetben a hatóságok felé irányuló jelzés teszi teljessé. Kiemelten fontos feladata ez az egyedül élő idős emberek esetében.
- Résztevők:**
- Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának feladattal érintett osztálya
 - Miskolci Rendőrkapitányság
 - polgárőr egyesületek vezetői
- Felelős:**
- a szakterületért felelős alpolgármester
- Határidő:** folyamatos

8.1.3. Vagyonvédelem

A demokrácia egyik jelentős alappillére a tulajdonhoz való jog, az állam, az önkormányzat azonban nem lehet kizárólagosan felelős a tulajdon garantálásában, ebben az állampolgárok felelőssége is nagy. A magánbiztonság része a közbiztonságnak, a közbiztonság építkezik a magánbiztonságból, hiszen a vagyonvédelem, azaz a tulajdon védelme beleolvad a közérdekbe, a vagyonvédelem erősítése kihat a közbiztonság állapotára is.²⁵

²⁵ Tanulmány: Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara előadásából

vagyónvédelmi piramis

A városi komplex biztonsági rendszer megteremtésének egyik alapeleme a vagyónvédelem, ami hatékonyan szolgálhatja az Önkormányzat biztonságszolgáltatási feladatának teljesítését is, az állampolgárok számára pedig nagyobb biztonságérzet nyújtását.

„A viktimológia által bizonyított, hogy a bűncselekmények egy részében a sértett maga is közreműködik azzal, hogy valamilyen módon (magatartásával, hanyagságával, nemtörődömségével) lehetővé teszi, vagy megkönnyíti annak végrehajtását.

Az időskorúak sérelmére jellemzően - elsősorban - vagyon elleni (különösen lopás, betöréses lopás, csalás) bűncselekményeket követnek el.”²⁷

Ezen bűncselekmények helyszíne többnyire az idős ember otthona, illetve közterület (parkok, utca).

„Mindenki válhat bűncselekmény sértettjévé, ezért fontos, hogy a lakókörnyezetében mindenki aktív részese legyen a saját érdekeit is szolgáló bűnmegelőző munkának, tegyen meg minden tőle telhetőt a maga és családja, mások személye, illetve vagyona érdekében.

A vagyónvédelmi intézkedések fő célja az állampolgárok folyamatos tudatformálása révén az önvédelmi mechanizmusaik kialakítása és továbbfejlesztése, az öngondoskodásra való nevelés, valamint a tulajdonhoz kapcsolódó egyéni felelősségérzet kialakítása.”²⁸

Az összes ismertté vált bűncselekmények jelentős hányadát a vagyon elleni bűncselekmények alkotják. Nagyságrendjük, gyakoriságuk miatt alkalmasak leginkább az állampolgári szubjektív biztonságérzet befolyásolására, így megelőzésük különösen indokolt.

Amennyiben megfelelő vagyónvédelemmel rendelkezik az adott terület, úgy az elkövetések áthelyeződnek a kevésbé védett területekre.

Beavatkozási terület:

Intézkedési területek:

Vagyónvédelem

- A lakosság magántulajdon védelmével kapcsolatos igények feltérképezése, azok összegzése.

²⁶ Forrás: Bunyita Ákos: Vagyónvédelem előadás anyaga

²⁷ Forrás: 1744/2013.(X.17.) Kormányhatározat a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023)

²⁸ Forrás: 1744/2013.(X.17.) Kormányhatározat a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023)

- A magántulajdon védelmével kapcsolatos lehetőségek lakosság számára történő ismertetése, népszerűsítése, oktatása, propaganda elkészítése.

Tevékenységek:

- Vagyonvédelmi technikák, módszerek bemutatása, elsajátítása, tanácsadás a lakosság szélesebb körében.

Javasolt programok:

- „Az én házam, az én váram” – vagyonvédelmi vetélkedő szervezése.
- „Kulcs a biztonsághoz” című interaktív programsorozat szépkorúak számára.
- „112 – Ismerd, hogy segíthess!” - a Magyar Rendőrség oktatóprogramja (a 112-es hívószám fontossága).
- Feladat: Program, tájékoztató anyag összeállítása, kidolgozása. azzal a céllal, hogy szórakoztató, könnyű módon elsajátítható, összetett tudás birtokában vészhelyzet esetén a gyermekek merjenek és tudjanak segítséget kérni, illetve szakszerű segítséget nyújtani.
- Rajzpályázat meghirdetése – 112-es hívószám fontossága – „Amikor életet menthetünk” címmel.
- Szerepjátékok, élménypedagógiai elemek a segítségnyújtásban.
- Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának feladattal érintett osztálya
- Miskolci Rendőrkapitányság

Résztevők:

Felelős:

- a szakterületért felelős alpolgármester

Határidő:

folyamatos

8.2. A gyermek és ifjúságvédelem, a megelőzésével kapcsolatos célok, feladatok

*„A gyermek élete olyan, mint egy papírlap, melyen minden arra járó nyomot hagy.”
(Kínai közmondás)*

„A gyermek- és ifjúságvédelem területén elsődlegesen fontos szerepet játszanak az úgynevezett nevelési és kulturális színterek, amelyeknek elengedhetetlen szerepe van a fiatalok védelmében, a védelmi mechanizmusaik kialakításában, az erkölcsi normák közvetítésében, a jogkövető magatartás kialakításában.”²⁹⁾

A megelőzés akkor működik a legjobban, amikor az intézkedések és azok színterei a módszerekkel együtt hatékonyak.

A kiskorúak bűnmegelőzési szempontból kiemelt kockázatnak vannak kitéve. Életkorukra jellemző sajátosságaik miatt – még nem kellően óvatosak, hiszekegyek- és csekély testi erejük miatt kiváló célpontjai a bűncselekmények elkövetőinek. Könnyedén befolyásolhatóak a hasonló korú, domináns társaiktól vagy azok csoportjaitól, és könnyedén kerülnek olyan helyzetbe, amikor a

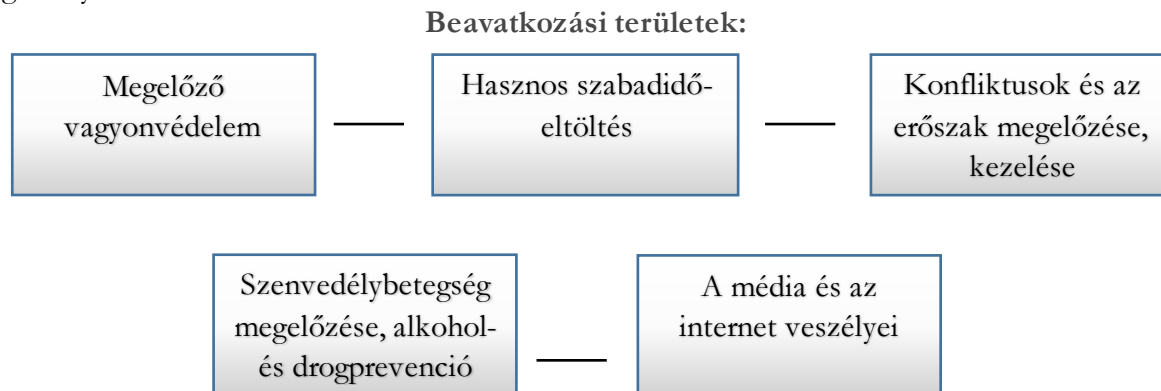
²⁹⁾ Forrás: 1744/2013.(X.17.) Kormányhatározat a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023)

csoport tagjaként követnek el jogsértések, átgondolatlanul. Nincsenek tisztában a jogkövetkezményekkel, és meglepődve tapasztalják azt, az eljárás során.

A gyermek- és ifjúságvédelem intézkedéseinek kiemelten koncentrálnia kell ezen célcsoport igényeire és a kettős célzatú speciális prevenció, életkori sajátosságokat figyelembe vevő programok kidolgozására.

A gyermek- és ifjúságvédelem tevékenységét a családon belül, a nevelési-oktatási intézményekben és a hasznos szabadidő-eltöltés helyszínein tudja kifejteni.

A közoktatási intézmények biztosíthatják az elkövetővé és áldozattá válás megelőzése céljából a tudatos és következetes prevenció munka színterét, annál is inkább, mivel a fiatalokat leginkább befolyásoló közösség, a kortárs csoport is ezen a szintéren érhető el, szervezett formában a legkönnyebben.³⁰

8.2.1. Megelőző vagyontvédelem

A sértetté válásnak objektív és szubjektív okai is vannak. A szubjektív okok közül kiemelésre érdemes a kiszolgáltatottság, a függő viszony, az óvatosság hiánya, gondatlanság, a szükséges vagyontvédelem elmulasztása, felelőtlenség, figyelmetlenség, a védekezésre képtelen állapot.

Az objektív okok közül meg kell említeni a környezet közömbösségét, a környezet elhanyagoltságát vagy akár a terület nem elégséges kivilágítását is. Mindezen okok együttesen segítik a bűnelkövetőket tetteik elkövetésében, járulnak hozzá az áldozattá válás kockázatához.

Minden egyes ember számára elengedhetetlen, hogy tisztában legyen azzal, hogy elsősorban ő a felelős saját és vagyontárgyai (mobiltelefon, tablet, értékes óra stb.) biztonságáért.

A megelőző vagyontvédelem jelentős részben az értékeink megóvására irányuló szokásrendszer alkalmazása. A vagyontvédelmi szempontból célszerű szokásrendszer kialakítása gyermekkorban hatékonyan alapozható meg, lényeges tehát, hogy erre az életkorra ebből a szempontból is kiemelt figyelem irányuljon. Rendkívül lényeges, hogy a fiatalok már a gyermekkortól tisztában legyenek azzal, hogy kikhez, milyen szervezetekhez fordulhatnak segítségért, ha értékeik eltűnését, károsodását tapasztalják.

Gondoskodni kell arról, hogy a fiatalok vonatkozásában minimalizáljuk az elkövetővé válás esélyeit a kortárs csoporton belül. Tudatosítani szükséges a lehetséges következményeket annak érdekében, hogy a fiatalok előre lássák tetteik jogi, erkölcsi és lelki hatásait.

³⁰ Forrás: 1744/2013.(X.17.) Kormányhatározat a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023)

Beavatkozási terület:

Megelőző vagyonvédelem

Intézkedési területek:

- Szülői értekezleten a szülők felvilágosításának elősegítése a fiatalok bűnözéséről, annak kockázatairól.
- Az Önkormányzat a középiskolások számára szervezett „Legyen eszed, hogy eszed legyen” programjába vagyonvédelmi témájú programelemek beépítése.
- A fiatalok által elkövetett vagyon elleni bűncselekmények megelőzése érdekében a „tettek és következmények” témájú előadások kibővítése.
- Növelni és szélesíteni kell a megelőzésben részt vevő szervezetek képviselői által tartott általános, - és középiskolai bűnmegelőzési tanórák számát, melyek segítségével az áldozattá válás csökkenthető.

Tevékenységek:

- Bűnmegelőzési órák megtartása, előadások, bemutatók szervezése, tanácsadás.
- Az élménypedagógia módszerének népszerűsítése a pedagógusok körében.

Javasolt programok:

- Vagyonvédelmi tippadó készítése.
- „Házhoz megyünk!” elnevezésű vagyonvédelmi prevenciós program, vagyonvédelmi vetélkedő megrendezése. A projekt célja az állampolgári biztonság növelése olyan közös tájékoztató kampány segítségével, amely hiteles forrásból, szakértőktől származó információk közreadásával segíti a lakosság eredményes vagyonvédelmének és önvédelmi képességének kialakítását.

Résztevők:

- Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának feladattal érintett osztálya
- Miskolci Rendőrkapitányság
- MiÖR
- sajtószóvivő

Felelős:

- a szakterületért felelős alpolgármester

Határidő:

folyamatos

8.2.2. *Hasznos szabadidőeltöltés*

A szabadidő említése során általában arra a tevékenységre gondolunk, amelynek kitöltését saját magunk választjuk meg, és választunk hozzá tevékenységet is.

A szabadidő eltöltésével kapcsolatban megállapítható, hogy azt a fiatalok nem mindig hasznosan töltik el. Vannak, akiknek „túl sok” a szabadideje, ezért, azt nem tudják hasznosan eltölteni, lődörögnek, haszontalanul töltik szabadidejüket, káros szenvedélyeknek hódolnak. Különösen igaz ez a hátrányos helyzetű családokban élő, sokszor veszélyeztetett fiatalokra.

A ma hatályos gyermekvédelmi jogszabályok lehetőséget biztosítanak arra, hogy a fiatal önmagát veszélyeztető magatartása miatt gyermekvédelmi szakellátásba kerüljön. Ennek oka lehet az iskolakerülés miatti túlzott szabadidő, a „lődörgés”, csellengés, csavargás. Ehhez párosulhat alkohol és/vagy droghasználat, bűncselekmények elkövetése. Az ún. posztindusztriális vagy posztmodern társadalomban a személyes (szabad)idő felhasználásnak egyre nagyobb a jelentősége, annak kihasználása, tartalommal történő kitöltése.

Megfigyelhető, hogy azon fiatalok, akik az iskolai követelményeknek nem tudnak vagy akarnak megfelelni, rendszerint több „szabad” idővel rendelkeznek, mint társadalmi normákat elfogadó

kortársaik. Szabadidejük alakítása egyre inkább központi elemként határozza meg életüket – de úgy, hogy a választott időeltöltési módozatok nem feltétlenül esnek egybe a társadalom által elvárt tevékenységformákkal.

Célként jelölhetjük meg, hogy a gyermekek és fiatalok számára biztosítsuk a szabadidő valóban hasznos eltöltését, ezáltal hozzájáruljunk személyiségük fejlesztéséhez, jövőképük tudatossá tételéhez. Támogatnunk kell a közösséghez tartozás élményét adó programok szervezését, illetve szervezésük patronálását.³¹

Beavatkozási terület:

Hasznos szabadidőeltöltés

Intézkedési területek:

- A csellengő gyermekek számának felmérése, a velük való foglalkozás módszertanának, tevékenységének fejlesztése. Felmérést kell végezni az intézményekben arról, hogy a fiatalok mivel töltik szívesen a szabadidejüket, milyen foglalkozásokra, tevékenységekre lenne igényük.
- Városi prevenciós szolgáltatókkal való együttműködés, olyan szabadidő eltöltési lehetőségek széles skálájának megteremtése, melyek megelőzik, megakadályozzák a bűncselekmény elkövetését.
- A különböző sportszervezetek feltérképezése, az együttműködési lehetőségek kidolgozása. A sport és a bűnmegelőzés kapcsolatának erősítése.
- A szabadidő hasznos eltöltésére irányuló programok, családi játszóházak, családi napok, baba-mama klubok, táborok, csoportfoglalkozások szervezése, amelyek a közösségi kapcsolatok elősegítését szolgálják.
- Alternatív programokkal ismeretnyújtás, közösségfejlesztés, személyiségfejlesztés, erkölcsi minták elfogadtatása, lelki és szellemi feltöltődés biztosítása az egyén és a közösség számára. A programok folytatása, bővítése.
- A család- és gyermekjóléti központ szakmai tevékenységéhez kapcsolódóan fel kell derítse az utcán csellengő, kallódó fiatalokat, fel kell térképezni és megismerni szabadidő eltöltési, magatartási szokásaikat, alternatívákat nyújtani.

Tevékenységek:

- Fokozni kell a gyermekvédelmi jelzőrendszer működésének hatékonyságát, az információáramlás biztosítását.
- A fiatakorúak szabadidejének kulturális és sporttevékenységgel való kitöltése, valamint preventív programok, szolgáltatások biztosításával alternatívát nyújtani a szabadidő hasznos eltöltéséhez így megelőzve a csellengő magatartást.³²

Javasolt programok:

- „Évszaktól-mentes” sportolás lehetőség megteremtése városi szinten minden évszakban.
- „Bűnmegelőzési tanösvény” című rendezvény elkészítése. Olyan tanösvény létrehozása a város területén, ahol a jelentkező osztályok (csoportok) előre bejelentett időpontban játékos feladatokat oldanak meg a pályán (krimi kvízkérdések, logikai játékok, sportfeladatok, bűnmegelőzési totó, szituációs és szerepjátékok).

³¹ Forrás: Kátainé Lusztig Ilona: Gyermekvédelem és szabadidő pedagógia (Nevelőcsaládokban élő gyermekek szabadidős tevékenységei Bács-Kiskun megyében 2011-2014 között)

³² Forrás: Miskolc MJV Önkormányzat Bűnmegelőzési Stratégiája (2019-2024)

- „Ezer Lámpás Éjszakája” az eltűntek éjszakája című rendezvény folytatása. Az eltűnt gyermekek világnapjához kapcsolódóan jótékonyági koncert- és programsorozat szervezése. Családi nap a Népkertben család- és gyermekprogramokkal, rendőrségi bemutatókkal és bűnmegelőzési felvilágosítással. Este világító lámpások elengedése „Hogy minden gyermek hazataláljon” szlogen fontossága.
 - „Figyeljetek rám!” novellaíró verseny meghirdetése középiskolások számára.
 - „Biztonságos VAKÁCIÓ” program kidolgozása. Szülői tájékoztató anyag elkészítése (internet veszélyei, a káros tartalmak kiszűrése, tudatos ellenőrzött internethasználat, zaklatás, egyedül otthon).
 - „Az én sportom, én így csinálom.” Találkozás olyan sikeres, ismert emberekkel (pl. sportolókkal), akik saját példájukon keresztül mutatják be a drogmentes, örömteli életet.
 - „Student Rendész” önként jelentkező, több idegen nyelvet beszélő középiskolások bevonása (közösségi szolgálat szervezése) az idegenforgalmi szezonban Miskolcra látogató hazai és külföldi turisták segítésére, útbaigazítására a turisztikailag frekvenciált városrészekben a rendészek munkáját segítve.
- Résztvevők:**
- Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának feladattal érintett osztálya
 - MESZEGYI Család és Gyermejjóléti Alapellátások Igazgatósága
 - köznevelési intézmények, civil szervezetek, sajtószerző
- Felelős:**
- a szakterületért felelős alpolgármester
- Határidő:** folyamatos

*„A szokások legjobb szolgáink, vagy legrosszabb uraink.”
(Nathaniel Emmons)*

8.2.3. Szenvedélybetegség megelőzése, alkohol-és drogpreevenció

A szenvedélybetegségek kialakulása nem egyszeri alkalom, hanem folyamat! A rizikót növeli minden olyan tényező, amelyben az ember önértékelése sérül.

Az emberek társadalmi együttélése akkor működik, ha az egyén alkalmazkodik a társadalomban elfogadott normákhoz, viselkedési szabályokhoz. Természetesen nincs olyan társadalom, ahol nem lenne tapasztalható a szabályok megszegése. A normaszegést nevezik devianciának, a viselkedést deviáns viselkedésnek.

A deviancia alatt olyan gyűjtőfogalmat értünk, amellyel leírjuk mindazon a viselkedéseket és életviteli módokat, amik eltérnek a társadalom által elfogadott szokásoktól, normáktól, és egyben károsak is az egyén személyiségfejlődése szempontjából.

„A deviáns viselkedések közé tartoznak a szenvedélybetegségek is, amely a társadalmi beilleszkedési zavarok egyik formája, s mint ilyen gyakran játszhat szerepet más, hasonló típusú zavarok kialakulásában. A szenvedélybetegség lényege, hogy amennyiben a személy az adott készítmény szedését csökkenti, vagy abbahagyja, elvonási tünetek jelentkezhetnek. Kialakulása során az egyén pillanatnyi örömeire cseréli fel hosszú távú céljait és törekvéseit.”³³

A szenvedély kialakulása során átalakul az egyén értékorientációja – és a szenvedéllyel kapcsolatos értékek kerülnek előtérbe. Az alkohol és a drogok használata egyre inkább jelen van a fiatalabb korosztályok körében is, egyes társadalmi csoportokban jelentős mértéket öltve. A szülők

³³ Forrás: Bartos Molnár Tímea: A káros szenvedélyek formái, a káros szenvedélyek korai felismerése

bármennyire felelősek is a gyermekeikért, sajnos gyakran nem rendelkeznek a megfelelő információkkal vagy képességekkel annak érdekében, hogy felismerjék a problémát, és önállóan vagy szakember segítségével megoldást találjanak rá.³⁴

Az Önkormányzat szakintézményei segítséget nyújthatnak a gyermekeknek, a fiataloknak, illetve szüleiknek a megfelelő tájékoztatás terén, legyen szó akár a felismerés segítségéről, akár arról, hogy probléma esetén tudják, kihez, milyen szervezetekhez fordulhatnak szakszerű segítségért.

A gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésében, az alkohol- és drogreprevencióban érintett valamennyi szervezet és intézmény közötti együttműködés színtereként fontos koordinációs szerepet tölt be Miskolcon a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum. A KEF fő feladatai közé tartozik a gyermek- és fiatalkori alkohol- és kábítószer fogyasztás helyi jellemzőinek feltárása az érintett szervek együttműködésével, helyi megelőzést szolgáló cselekvési program kidolgozása.

A szociális, egészségügyi, köznevelési és rendvédelmi területek együttműködésén alapuló gyermekvédelmi jelzőrendszer is jelentős szerepet tölthet be abban, hogy a segítségnyújtás hatékony és célirányos legyen.

Több miskolci civil- és egyházi szervezet is részt vállal – lehetőségei szerint egy-egy időszakra, illetve hosszabb távon – a szenvedélybetegségek elleni küzdelem és a drogreprevenció feladataiból. A Drogambulancia Alapítvány, a Laurus Szociális és Kulturális Egyesület, vagy a Baptista Szeretetszolgálat is hagyományosan aktív szereplői a problémák kezelésének.

A rendőrség és a rendészet rendszeres egyeztetései és közös járőrszolgálatai a droghasználók jellemző megjelenési helyeinek minél pontosabb felderítése mellett preventív szerepet is betölthet az információ áramlás hatékonyságának javításával. A rendőrség ezen túl a régóta működő DADA és ELLEN-SZER programjaival is hozzájárul a drogokkal kapcsolatos preventív munkához.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata ötödik éve biztosít olyan programokat a város középiskolásai számára, amelyek közösségfejlesztési célúak, a szabad idő hasznos eltöltésére adnak mintákat, és egyben drogreprevenációs célokat is szolgálnak. Az Iskolai Közösségi Szolgálat tartalmas kitöltésére is lehetőséget adó „Legyen eszed, hogy eszed legyen” program jellemzően az élet jó dolgaira való rászoktatás elve mentén szervez fejlesztő programokat, ugyanakkor bűnmegelőzési információk szakszerű átadásával a fiatalok tudását gyarapítja, és tudatosságát fejleszti.

Beavatkozási terület:

Intézkedési területek:

Szenvedélybetegség megelőzése, alkohol-és drogreprevenció

- A közoktatási intézmények pedagógiai programjaiba be kell építeni a bűnmegelőzési tevékenységet, személyiségfejlesztő programokat, a felvilágosító, felzárkóztató előadásokat az alkohol-és drogreprevenációs interaktív előadásokat.
- A szülők felvilágosításának elősegítése szülői értekezleteken a fiatalkori bűnözésről, annak kockázatairól.
- Növelni és szélesíteni kell a megelőzésben részt vevő szervezetek képviselői által tartott általános, - és középiskolai bűnmegelőzési tanórák (osztályfőnöki órák) számát, melyek segítségével az áldozattá válás csökkenthető.

³⁴ Forrás: Bartos Molnár Tímea: A káros szenvedélyek formái, a káros szenvedélyek korai felismerése (Egészségmegőrzés-egészségfejlesztés-egészségnevelés)

- A KEF szerepének növelése a kábítószer prevencióval kapcsolatos pályázatok koordinálásában, illetve családi és korosztályi programok működtetésében.
- Folytatni kell a szórakozóhelyek fokozott ellenőrzését az alkohol- és kábítószer-fogyasztás csökkentése érdekében. A jogszabályi előírások betartása érdekében a vendéglátóipari egységeket és környéküket kell elsősorban a veszélyeztetett időszakban, szakemberek bevonásával ellenőrizni. Ifjúságvédelmi, iskolakerülő és éjszakai őrzőjáratokat kell ismételtelen szervezni az illetékes hatóságok bevonásával.
- Fiatalok biztonságos éjszakai szórakozásának elősegítésére „Gina” elnevezésű (parti drog) kimutatására alkalmas "Xantus" nevű karszalag beszerzése, propagálása megfelelő fórumokon (<https://www.xantushungary.com/>). (Lehetőség szerint eljuttatni a középiskolások számára.)
- Az Önkormányzat a középiskolások számára szervezett „Legyen eszed, hogy eszed legyen” programjába célszerű lehetőség szerint áldozatvédelmi és prevenciók témájú programelemeket is beépíteni azokkal bővíteni.

Tevékenységek:

- A rendőrséggel összhangban kiemelten kell kezelni a drogprevenció a DADA és ELLEN-SZER program feladatrendszerét, kibővítését.
- A „Biztonságos Drogmentes Szórakozóhely” kialakítása Miskolc belvárosában.
- A beléptetésnél fokozott ellenőrzés végrehajtása a tiltott eszközök megtalálása érdekében. Megfelelő létszámú biztonsági őr alkalmazása. Belső kamerarendszer üzemeltetése. Célszerű 18 év alatti kiskorú szórakozók láthatóvá, észrevehetővé tétele pl. karszalag használatával. Évente egy drogprevencióval kapcsolatos esemény megtartása.
- A város közbiztonságának megteremtésében egyre nagyobb szerepet betöltő MiÖR munkáját célszerű a drogprevenció területre is kiterjeszteni.

Javasolt programok:

- „Te már biztonságban lehetsz”, vagy "Itt a szórakozás biztos" elnevezésű rendezvény elindítása.
- „Krimifalók napja” szakmai nap megszervezése, előadások, vetítések, ujj- és tenyérlenyomat vétel, játékos feladatok. Találkozás magánnyomozóval, terrorelhárítóval, kriminálpszichológussal, készülhet „rabosító fénykép” (börtönmúzeumi kiállítás). Bűnügyi helyszín rekonstrukciója, kriminális viselkedésformák, hazugság pszichológiájának a megismerése, a grafológia rejtélye.
- „A kábítószer elleni küzdelem nemzetközi napja” work-shop a Rendőrség, Drogambulancia, KEF, ÁNTSZ, civil szervezetek részvételével együtt-gondolkodásra ösztönzés. Kiállítás szervezése, a „Már leszokott fiatalok beszámolója” műhelybeszélgetés, filmvetítés, kiscsoportos feldolgozás, szerepjáték, élménypedagógiai elemek alkalmazása.

Résztevők:

- Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának feladattal érintett osztálya
- Miskolci Rendőrkapitányság

- Miskolci Kábítószer Egyeztető Fórum
 - Miskolci Drogambulancia
 - MESZEGYI vezető
 - a szakterületért felelős alpolgármester
- Felelős:**
Határidő: folyamatos

„Ha nem vagy része a megoldásnak, akkor a probléma része vagy.”
(Eldridge Cleaver)

8.2.4. Konfliktusok és az erőszak megelőzése, kezelése

Az erőszak manapság az élet minden színterén jelen van, kezdve az óvodától, az iskolán, sportpályán keresztül a munkahelyen és még nagyon sok más területen. Azt tapasztaljuk, hogy megjelenési formája egyre változatosabb, gyakoribb és az egyre fiatalabb korosztályokat is érinti. A jelenség komplexitását és időszerűségét jelzi az is, hogy kezelésével a pszichológusok mellett, pedagógusok, jogászok, médiaszakemberek is foglalkoznak. Kezelésének alapfeltétele az is, hogy minél pontosabb ismeretekkel rendelkezünk az agresszió okairól, a megnyilvánulásairól, valamint az agresszió kezelésének pszichológiai és pedagógiai lehetőségeiről.

Sajnálatosan korunkban a családi szülő-gyermek beszélgetések száma szinte folyamatosan csökken, és ehelyett a fiatalok kortársaikkal beszélnek meg felmerült problémáikat, érzelmi csaldásaikat.

A problémák megoldásában nem segít vagy nem érkezik időben a szülő, vagy más idősebb családtag hiányzó tapasztalata, támogató tanácsa. A konfliktusok megoldásához az információk sokszor ekkor az internetről származnak, ahol a gondolatok legtöbbször kontroll nélkül áramolhatnak.

A szabadon terjedő nyelvi agresszió és a médiából áradó gyakran durva ingerek is hátrányosan befolyásolják fiataljainkat. A serdülők még nem számolnak tetteik következményeivel. A kortárs csoport nyomása általában a legerősebb hatás az életükben, kiemelten fontos tehát a konfliktusok közös megelőzése, illetve a konfliktus oldása képességének elsajátítása.³⁵

Beavatkozási terület:

Intézkedési területek:

Konfliktusok és az erőszak megelőzése, kezelése

- Programok kidolgozása, amelyek az iskolai kereteken belül a diákok közösséggé formálását célozzák meg. Ezen programok a közös problémamegoldás lehetőségének elsajátítását és az egyéni felelősségvállalás kifejlesztését teszik lehetővé.
- Olyan iskolai programok támogatása, amelyek segítségével bevonják a szülőket is az iskola életébe. Szülők részére kialakított segítségnyújtás, tanácsadás, illetve készségfejlesztő képzések tartása az iskolán belül, vagy a közösségi terek szervezésében.
- Az iskolák, civil szervezetek, egyházak közösségépítő és prevenciósz tevékenységének összefogása, koordinálása.
- Folyamatos csoportos és személyes segítségnyújtás, mentorálás, szupervízió, esetmegbeszélő csoport a pedagógusoknak az új eszközök biztonságos használata, a felmerülő szakmai kérdések megválaszolása, valamint a motiváció és a változási folyamat fenntartása érdekében.
- Szülői kompetenciák fejlesztése, erősítése, konfliktusok és az erőszak megelőzése, kezelése, családvédelmi funkciójának növelése,

³⁵ Forrás: <http://www.erdelyitarsadalom.ro> Szilágyi István: Az agresszió kezelésének pedagógiai lehetőségei (2017)

modellprogram bevezetése szülői értekezleteken. A szülők felvilágosításának elősegítése a fiatalkori bűnözésről, annak kockázatairól.

Tevékenységek:

- A diákok részvételén alapuló folyamatok támogatása annak érdekében, hogy felismerjék, megértsék a zaklatás, kirekesztés, agresszió folyamatát.³⁶
- Önismereti készségfejlesztő tréningek, drámapedagógiai eszközök alkalmazása diákok számára minél fiatalabb életkortól, konfliktus- és agressziókezelés a mindennapokban, erőszakmentes kommunikáció kialakítására fejlesztő tréning,
- Kortárs mediációs képzés, kortárs segítő képzés.
- Korosztályi agresszió témájával foglalkozó iskolai és kollégiumi színjátszó körök, irodalmi színpadok támogatása.
- Színházi nevelés keretében korosztályi agresszióval foglalkozó színházi előadások szervezése, feldolgozása a diákokkal.
- Komplex intézményfejlesztés:
 - Jogismereti tréning a pedagógusoknak.
 - Kortárs-segítők képzése diákok részére.
 - Osztálytermi színház berendezése, folyamatos előadások.
 - Mentálhigiénés csoportok szervezése, kiscsoportos, egyéni foglalkozások keretében.
 - Környezet-fejlesztés, környezettudatosság a mindennapokban.
- A kortárs mediációs rendszer kialakítása, működtetése a pedagógusok és külső szakemberek folyamatos támogatásával, tanácsadás, előadás, bemutató.
- Biztonságos hely („titkok helye”) kialakítása lehetőleg minél több iskolában, valamint segítséget nyújtó szakember biztosítása.
- Az „Iskolai erőszak megelőzése – Dolgozz az erőszak ellen!” című kampány megszervezése.

Javasolt programok:

A gyermekkori bűnmegelőzés egyik új eszköze lehet a kortársképzés, melynek keretében arra fogékony diákokat kell felkészíteni arra, hogyan veheti észre a rizikófaktorokat, és hogyan tudja megváltoztatni a bekövetkező eseményeket saját környezetében, miként terelheti önmaga jó irányba az eseményeket, és az előforduló válsághelyzetben kitől és hogyan kérhet segítséget.

- Önismereti, konfliktuskezelő tréningek, mentálhigiénés foglalkozások (stresszoldó technikák), filmvetítés, valamint a helyreállító igazságszolgáltatás eszközeit alkalmazó eljárások szervezése a szabadidős programokban (élménypedagógiai foglalkozás, tábor, sportfoglalkozás).
 - A roma kisebbség helyzete, megoldások keresése a felzárkóztatásban
- A Komplex Instrukciós Program (KIP) bemutatása, tapasztalatai (Generációk Közötti Párbeszéd Program). A Generációk Közötti Párbeszéd program az általános iskolák számára, 6-14 éveseknek kidolgozott program.

A jó közösségi iskola jellemzője a nyitottság. Ez egyrészt azt jelenti, hogy a szülők aktív szerepet vállalnak az iskola életében, másrészt az intézmény olyan szolgáltatásokat nyújt, amelyet nem csak a diákok vehetnek igénybe.

³⁶ Forrás: Miskolc MJV Önkormányzat Bűnmegelőzési Stratégiája (2019-2024)

Cél, hogy a gyermek és a felnőtt egymástól tanuljon, kapcsolat alakuljon ki a generációk között, megismerjék egymást, a múltat, és beszéljenek a jövőről. A program célzottan szolgálja a gyermekek és családtagjaik közötti kommunikációt.

A Program fontos célja továbbá, hogy a szülő – a megszólításán keresztül – fontosnak érzi az iskolát, támogatja gyermekét az iskolába járásban, tudja, hogy az iskola megfelelő hely gyermeke képzéséhez.³⁷

Résztvevők:

- Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának feladattal érintett osztálya
- Miskolci Rendőrkapitányság
- MESZEGYI Család és Gyermejkölési Alapellátások Igazgatósága
- a szakterületért felelős alpolgármester

Felelős:

Határidő:

folyamatos

8.2.5. Média és az Internet veszélyei

Az emberek közötti kapcsolattartás egyik legfontosabb területe napjainkban az internet és a közösségi média.

Az eddig felmérések szerint hazánkban a Facebook és a Twitter az egyik legnépszerűbb közösségi média platform, melyeknek mindennapos látogatói bázisa folyamatosan bővül.

A közösségi médiát használók között a fiatalabb korosztály a legaktívabb.

A legtöbb közösségi oldal használatára vonatkozó szabályok meghatározzák a felhasználók legalacsonyabb életkorát, de ennek ellenőrzése és betartása valójában lehetetlen.

Ismert, hogy a kontrollálatlan közösségi média-használat súlyos pszichológiai következményekkel járhat. Megváltoztathatja a használó magatartását, kialakulhatnak devianciák, lecsökken a személyes kapcsolattartások száma, az áttérődik az internetre, és nem mellékesen az online zaklatás veszélye is jelentős. Ugyancsak fennáll a káros tartalmak megtekintésének lehetősége, az adathalászat, az adat- és személyiséglopás.

Alapvető feladat a fiatalokkal tudatosítani az internethasználat veszélyeit, és a biztonságos használat módját.

Ezt követően a gyermekek érdekében szinte kötelesség folyamatosan kontrol alatt tartani a gyermek internet használatát, azt, hogy hová regisztrált, és milyen tartalmakat néz, vagy tevékenységet folytat.

A mai hétköznapok elengedhetetlen, szerves része az elektronikus tevékenység, hiszen az információcsere, de a tanulás egyes elemei is ezen a platformon zajlanak. Az ezzel járó veszélyekre való odafigyelés és adekvát reagálás, vagyis a digitális immunrendszer kialakítása azonban hosszabb és tudatos, következetes munkát igénylő folyamat. Más szereplők mellett a gyermek- és ifjúságvédelem kikerülhetetlen feladata is, hogy segítsen a fiatalokat olyan képességek birtokába juttatni, amelyekkel tudatosan, célszerűen és személyiségüket fejlesztő módon használhatják a világunkat átszövő kibertechnológiát.³⁸

Beavatkozási terület:

Intézkedési területek:

Média és az Internet veszélyei

- Olyan programok szervezése, ahol a szülő és a gyermek is megtanulhatja, hogyan tudja kiszűrni a káros vagy hiteltelen információt, hogyan tudja megvédeni magát az interneten keresztül

³⁷ Forrás: K. Nagy Emese: Generációk Közötti Párbeszéd Program (Komplex Instrukciós Program alkalmazása)

³⁸ Forrás: Nemzeti Kibervédelmi Intézet ajánlásai

érkező támadásoktól, zaklatásoktól, vagy hogyan előzheti meg, hogy zaklatóvá váljon.

- A város számára rendelkezésre álló médiafelületek bevonása a fiatalok tájékoztatásába.
 - Civil szervezetek ösztönzése olyan ifjúsági programok szervezésére, amelyek tartalmazzák a kibertechnológia biztonságos használatához szükséges ismereteket.³⁹
- Tevékenységek:**
- A legveszélyeztetettebb korosztályok, az idősek és a gyerekek, fiatalok ismeretszerzését kifejezetten számukra tervezett programokkal és tájékoztató anyagokkal kell segíteni, figyelemmel a számukra érthető nyelvezetre, és a könnyű hozzáférés szempontjára.

Javasolt programok:

- Az Európai Unió kezdeményezésére az adott év második hónap, második hetének, második napja a „*Biztonságos Internet Nap*”.
- Az esemény célja, hogy felhívja a szélesebb közönség, ezen belül is elsősorban a gyermekek és fiatalok figyelmét a mobiltelefonok és online technológiák tudatosabb és biztonságosabb használatára.
- Közoktatási intézmények közötti online vetélkedő megszervezése, „*Amikor online vagyok*” címmel.
- Előre meghirdetett versenyfeladat plakát, kisfilm, interjú készítése a témakörben.
- Tájékoztató anyag elkészítése (média bevonása).
- Online beszélgetés, szakemberek bevonásával.

Résztvevők:

- Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának feladattal érintett osztálya
- Miskolci Rendőrkapitányság
- MESZEGYI Család és Gyermekjóléti Alapellátások Igazgatósága
- sajtószóvivő

Felelős:

- a szakterületért felelős alpolgármester

Határidő:

- folyamatos

8.3. A bűncselekmények áldozatainak segítése, az áldozattá válás megelőzése (a kapcsolati erőszak csökkentése, az időskorúak védelme)

„Az állam áldozatpolitikai feladata, ezen belül áldozatsegítési kötelezettsége is, mivel az elkövetők alapvető emberi jogainak betartása mellett az áldozatok jogait is biztosítani kell.

A kriminálpolitika részeként ma már az állam az elkövetők megbüntetése mellett lehetővé teszi, hogy más szempontok is érvényesüljenek, többek között a megelőzés és a helyreállítás.”⁴⁰

Az áldozatsegítés a bűncselekmény vagy a tulajdon elleni szabálysértés következtében sérelmet szenvedett személyek testi, lelki sérülésének, illetve vagyoni kárának lehető legteljesebb mértékben történő csökkentése.

A szubjektív biztonságérzet és az áldozattá válás esélye sem egymástól elválasztható fogalmak. Az áldozattá válás elkerülése érdekében, és az esetleg már bekövetkezett jogsértések esetében is kiemelten fontos a megfelelő tájékoztatás előzetesen és utólag egyaránt.

Ehhez a rendelkezésre álló összes kommunikációs lehetőséget fel kell használni.

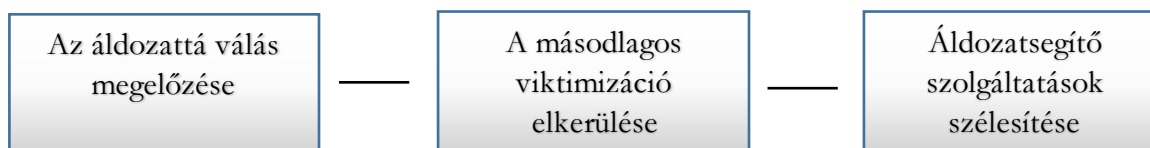
³⁹ Forrás: Miskolc MJV Önkormányzat Bűnmegelőzési Stratégiája (2019-2024)

⁴⁰ Forrás: 1744/2013.(X.17.) Korm. határozat a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023)

A helyreállító igazságszolgáltatás lényege, hogy akceptáljuk a sértett, az áldozat jogos igényét arra, hogy a megváltozott élethelyzetben segítséget kaphasson. Az áldozat ettől kezdve már nemcsak egy speciális, az esetről közvetlen ismeretekkel rendelkező tanú, hanem olyan személy, akinek érzelmi, pszichikai, fizikai, végső soron anyagi rehabilitációja, társadalmi integrálása az egész közösség érdekében áll.

Az áldozatsegítés egyik fontos eleme, a prevenció, annak fontos szerepe. A tapasztalatok szerint, aki egyszer már volt sértettje vagy áldozata egy bűncselekménynek, nagyobb eséllyel lesz ismét áldozat, mint aki eddig még nem kényszerült ilyen helyzetbe⁴¹

Beavatkozási területek:

Beavatkozási terület:

Intézkedési területek:

Az áldozattá válás megelőzése

- Drámapedagógiai elemek használata a személyiségfejlesztő programokban, önvédelmi képességek, technikák fejlesztése, azok ismertetése, konfliktuskezelésben történő felhasználás.
- A gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékony működtetése, napi kapcsolattartás különösen a gyámhivatal, a gyermekvédelem szereplői, az oktatási-nevelési intézmények, a családsegítők és a rendőrség között.
- Felvilágosító programok szervezése az oktatási intézményekben, ahol a fiatalok megismerhetik, melyek a legjellemzőbb, sérelmükre elkövetett bűncselekmények, tájékoztatást kapnak arról, hova fordulhatnak az őket ért támadások esetén.
- Az idősek részére kialakított segélyhívó rendszerek fejlesztése, bővítése, a rászoruló körében történő propagálása.
- Széleskörű tájékoztatás arra vonatkozóan, hogy a bűncselekmény áldozat milyen felvilágosítást kap a büntető eljárásbeli jogairól és kötelezettségeiről, a számára elérhető támogatások fajtáiról, feltételeiről, egyéb ellátásokról, juttatásokról, jogérvényesítési lehetőségekről, állami, önkormányzati, civil és egyházi szervezetek elérhetőségéről, az ismételt áldozattá válás elkerülésének lehetőségeiről.
- Média bevonása (újságcikk, műhelybeszélgetés, tájékoztató anyag készítése) tájékoztatás, felvilágosítás az áldozatsegítő szolgáltatásokról, a segítő szervezetekről az ismételt áldozattá válás kockázatának csökkentése érdekében.
- Színházi előadás megszervezése fiataloknak foglalkoztató és élménypedagógiai programmal gyermekotthonokban potenciálisan érintett fiatalok részvételével. Az előadás és a hozzá kapcsolódó

⁴¹ Forrás: 1744/2013.(X.17.) Korm. határozat a Nemzeti Bünmegelőzési Stratégiáról (2013-2023)

foglalkoztató oktató előadás elsősorban a prostituálttá válás és emberkereskedelem veszélyének kitett fiatalok lehetőségeit, és az áldozattá válás folyamatával foglalkozik.⁴²

- Az időskorúak védelmében vagyon és áldozatvédelmi projekt kidolgozása egészségmegőrző programokkal, vagyonvédelmi bűnmegelőzési előadásokkal, vetélkedőkkel, kisfilm vetítéssel. A program célja a szépkorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények visszaszorítása, az idősek szubjektív biztonságérzetének megteremtése és növelése, a bűnözést elősegítő hatások mérséklése, a bűnalkalmak csökkentése.
- A közoktatási intézmények pedagógusai, a gyermekjóléti szolgálatok munkatársai számára tájékoztatás arról, hogyan ismerhetik fel a kapcsolati erőszak jeleit, a családban történő bántalmazást, valamint interaktív képzés megtartása az érintettek számára. A képzésben előadóként fel kell kérni gyermekpszichológust, illetve rendőrszichológust, mentálhigiénés szakembert, védőnőt, gyermekorvost.

Javasolt programok:

- „Szülők akadémiaja” vagy „Szülők kisokosa” című műsor elindítása a médiában (Minap cikksorozat).
- „Melletted állok, bízhatok bennem!” címmel tájékoztató előadás, program szervezése gyermekotthonok leány lakói számára.
- „Kortalanul” című rendezvénysorozat idősek részére filmvetítéssel.
- „A gyermekbántalmazás pszichés jelei a gyermekrajzokban”. Tanulmány készítése pedagógusok, orvosok, szociális, egészségügyi és gyermekvédelmi területen dolgozók részére.
- „Jogok napja Miskolcon” címmel egész napos rendezvény. Beszélgetések szakértőkkel, a gyerekek ügye mellett elkötelezett sztárokkal.
- Játszósarok, expo és közösségi programok szervezése, az anyaság és a munka kapcsolata, a gyermekkori traumák, a pozitív szülőség kritériumai, a környezetvédelem hatása az emberiségre, a gyermekjogok és az élménypedagógiai módszerek megismerése.
- Nyugdíjas klubokban prevenció előadás megszervezése: „Hogy ne váljunk áldozattá!” címmel. Csalók, trükkös tolvajok, zsebtolvajok elleni megelőző védekezés lehetséges módszereinek bemutatása, elsajátítása.
- Műhelybeszélgetés, tájékoztató anyag készítése.

Résztvevők:

- Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának feladattal érintett osztálya
- Miskolci Áldozatsegítő Központ
- Miskolci Rendőrkapitányság
- MiÖR
- sajtósóvivő
- a szakterületért felelős alpolgármester
- folyamatos

Felelős:

Határidő:

„Nem elég tisztességesnek lenni – annak is kell látszani!” (Mikszáth Kálmán)

⁴² Forrás: www.lathataroncsoport.hu (Kiálllok érted láthatáron csoport programjai)

8.4. *A bűnisméltés megelőzése*

Az Önkormányzatnak szerepet kell vállalnia a településen élő bűncselekményt elkövetők visszailleszkedésének, reintegrációjának megvalósításában, szélesebben kell együttműködnie a pártfogó felügyelettel és a területen lévő büntetés-végrehajtási intézetekkel. A pártfogói rendszer önmagában nem képes beteljesíteni társadalmi céljait, ahhoz szükséges a civil, közösségi támogatás is.

A mai magyar társadalomban a bűncselekményekkel okozott károk megtérítése a jelenlegi igazságszolgáltatási rendszer eszközeivel még nem éri a kívánt szintet. Ez a terület fejlesztést igényel, és ezt szolgálja a resztoratív (helyreállító) szemlélet.

A ma ismert legfejlettebb eszköz a helyreállító igazságszolgáltatás, amelynek lényege, hogy optimális esetben az elkövetőt felelősségvállalásra készíti, és ezzel tehermentesíti az állami igazságszolgáltatási rendszert. Kiemelt szerepet szán az egyéni felelősségvállalásnak.

Az elmúlt időszakban a büntetés-végrehajtási szervezet egyik kiemelten fontos feladata lett a reintegrációs folyamat teljesítése érdekében az együttműködés kialakítása és fenntartása a társadalmi és civil szervezetekkel. A büntetés-végrehajtási intézetek ma már meglehetősen sok olyan programot szerveznek, amelynek célja a fogvatartottak a társadalomba történő visszailleszkedésének elősegítése. Az oktatás, a képzés szerepe elsősorban a fiatalok és szabadságvesztésüket töltő elkövetők számára fontos annak érdekében, hogy rendelkezzenek megfelelő alapképzettséggel, elősegítve ezzel a szabadulás utáni továbbtanulás lehetőségét.

A fogvatartottak felnőttképzésében fontos, hogy megteremtse az az alapot, amellyel a szakmai képzés elkezdhető, elősegítve ezzel a fogvatartottak visszailleszkedését a társadalomba.

Beavatkozási terület:

A bűnisméltés megelőzése

Intézkedési területek:

- A szervezett bűnözéssel érintett szórakozóhelyek fokozott ellenőrzése és indokolt esetben bezárása vagy a nyitvatartás korlátozása.
- A kortárs csoportok negatív befolyásának csökkentése.
- Az alkohol és drog hatása alatt bűncselekményt elkövetőket segítő, valamint az önsegítő intézmények, csoportok támogatása.
- Kellő figyelmet kell fordítani az átmeneti nevelésből kikerülő fiatal felnőttekre, családsegítő szolgálat, önkormányzat, polgárőrség összefogásával.
- A büntetésüket letöltött elkövetőket támogató civil kezdeményezések felkarolása.
- A tolerancia növelése a nemzetiségek, a büntetés hatálya alatt álló, és a bűncselekmények áldozatai iránt.
- A reintegráció érdekében helyi közösségi programokba, szerveződésekbe be kell vonni a büntetés, és utógondozás hatálya alatt állókat.

Tevékenységek:

- A helyreállító igazságszolgáltatási eszközök lehetőségeinek megismertetése, mediáció bevezetése.
- Média feladata: A tömegtájékoztatás vegyen részt a helyreállító igazságszolgáltatás eszközeinek megismertetésében, a tájékoztatásban.
- „Fogadd vissza őt!” kampány keretében a bűnelkövetők reintegrációs közösségi feltételeinek erősítése.

Javasolt programok

- Résztvevők:**
- Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának feladattal érintett osztálya
 - Miskolci Rendőrkapitányság
 - MiÖR
- Felelős:**
- a szakterületért felelős alpolgármester
- Határidő:**
- folyamatos

9. Bűnmegelőzési kommunikáció

9.1. A kommunikáció jelentősége a városi biztonság megteremtésében

„A bűnözési helyzet korrekt ismertetése, a bűnmegelőzési programok hatékonyságának tudatosítása alapvető feladat. El kell érni, hogy a média a bűnözéskezelés pozitív eredményeit mutassa be, és ismertesse a hatékony megelőzési technikákat.

A kommunikáció során meg kell találni azt a kényes egyensúlyt, amely lehetővé teszi, hogy az állami beavatkozást, fellépést az érintettek elfogadják, ugyanakkor figyelni kell arra, hogy azok ne a bűnözéskezelés mindenki által igaznak vélt sztereotípiáiból táplálkozzanak, hanem valóban hatékony megoldásokat hordozzanak.”⁴³

A médiának az eddigiekhez képest nagyobb szerepet kell kapnia a jogkövető magatartás kiemelt szerepet kell adni a normakövető magatartás népszerűsítésére, valamint feladatot kell vállalnia a bizalom helyreállítása érdekében.

Napjaink sajtóhírei egy-egy esemény kapcsán a valóságtól eltérő képet nyújtanak a lakosság számára. Fontos, hogy a bűnmegelőzési kommunikáció valós alapokon nyugodjon, mentes legyen a szenzációhajhász és nem hiteles tájékoztatástól, éppen ezért indokolt a hiteles és a bűnmegelőzést elősegítő tájékoztatás megteremtése.

Az információ közlésére és közvetítésére szolgáló lehetőségek

➤ *A média:*

- a) az országos írott és elektronikus média,
- b) a helyi újságok, rádió, televízió,
- c) az Internet.

➤ *Helyi lehetőségek:*

- a) önkormányzati képviselők, és a polgárőrség tagjainak bevonásával,
- b) rendőrségi, önkormányzati rendészeti programokon keresztül,
- c) lakossági fórumokon, közösségi rendezvényeken,
- d) a társadalmi és civil szervezeteken keresztül.

Beavatkozási terület:

A kommunikáció jelentősége a városi biztonság megteremtésében

Intézkedési területek:

- A városi bűnmegelőzés valamennyi résztvevője között fenn kell tartani a partneri együttműködést, amely a folyamatos és rendszeres kapcsolattartáson alapul.
- Az állandó rendészeti jelenlét tudatosítása a lakosságban annak érdekében, hogy a szubjektív biztonságérzetet fenntartsuk, azt javítsuk.

⁴³ Forrás: 1744/2013.(X.17.) Korm. határozat a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023)

Tevékenységek:

- A városi biztonságról szóló információk a lakosság minél szélesebb köréhez történő eljuttatása.
- A bűnmegelőzési tevékenységet végzők egymással tartsanak kapcsolatot annak érdekében, hogy képesek legyenek a közös cél érdekében a lehető leghatékonyabban együtt dolgozni.
- A rendelkezésre álló elektronikus és nyomtatott sajtó hatékonyabb alkalmazása a közbiztonságot érintő eseményekről, bűnmegelőzési tevékenységről, programokról szóló információk területén.
- Digitális kommunikáció (Internet) bevonása a közbiztonsággal kapcsolatos információ áramlásba, néhány perces, rövid ismeretterjesztő, figyelemfelhívó, bűnmegelőzést segítő anyagok széles körben történő eljuttatása a lakossághoz.
- Hatékony, és látható eredményeket kizárólag folyamatosan összehangolt munkával lehet elérni, amelynek fontos eleme a magas szintű kommunikáció.

Javasolt programok

- Propaganda anyagok szerkesztése, kampányok indítása annak érdekében, hogy az érintettek, az esetleges áldozatok kellő információt kaphassanak jogaikról és lehetőségeikről, az igénybe vehető támogatások köréről.
- A helyi lakóközösségek mindazon sikeres kezdeményezésének, amely példaértékű, helyet kell biztosítani az országos médiában is.
- A belvárosban működő digitális kivetítő fal lehetőségeit ki kell használni az aktuális bűnmegelőzési hírek megjelenítésére.
- A polgármesteri hivatal ügyfélvárójában lévő tájékoztatási lehetőségek minél szélesebb körű kihasználása.

Résztevők:

- Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának feladattal érintett osztálya
- sajtósóvivő

Felelős:

- a szakterületért felelős alpolgármester

Határidő:

- folyamatos

10. A követendő magatartások népszerűsítése

Olyan helyi elismeréseket kell alapítani azon miskolci állampolgárok számára, akik kiemelkedő magatartást tanúsítottak vagy átlagon felüli munkát végeztek a közbiztonság és a bűnmegelőzés érdekében. Fontos a helyi médiumokon keresztül is népszerűsíteni a követendő magatartásokat ezen eseményeket.

Ennek a szükséges pénzügyi fedezetről az önkormányzata lehetőségeinek keretén belül költségvetésében gondoskodik.

A bűnmegelőzés tevékenység magasfokú, de hiteles eredményének mérése elsősorban a lakosság véleményére, a szubjektív biztonságérzetének javulására, valamint a bűnözés helyi adatainak ismeretében következtethető. A helyi bűnmegelőzési programok elkészítésének és végrehajtásának feltétele, hogy ismertek legyenek a bűnözéssel kapcsolatos hiteles naprakész megbízható statisztikai adatok. Azonban a sikeres és hatékony prevenció tevékenység csak megfelelő anyagi erőforrások biztosítása mellett lehetséges.

11. Szeméلتváltás a közbiztonságban

Ahhoz, hogy a kitűzött célok elérhetővé váljanak, minden szereplőnek folyamatosan és aktívan közre kell működni az elfogadható közbiztonság megteremtésében.

Minden szereplőnek, és a tevékenységben részt nem vevők számára is érthetővé kell, hogy a közbiztonság elérése nem kizárólag rendőrségi, vagy állami monopólium.

Elengedhetetlenül szükséges a szemléletváltás abban a tekintetben, hogy a biztonság megteremtésében mindenkinek szerepe van, tudatosítani kell, az ehhez kapcsolódó igény kialakítását. Mindenkinek tisztában kell lennie a saját lehetőségeivel és feladatával.

El kell érni, hogy a lakosság minden egyes tagja a hétköznapokban fontosnak tartsa a biztonságra törekvő odafigyelést, az váljon az életvitel szerves részévé, és épüljön be az emberek gondolkodásmódjába, megváltoztatva az eddigi beidegződéseket, és szokásokat.

Ki kell alakítani azt a motivációs készséget, képességet, hogy az emberek keressék, megtalálják mindazon célokat, amellyel személyesen hozzájárulhat a közbiztonság javításához, és megismerjék az együttműködés lehetséges formáit.

Meg kell ismertetni a lakossággal a közbiztonságról szóló közösségi gondoskodásszemléletét, és tudatosítani kell, hogy a közbiztonság megteremtésben mindenkinek ott kell lenni.

Döntő kérdés, hogy a képviselőtestület a közbiztonságot, a bűnmegelőzést stratégiai kérdésként kezelje, és hogy a terület ne váljon napi politikai érdekek megvalósításának színterévé.

Feladatként kezelendő, hogy az önkormányzat minden szervezeti egysége és annak tagja a saját szakterületén belül is kellő figyelmet fordítson a közbiztonságra és a bűnmegelőzésre.

A város vezetése felismerte a hivatal szervezetében rejlő lehetőségeket, és azt a felelősséget, hogy a közbiztonság megteremtésében kiemelkedő szerepe van.

A hozzá érkező lakossági és önkormányzati képviselői jelzéseken keresztül, hivatalai tevékenysége során érzékeli az állampolgárok napi gondjait, félelmeit, az őket ért sérelmeket, valamint joga és kötelessége a helyi adottságoknak legmegfelelőbb stratégia, együttműködési és cselekvési program kialakítása, a közbiztonsági láncolat szereplőinek bevonása.

A bűnözés megelőzése kiemelkedően fontos úgy gazdasági, mint anyagi szempontból nézve, amelynek hosszú távra is jelentős kihatása van. A településen megjelenő befektetői kör számára egyáltalán nem közömbös, hogy milyen a település biztonsága, hiszen a város gazdaságát működtető vállalkozások olyan körülmények közé érkeznek szívesen, ahol magukat és vállalkozásukat is biztonságban tudhatják.

Ahhoz, hogy városunk biztonságosabb legyen, komplex együttműködésre van szükség a különböző szakterületeken működő szervezetek és szerveződések között. A biztonság megteremtése érdekében az önkormányzatnak, a gazdálkodó és civil szervezeteknek tudatosan össze kell fogni, hiszen csak így lehet eredményes a közös munka, és így javulhat a település biztonsága.

Elhatározás, hatékony együttműködés, és szemléletváltás nélkül nem lehet sikeres a kitűzött cél elérése!!!

A helyi bűnmegelőzési stratégia megvalósítása a végrehajtásában részt vevők együttműködése, az összefogás, az együtt gondolkodás a záloga a biztonságos jövőkép megteremtésének.